

Aastaruanne

2023

Üldine teave

Äriniimi	Coop Pank AS
Asutatud	15.03.1992 Tallinnas
Address	Maakri 30, Tallinn 15014, Eesti Vabariik
Registrikood	10237832 (EV ärireister)
Esmakande aeg	19.08.1997
Telefon	+372 669 0900
SWIFT/BIC	EKRDEE22
E-posti aadress	info@coopbank.ee
Koduleht	www.coopbank.ee
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood	10142876 (EV ärireister)
Audiitori aadress	Tatari 1, Tallinn 10116
Aruande bilansipäev	31.12.2023
Aruandeperiood	01.01.2023–31.12.2023
Aruandevaluuta	euro (EUR), tuhanded ühikud

Nõukogu liikmed:

Rainer Rohtla (esimees), Viljar Arakas, Jaan Marjundi, Roman Provotorov, Raul Parusk, Silver Kuus

Juhatusel liikmed:

Margus Rink (esimees), Paavo Truu, Heikko Mäe, Arko Kurtmann, Karel Parve

Sisukord

Üldine teave	2
Sisukord.....	3
Tegevusaruanne.....	5
Strateegia.....	5
Eesmärgid	7
Tegevuskeskkond	8
Tegevjuhi aruanne.....	10
Finantstulemused.....	16
Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid	17
Kontserni juhtimiskorraldus.....	19
Aktsiad.....	23
Dividendipoliitika	24
Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne.....	25
Jätkusuutlikkuse aruanne	33
Tasustamisaruanne.....	38
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	41
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne	41
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	42
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	43
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne.....	44
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	45
Lisa 1. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	45
Lisa 2. Riskide juhtimine	61
Kapitali juhtimine	63
Krediidiriski juhtimine.....	65
Likviidsusriski juhtimine	86
Tururiskide juhtimine	88
Operatsiooniriski juhtimine	91
Keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskohustiste juhtimine.....	91
Varade ja kohustiste õiglane väärtus.....	93
Lisa 3. Tütarettevõtted ja firmaväärtus.....	96
Lisa 4. Tegevussegmentid.....	97
Lisa 5. Neto intressitulu	100
Lisa 6. Neto teenustasutulu.....	100
Lisa 7. Tööjõukulud.....	100
Lisa 8. Tegevuskulud	101
Lisa 9. Raha, nõuded keskpankadele ja muud hoiused.....	101
Lisa 10. Finantsinvesteeringud.....	101
Lisa 11. Laenud ja nõuded klientidele.....	102
Lisa 12. Muud finantsvarad ja muud varad.....	103
Lisa 13. Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad	104
Lisa 14. Rendikohustised	104
Lisa 15. Klientide hoiused ja saadud laenud	105
Lisa 16. Muud finantskohustised ja muud kohustised.....	105
Lisa 17. Allutatud kohustised	106
Lisa 18. Omakapital	106
Lisa 19. Tingimuslikud kohustised	108
Lisa 20. Kohtuvaidlused	109
Lisa 21. Seotud osapooled.....	109
Lisa 22. Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta.....	111
Lisa 23. Tulumaksu kulu.....	111
Lisa 24. Bilansipäevajärgsed sündmused	112
Lisa 25. Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded.....	113

Emaettevõtte kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne.....	113
Emaettevõtte finantsseisundi aruanne	114
Emaettevõtte rahavoogude aruanne.....	115
Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne	116
Juhatuse kinnitus.....	117
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne.....	118
Kasumi jaotamise ettepanek	126
Tulude jaotus EMTA klassifikaatorite järgi	127

Tegevusaruanne

Coop Pank AS-i kontserni (kasutatud mõistena ka „Kontsern“, „Pank“) kuuluvad seisuga 31.12.2023 järgmised ettevõtted: Coop Pank AS, Coop Liising AS, Coop Finants AS, Coop Kindlustusmaakler AS ja SIA Prana Property. Neist neli esimest on registreeritud Eesti Vabariigi äriregistris ja SIA Prana Property Läti Vabariigi äriregistris.

KONTSERNI STRUKTUUR

* Coop Pank on läbi viimas grupisest reorganiseerimist, mille käigus ühendatakse endaga oma 100%-line tütarettevõtja Coop Finants AS. Ühinemisprotsessiga alustati 2023. aastal ja see viiakse eelduslikult lõpule 2024. aasta I kvartali jooksul, kuid mitte hiljem kui 2024. aasta I poolaastal. Arvestades, et Coop Finants AS konsolideerub ka tütarettevõtjana 100% Kontserni tulemustesse, siis ühinemine ei avalda mõju Kontserni finantsnäitajatele. Küll aga toob see kaasa Pank soolo bilansi ja kasuminäitajate olulise muutuse ning parandab oluliselt Pank soolo kapitaliseeritust. Operatiivtegevuses paraneb klienditeenindus ja kliendihaldus (sh võlanõuete haldus), sest kaovad tehnilised ning regulatiivsed piirangud ühiste klientide andmete töötlemises, kliendikommunikatsioonis jm kliendihalduses (sh võlanõuete halduses), mis eksisteerivad kahe eraldi ettevõtte tegutsedes.

Strateegia

Panga käekiri strateegiliste eesmärkide saavutamiseks on järgmine.

Eestimaine pank. Coop Panga omanikud on valdavalt kodumaised investorid. Panga klientideks on kõik eestimaalased. Kõik meie otsused tehakse Eestis. Meie töötajad, juhatus ja nõukogu istuvad ühe laua taga, kasvõi iga nädal. Tunnetame ühiskondlikku poolehoidu kodumaisel kapitalil põhinevate pankade suhtes. Pank soovib oma tegevusega anda panuse Eesti inimeste ja ettevõtete arengusse ning toetada seeläbi Eesti majanduse arengut. Selle missiooni täitmisel teeme proaktiivset koostööd Eestimaa ettevõtjatega, kes vajavad finantseerimistuge oma äriplaanide elluviimisel nii maapiirkondades kui ka linnades. Toetades ettevõtete arengut väljaspool suurlinna, aitame kaasa Eesti regionaalsele arengule ning loome inimestele võimaluse elada just sellistes Eestimaa paikades, kus nad soovivad.

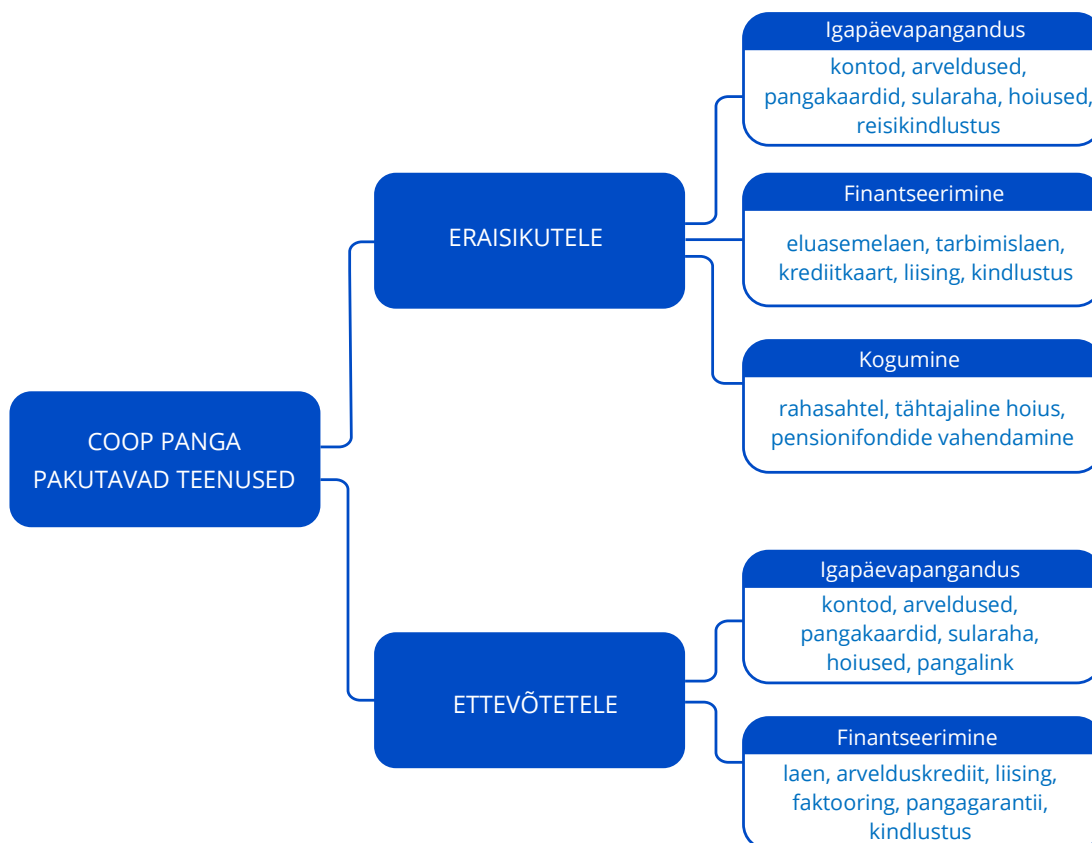
Igapäevapangandus, finantseerimisteenused ja rahakogumine. Coop Pank näeb oma tugevusi ja sellest lähtuvaid kasvuvõimalusi eelkõige igapäevapanganduse (konto, maksed, pangakaart, sularaha, hoiused) ja finantseerimisteenuste (eluasemelaen, liisingfinantseerimine, tarbimislaen, krediitkaart, äri-laen) pakkumises ning rahakogumises (lühiajaline kogumine rahasahtli teenuse läbi, keskpikk kogumine tähtajalise hoiustamise kaudu ja pikaajaline kogumine pensionifondidesse). Lisaks vahendame klientidele kindlustusmaakleri kaudu levinumaid varakindlustustooteid (liikluskindlustus, kaskokindlustus, kodukindlustus, reisikindlustus, ostukindlustus).

Oleme kiired. Meie tegutsemisviis on alati ja kõikjal kiire – klient saab elektroonilistes kanalites avada konto u 3 minutiga, väiksmaksud tehakse sekunditega, erakliendi väikelaenu- ja krediitkaardi otsuse teeme u 5 minutiga, kodulaenu- ja autoliisingu otsuse teeme ühe tööpäeva jooksul.

Inimnäoga pangandus. Ajal, mil valdavaks trendiks on digitaliseerimine ja teenindus elektroonilistes kanalites, läheb Coop Pank sama teed, kuid eristub selle poolest, et pakub klientidele finantsteenuste kasutamiseks ka inimkontakti – pangakontorites (15 pangakontorit) töötavate klienditeenindajate ja Coop kauplustes (320 kauplust) töötavate müüjate näol.

Pank, mis sobitub Sinu eluga/äriaga. Mitte vastupidi. Coop Pangaal on ambitsioon kasvada ja seega pingutame iga kliendi nimel. Meie riskiisu on mõtestatult kõrgem. Kasvustrateegiat evides näeme oma tugevusena tahet ja võimekust süveneda klientide soovidesse ja läheneda neile personaalselt, leides kliendi soovidele sobiva lahenduse. Hinnastame igapäevapanganduse teenused paketi põhiselt, võimaldades fikseeritud kuutasu eest kasutada kõiki kliendile iga päev vajalikke pangateenuseid. Maksame intressi nii klientide nõudmiseni hoiustele kui ka tähtajalistele hoiustele

Panganduse ja kaubanduse integratsioon. Tänu strateegilisele partnerlusele Coop Eesti Keskühistu ja selle 18 liikmesühistuga saame peale tavapärase müügi- ja teeninduskanalite (kontorid, internetipank, mobiilipank) pakkuda finantsteenuseid ka Coop Eesti Keskühistu liikmesühistute 320 kaupluses üle kogu Eesti. See väljendub Coop Sula teenuses ehk kliendi võimaluses võtta välja sularaha enda pangakontolt või teha sissemaksu enda pangakontole Coop kaupluste kassades. Samuti saab klient Coop Panga kaardiga ostude eest tasumisel Coop Eesti kauplustes soodsaimad hinnad.

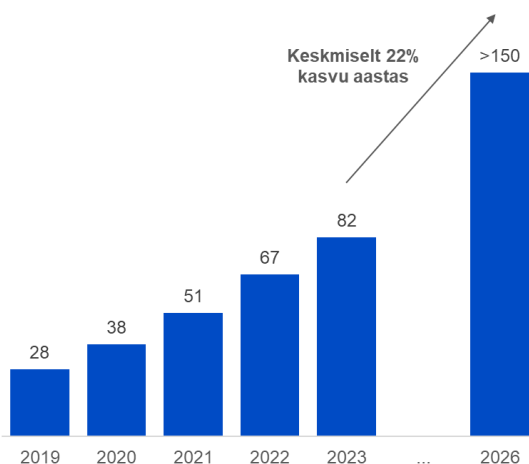

Eesmärgid

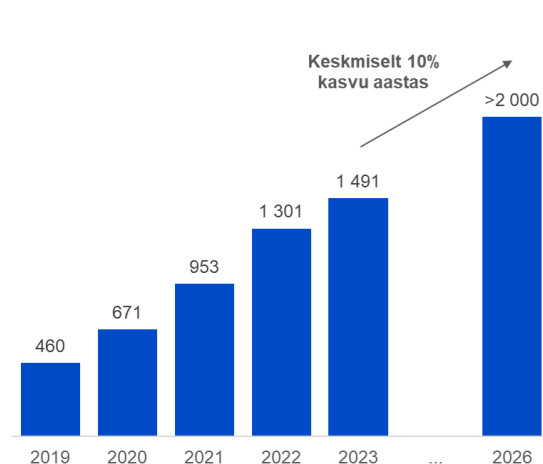
Coop Panga missioon on viia elu edasi igas Eestimaa nurgas. Selleks anname hoogu Eesti ettevõtetele ja aitame inimestel viia ellu oma unistusi nii maal kui ka linnas. Usume, et kui Eesti ettevõtjatel läheb hästi, läheb hästi ka Eesti inimestel ja Eestil tervikuna ning tahame sellesse oma panuse anda. Eesti pangandusturg ja lähiaastate perspektiiv soosivad kodumaisel kapitalil põhinevaid panku, kel on kiire kasvuambitsioon ning valmisolek reageerida kiirelt ja paindlikult kliendi soovidele. Tegevuse algusest (2017) oleme Panga ärimahte (klientide arv, laenuportfell) kasvatanud 5-10 korda suuremaks.

Järgmise kolme aasta jooksul (2027. a. alguseks) on meie strateegiline eesmärk kasvatada Panga turuosa Eestis 10%-ni (vähemalt 2 miljardi euro suurune laenuportfell) ja jõuda seeläbi positsioonile, kus iga kümnes eestimaalane on Coop Pangas arveldav klient (u 150 000 arveldavat klienti). Ärimahtude kasvatamisega seoses seab Pank eesmärgiks tegutseda jätkuvalt kõrge efektiivsusega (kulude ja tulude suhe mitte üle 50%) ning pakkuda aktsionäridele kõrgemat omakapitali tootlust (ROE vähemalt 15%).

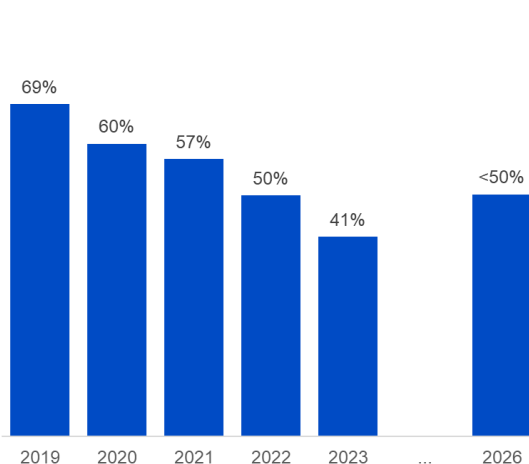
Coop Panga arveldavate klientide arv (tuhat klienti)

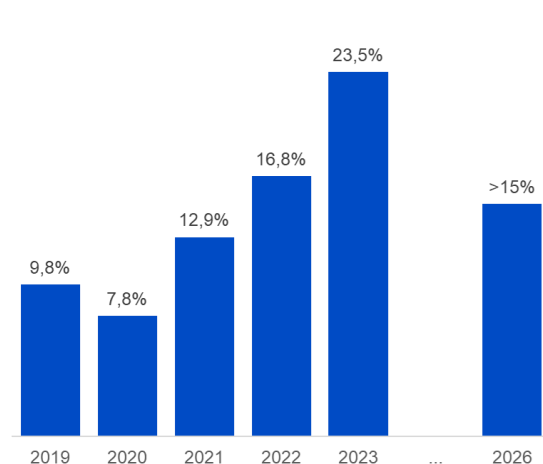
Coop Panga neto laenuportfell, mln €

Kulu / tulu suhe (CIR)

Omakapitali tootlus (ROE)

$$\text{Keskmise aastane liitkasvumäär (CAGR)} = \left(\frac{\text{väärtus perioodi lõpus}}{\text{väärtus perioodi alguses}} \right)^{\frac{1}{\text{aastate arv}}} - 1$$

Tegevuskeskkond

Aastal 2023 olid majanduskeskkonna märksõnadeks inflatsioon, intressimäärade jätkuv tõus ja sõda Ukrainas. Globaalselt oli oluline ka Iisraeli-Hamasi vaheline sõjaline konflikt, mis tõi kaasa täiendavaid pingeid kogu Lähis-Ida regioonis. Aastatel 2020 ja 2021 domineerinud COVID-19 mõju ei ole täielikult kadunud, kuid globaalselt jäi see siiski suuremate sündmuste varju.

Maailmamajandus kasvas 2023. aastal IMF-i (International Monetary Fund) hinnangu¹ alusel 2,9%. 2024. aastaks prognoositakse 3,1% suurust kasvu. Maailmamajandust mõjutas läbi aasta tugev ja laiapõhjaline hinnatõus. 2022. aastal toimunud järsk energiakandjate hinnatõus taandus (energiakandjate hinnad isegi langesid oluliselt), kuid hinnatõus kandus edasi kõikidesse sektoritesse ja kaupadesse, sh toit, teenused jne, mistõttu inflatsioon püsis jätkuvalt kõrge ja seetõttu jätkasid keskpangad (sh Euroopa Keskpank, Ameerika Föderaalreserv, aga ka paljud rahvuslikud keskpangad) inflatsiooni ohjeldamiseks intressimäärade tõstmisega.

2023. aasta jooksul näitasid mitmed tooraineklassid hindade langust ja stabiliseerumist võrreldes 2022. aastaga. Näiteks Brenti toornafta hind, mis 2022. aasta jooksul oli ka tasemel üle 120 USD barreli eest, püsis 2023. aastal 75-95 dollari vahemikus. Veelgi tugevamat muutust oli näha ka Euroopa maagaasiturul, kus Hollandi TTF gaasifutuuri hinnad, mis 2022. aastal käisid lühiajaliselt ka üle 300 euro taseme, langesid 2023. aasta alguseks ca 80 euro tasemele ning 2023. aasta jooksul hindade langus jätkus. 2023. aasta lõpuks olid TTF gaasifutuuri hinnad jõudnud ca 30 euro tasemele.

Maailma aktsiaturgudele on 2023. aasta olnud tugev aasta ja olulisemad indeksid liikusid tõusu suunas. Indeks, mis 2022. aastal näitas tugevat langust, asusid tõusule 2022. aasta lõpus ja tugev tõus on jätkunud ka 2023. aasta jooksul. USA aktsiaindeks Dow Jones kasvas 14%, S&P 500 26% ja Nasdaq'i koondindeks tõusis lausa 43% (Nasdaq'i sedavõrd tugev tõus ei olnud siiski laiapõhjaline, vaid kogu tõusust suure osa andsid seitse suurima kaaluga ja väga tugevat kasvu näidanud ettevõtet). Saksamaa DAX tõusis ca 20% ja Jaapani Nikkei indeks 28%.

Venemaa-Ukraina täiemõõduline sõda, mis algas 2022. aasta veebruaris, ei näidanud vaibumise märke ka 2023. aasta lõpus. Kuigi sõja kulg ja intensiivsus ei ole muutunud, siis sõja otsene mõju majanduskeskkonnale on vähenemas, sest ettevõtted on kohanenud uue olukorraga, mida kujundavad ulatuslikud majandussanktsioonid Venemaa ja Valgevene ettevõtete vastu ning katkenud tarneahelad Venemaa, Valgevene, aga ka Ukraina suunal.

Uue globaalse tähtsusega konfliktina võib esile tõsta Iisraeli-Hamasi sõja, mis puhkes oktoobris 2023 ja mille kõrvalmõjudena on destabiliseeritud kogu Lähis-Ida regioon, sh on mõjutatud ka üks maailma olulisemaid kaubateid läbi Suessi kanali, kus kaubaliiklus on oluliselt häiritud seoses relvastatud rünnakutega kaubalaevade vastu.

Euroala majanduskeskkonnas domineerisid kõrge inflatsioon, Euroopa Keskpanga (EKP) poolt juhitavad intressimäärade tõusud inflatsiooni ohjeldamiseks ja selle kõrvalmõjuna majanduse tugev jahtumine. Eurotsooni inflatsioon 2023. aasta keskmisena oli 5,4%, kuid detsembris, aasta varasemaga võrreldes, ainult 2,9%². Erakordselt kõrge inflatsioon, mida nägime 2022. aastast alates, on selgelt taandumas ja EKP prognoosib³ 2024. aasta inflatsiooniks 2,7% ning 2025. aastaks 2,1%, mis on lähedal EKP pikaajalisele eesmärgile (2,0%). Alates juulist 2022 on EKP tõstnud hoiuse püsivõimaluse intressimäära kümnel korral - 0,5% tasemelt +4,0% tasemele. Viimane tõus toimus septembris 2023. See on põhjustanud ka muude

¹<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2023/01/31/world-economic-outlook-update-january-2023>

²https://www.ecb.europa.eu/stats/macroeconomic_and_sectoral/hicp/html/index.en.html

³https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202312_eurosystemstaff-9a39ab5088.en.html

rahaturuinstrumentide intresside tõusu. Näiteks 6 kuu euribor, millega on seotud enamik Eesti eraisikute ja ettevõtete laenudest, jõudis 2023. aasta oktoobris 4,1% tasemele (2022. aasta alguses oli 6 kuu euribor -0,5%). Alates 2023. aasta oktoobrist on keskmiste ja pikemate tähtaegade intressitasemed hakanud langema, sh 6 kuu euribor langes aasta lõpuks tasemele 3,86%, 12 kuu euribor lausa 3,51%-ni.

Töötus Euroopa Liidus keskmisena oli 2023. aasta novembriks jõudnud 5,9%-ni⁴, mis on siiski väga mõõdukas tase ja tervikuna ei ole tööturg täna kõige olulisem murekoht Euroopas. Tuleb siiski tähele panna, et regionaalselt on töötuse tase väga erinev, varieerudes 3%-12% vahemikus. Prognoositakse, et EKP inflatsiooniga võitlemise meetmed ohustavad majanduskasvu ja võivad kaasa tuua töötuse kasvu kogu eurotsoonis.

Eesti sisemajanduse kogutoodangu (SKT) reaalkasv oli 2023. aastal Eesti Panga hinnangul⁵ languses -3,5% ulatuses. See on väga tugev langus. Et selle valguses töötus on kasvanud üsna mõõdukalt ja ulatuslikke pankrotilaineid pole järgnenud näitab, et nii eraisikutel kui ettevõtetel on olemas puhvid raskuste ületamiseks ja piisav kohanemisvõime. Tööpuudus, mis 2022. aasta lõpuks oli jõudnud tasemele 5,6%, kerkis 2023. aasta 3. kvartaliks 7,3%-ni. 2024. aastaks prognoosib Eesti Pank püsihindades SKT langust -0,4%, inflatsiooniks 3,4% ja töötuse kasvu tasemeni 9,0%, mis tähendab, et kuigi oodatakse nn 'pehme maandumise' stsenaariumi täitumist, siis kasvootust 2024. aastaks analüütikutel ei ole ja kasvu taastumist prognoositakse alates 2025. aastast.

Intressikeskkonda Eestis määrab suuresti EKP tegevus. Finantsturud ootavad 2024. aastal tugevaid intressikärpeid EKP-lt, kuid EKP on andnud märku, et ei kiirusta intresside langetamisega, et mitte anda uut hoogu inflatsioonile. Turgude ootus on, et 2024. aasta teises pooles jõuavad baasintressid 2,5-3,0% vahemikku. Vastav ootus on juba kandumas võlakirjaturgudele, kus oodatavad tootlused langevad ja hinnad seetõttu tõusevad. Sama ootus on sees ka pangahoiuste intressides, kus pikemate tähtaegade hoiuseid hinnastatakse odavamalt kui lühikesi tähtaegasid.

---

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Unemployment_statistics

⁵ <https://www.eestipank.ee/press/prognoos-kaimas-vinduv-majanduslangus-19122023>

Tegevjuhi aruanne

Pärast kuus aastat kestnud ülimaldate intresside perioodi oli 2023. aasta kandvateks märksõnadeks panganduses intressimäärade tõus ja majanduse jahtumisest tulenev laenuõudluse langus. Sellises majanduskeskkonnas lõikasid kasu eelkõige hoiustajad ja raskem oli laenu raha kasutajatel. Olime möödunud aastal tähtjaliste hoiuste intresside muutmisel selgelt turu kujundajad. Samuti oli meil hea meel näha, et klientidel ei tekkinud suurenenud laenumaksete tasumisega probleeme ja Panga laenuportfell püsis keerulistes oludes kvaliteetne.

Vaatamata väljakutseid pakkunud majanduskeskkonnale jätkas Coop Pank kasvustrateegia elluviimist ja meie turuosa tõusis aasta lõpuks 6 protsendini. Meie jalajälj ühiskonnas on üha tunnetatavam. Koos Panga mõju suurenemisega oleme valmis võtma ühiskonna ees üha suuremat vastutust. Oleme nüüdsest elutähtsate teenuste osutajate (ETO) nimekirjas, kuhu kuuluvad majanduse ja ühiskonna toimimise seisukohast kõige olulisemad ettevõtted, kelle teenuste toimepidevus tuleb tagada ka kriisiolukorras. Samal ajal nimetas Euroopa Keskpang Coop Panga ka suure mõjuga väikepangaks (ingl *high impact less-significant institution*).

Jätkasime digitaalsete pangakanalite arendamist: võtsime kasutusele biomeetrilise isikutuvastuse ning Google Pay ja Apple Pay, millega saab teha mugavaid ja turvalisi makseid nii poes kui ka internetis. Lisasime mobiiliäppi võimaluse esitada laenu taotlust, vaadata laenuinfot, avada hoiust ning muuta e-arve püsimakselepinguid. Kõige olulisemad äriklientidele mõeldud tootearendused olid konto elektroonilise avamise võimaluse loomine ja Gateway kasutuselevõtmine, mis aitab ettevõtetel ühendada oma raamatupidamine kiirelt, turvaliselt ja mugavalt Coop Panga teenustega.

Lisaks elektroonilistele kanalitele jätkame klientide teenindamist 15-s kontorid 12-s erinevas Eesti linnas tellerite, kliendihaldurite ja klienditoe kaudu. Nii laiad teenindusvõrgu olemasolust on saamas üha enam meie konkurentsieelis. Lisaks on meie klientidel võimalus kasutada teenustasuta sularahateenust kõigis Coop'i kauplustes ja teiste pankade sularahaautomaatides, mis teeb meist kõige suurema sularahavõrgustikuga panga Eestis. Muudame oma tegevusega Eesti inimeste igapäevast elu paremaks ja meil on lai sotsiaalne mõju, mida tunnustas möödunud aastal ka Baltikumi suurim brändi- ja elustiiliuuring Brand Capital, kes omistas Coop Pangale Eesti kõige inimlikuma brändi tiitli.

2023. aastal laiendasime oluliselt oma eraklientide teenuste valikut ja hakkasime pakkuma mugavaid võimalusi raha kogumiseks. Lisaks taas populaarsust koguvale tähtjalisele hoiusele lisasime mobiiliäppi raha paindlikuks kogumiseks mõeldud teenuse Rahasahtel ja hakkasime klientidele vahendama võimalust liituda Tuleva pensionifondiga.

Peale rahalise tagavara aitavad inimeste ja äride kindlustunnet suurendada meie erinevad kindlustuslahendused. Jõudsalt kasvav Coop Kindlustusmaakler hakkas möödunud aastal pakkuma võimalust sõlmida nii liiklus- kui ka kaskokindlustus mugavalt ja kiirelt Coop Panga kodulehel.

Muutsime oma kodulehel kõigi jaoks mugavamaks ja kiiremaks kodulaenu taotlemise protsessi, olles nüüd ainus pank Eestis, mis näitab laenu taotlejale kohe pärast taotluse esitamist esmast indikaativset laenu pakumist. Selleks, et kodu rajamine oleks lihtsam ka neil, kes elavad tõmbekeskustest eemal, aktsepteerime jätkuvat ainsa Eestis tegutseva pangana KredExi käendust maapiirkonda eluaseme soetamiseks. Lisaks aktsepteerime omafinantseeringu nõude vähendamiseks ka kõiki teisi KredExi käendusi ja oleme üks aktiivsemaid pankasid turul, kes arvestab Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) kaaslaenu kodu omafinantseeringuna. Kõigist seni MES kaaslaenuga soetatud koduostude lepingutest ligi 40 protsenti on finantseerinud kodumaine Coop Pank.

2023. aastal uuendasime ka oma visuaalset identiteeti. Uute graafiliste elementide, pildikeele ning värvidega rõhutame Panga dünaamilisust ja kiiret tegutsemist ning suurendame brändi eristuvust. Võtsime kasutusele uudse väljanägemisega pangakaardid.

Pangasiseselt nimetasime juba 2022. aasta Coop Panga rohepöörde alguse aastaks, mil hakkasime astuma suuremaid ja varasemast veelgi julgemaid samme kliimamõju juhtimiseks, sooviga saada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalseks pangaks. 2023. aastal jätkusid mitmed keskkonnamõju vähendamise seotud tegevused ja analüüsid. Muu hulgas asendus meie Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi pronkstaseme märgis hõbetaseme märgisega. Sõlmisime Euroopa Liidu poolt kaasrahastatud European Energy Efficiency Fundiga (edaspidi eef) lepingu, mille alusel võtab Pank fondist 15 miljonit eurot tagamata allutatud laenu energiatõhususe- ja taastuvenergeetika projektide rahastamiseks.

Coop Panga 2023. aasta äritulemusi mõjutasid enim ärimahtude, sealhulgas klientide arvu- ja laenuportfelli kasv ning muutunud intressikeskkond.

Aastaga kasvas Panga klientide arv 36 000 võrra ja jõudis 182 000-ni. Aktiivselt arveldavate klientide arv kasvas 15 000 võrra ning jõudis 82 000-ni.

2023. aasta lõpu seisuga ulatus Coop Panga hoiuste maht 1,7 miljardi euroni, kasvades aastaga 214 miljoni euro võrra (+14%). Tähtajalised hoiused kasvasid aastaga 55% ja nõudmiseni hoiused vähenesid 31%.

Panga laenuportfell kasvas aastaga 190 miljoni euro võrra (+15%) ja jõudis 1,5 miljardi euroni. Äriiinidest näitasid aastaga suurimat kasvu kodulaen ja äri-laen. Kodulaenu portfelli kasvas 95 miljonit eurot (+19%) ja muude äri-laenu portfelli 60 miljonit eurot (+10%). Liisingu portfelli kasvas 27 miljonit eurot (+19%) ja tarbimisfinantseerimise portfelli kasvas 11 miljonit eurot (+12%). Laenuportfelli kvaliteet püsis aasta jooksul väga heal tasemel: võlas oleva portfelli osatähtsus oli aasta jooksul vaid 2%. Sellest hoolimata oleme valmis ka laenuportfelli tulemusnäitajate halvenemiseks ja suurendasime võimalike laenukahjumite katteks tehtavaid provisjone 6 miljoni euro võrra, allahindluskulud kasvasid aastaga 20%.

Coop Panga ärimahtude jätkuv kasv ja digitaliseerimine on toonud kaasa oodatud mastaabiefekti, mis tähendab, et meie tulud kasvavad kiiremini kui kulud. Kulud ja tulud on suuresti mõjutatud ka üldisest intressikeskkonnast: ühelt poolt suurendas euribori tõus möödunud aastal erakorraliselt tulusid, teiselt poolt kasvas hoiuste intresside kulu. 2023. aastal teenis Coop Pank 85 miljonit eurot tulusid, aastane kasv 56%, ja tegevuskulud olid 35 miljonit eurot, aastane kasv 29%. Selle tulemusena paranesid aastaga meie olulisemad tulemusnäitajad: kasum kasvas 39 miljoni euroni ehk 93%, kulude ja tulude suhe langes 41% peale ning omakapitali tootlus kasvas 23% tasemele.

2023. aasta septembris kaasasime Panga kasvustrateegia toetamiseks kapitali, emiteerides 12 miljoni euro väärtuses tähtajatuid allutatud võlakirju.

Järgisime kehtivat dividendipoliitikat ja maksime konsolideerimisgrupi 2022. aasta maksueelsest kasumist dividendideks 25% kokku netosummas 4,6 miljonit eurot (4,5 senti aktsia kohta, mida on 50% rohkem, kui oli aasta varem), millele lisandus dividendidelt makstav tulumaks 1,1 miljonit eurot. Üle 98% dividendidest laekus Eesti inimeste ja ettevõtete pangakontodele. 2023. aasta jooksul suurenes meie aktsionäride arv 1 200 võrra ning aasta lõpu seisuga oli Coop Pangal 37 147 aktsionäri.

Coop Panga strateegiline eesmärk on kasvatada 2027. aasta alguseks turuosa Eestis 10%-ni ja laenuportfelli vähemalt 2 miljardi euroni ning jõuda seeläbi positsioonile, kus iga kümnes eestimaalane arveldab Coop Pangas – see tähendab vähemalt 150 000 arveldavat klienti. Ärimahtude kasvatamise tulemusena seab Pank

eesmärgiks tegutseda kõrge efektiivsusega (kulude ja tulude suhe alla 50%) ning pakkuda aktsionäridele korralikku omakapitali tootlust (ROE vähemalt 15%). Alates 2022. aastast oleme need tasemed juba ka saavutanud ja neid isegi ületanud.

Täna kõiki Coop Panga kliente, aktsionäre ja töötajaid suurepärase aasta eest! Meie eesmärk on ehitada Coop Panka selliselt, et see oleks igaühe edulugu. Edulugu kliendile. Edulugu aktsionärile. Edulugu töötajale.

Margus Rink

2023. aasta tulemused

Kasv aastaga

Kliendid
182 000

↑ +24%

Hoiused
1,7 mld €

↑ +14%

Laenud
1,5 mld €

↑ +15%

Kasum
39,2 mln €

↑ +93%

Klientide arvu kasv

Coop Panga klientide arv oli 2023. aasta lõpuks 182 000, kasvades aastaga 36 000 kliendi võrra. Neist 32 000 olid erakliendid ja 4 000 äriklieendid.

Lisaks on tarbimisfinantseerimisega tegeleval Panga tütarettevõttel Coop Finantsil 90 000 klienti.

Kasumi kasv

Coop Panga kasum ulatus 2023. aastal 39,2 miljoni euroni, kasvades aastaga 93%.

Laenuportfelli kasv

Coop Panga laenuportfell kasvas aastaga 15%, ulatudes 2023. aasta lõpuks 1,5 miljardi euroni.

Laenuportfelli kasvu toetasid kõik finantseerimisega tegelevad äriühinnid.

Hoiuste kasv

Coop Panga hoiuste portfelli kasvas aastaga 14%, ulatudes 2023. aasta lõpuks 1,7 miljardi euroni.

Tähtajalised hoiused kasvasid aastaga 55% ja nõudmiseni hoiused vähenesid 31%.

Kõige soodsamad hinnad Coop Panga pangakaardiga

Coop Panga pangakaardi omanikud saavad kõigis Coopi kauplustes kõige suuremaid soodustusi ja teenivad 10% rohkem boonuspunkte.

Coop Panga kliendid saavad Coopi kaupluste kassades sularaha tasuta oma pangaarvele maksta ja sealt välja võtta.

Ostukindlustus pangakaardiga

Kõigil Coop Panga eraisikutest klientide pangakaartidel on tasuta ostukindlustus, mis kindlustab automaatselt kõik kuni 2 500-eurosed pangakaardiga ostetud kestvuskaubad õnnetuste ja varguste vastu.

Kindlustuslahendused

Coop Kindlustusmaakler loob Panga klientidele üha suuremat lisaväärtust, pakkudes kõiki enimlevinud kindlustustooteid nagu liiklus-, kasko-, kodu- ja reisikindlustust, väikese- ja keskmise suurusega ettevõtete varakindlustust, ehitusmasinate ja muude seadmete kindlustust.

Coop Kindlustusmaakler kasvab jõudsalt ja hakkas 2023. aastal pakkuma võimalust sõlmida nii liiklus- kui ka kaskokindlustus mugavalt ja kiirelt Coop Panga kodulehel.

Uus strateegiline fookus: kogumislahendused

2023. aastal laiendasime oluliselt oma eraklientide teenuste valikut ja hakkasime pakkuma mugavaid võimalusi raha kogumiseks.

Lisaks taas populaarsust koguvale tähtajalisele hoiusele lisasime mobiiliäppi raha paindlikuks kogumiseks mõeldud teenuse Rahasahtel ja hakkasime klientidele vahendama võimalust liituda Tuleva pensionifondiga.

Coop Pank pingutab jätkusuutlikkuse nimel

2023. aastal jätkusid mitmed keskkonnamõju vähendamise seotud tegevused ja analüüsid.

Muu hulgas asendus meie Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi pronkstaseme märgis hõbetaseme märgisega.

Sõlmisime Euroopa Liidu poolt kaastrahastatud European Energy Efficiency Fundiga lepingu, mille alusel võtab pank fondist 15 miljonit eurot tagamata allutatud laenu energiatõhususe ja taastuvenergeetika projektide rahastamiseks.

Finantstulemused

Kasumiaruanne, miljonites eurodes	2023	2022	2021	2020	2019
Neto intressitulu	81,3	50,7	35,5	28,4	20,7
Neto teenustasutulu	4,8	3,8	3,1	2,1	2,4
Neto muud tulud	-0,9	0,1	0,6	0,6	0,6
Neto tegevustulud kokku	85,2	54,6	39,2	31,1	23,7
Tegevuskulud	-35,1	-27,2	-22,4	-18,8	-16,3
Allahindlus krediidikahjumite katteks	-6,3	-5,2	-2,5	-4,8	-1,9
Tulumaksu kulu	-4,6	-1,8	-0,8	-0,2	0
Puhaskasum	39,2	20,4	13,5	7,3	5,5

Ärimahud, miljonites eurodes	2023	2022	2021	2020	2019
Neto laenuportfell	1 491	1 301	953	671	460
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 722	1 508	1 099	758	507
Allutatud laenud	50	38	17	7	7
Omakapital	186	149	112	98	89

Suhtarvud	2023	2022	2021	2020	2019
Keskmine omakapital, mln eurot	167	121	105	93	56
Omakapitali tootlus (ROE), % (<i>puhaskasum / omakapital, keskmine</i>)	23,5	16,8	12,9	7,8	9,8
Koguvare, keskmine, mln eurot	1 866	1 446	1 055	741	529
Varade tootlus (ROA), % (<i>puhaskasum / koguvare, keskmine</i>)	2,1	1,4	1,3	1,0	1,0
Sularaha ja intressitootvad varad, keskmine, mln eurot	1 857	1 434	1 039	725	495
Neto intressimarginaal (NIM), % (<i>neto intressitulud / intressitootvad varad, keskmine</i>)	4,4	3,5	3,4	3,9	4,2
Kulude ja tulude suhe, % (<i>tegevuskulud kokku / neto tegevustulud kokku</i>)	41,2	49,7	57,2	60,5	68,6
Laenude ja hoiuste suhe, % (<i>neto laenud / klientide hoiused ja saadud laenud</i>)	86,6	86,3	86,8	88,5	90,9
Dividendi ja puhaskasumi suhe % (<i>neto dividend / puhaskasum</i>)	0,2	0,2	-	-	-
Likviidsuskattekindaja (LCR), %	293,4	175,8	201,7	275,0	682,2
Stabiilse rahastuse kattekordaja (NSFR), %	134,3	144,1	133,5	131,8	144,6
Finantsvõimenduse määr (LR), % (<i>arvutatakse vastavalt CRD IV-le</i>)	8,4	7,4	6,7	8,8	12,0

Kapitaliseeritus ja riskipositsioonid

Kapitalibaas, tuhandetes eurodes	31.12.2023	31.12.2022
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	94 452	94 583
Kohustuslik reservkapital	4 855	3 838
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	45 280	30 513
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum*	23 757	10 769
Muu akumuleeritud koondkasum	-459	-883
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-10 838	-8 579
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-36	-18
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-1 148	-1 898
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	0	157
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	150 106	121 725
Täiendavad esimese taseme omavahendid	28 100	16 100
Esimese taseme omavahendid (Tier I kapital)	178 206	137 825
Allutatud kohustised	22 000	22 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	22 000	22 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	200 206	159 825
Riskiga kaalutud varad (RWA)		
Keskvalitsused ja keskpangad standardmeetodil	5 998	2 775
Krediitiasutused, investeerimisühingud ja kohalikud omavalitsused standardmeetodil	3 084	1 833
Äriühingud standardmeetodil	115 263	92 857
Jaenõuded standardmeetodil	166 608	147 884
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud nõuded standardmeetodil	525 037	463 540
Makseviivituses olevad nõuded standardmeetodil	8 883	4 355
Eriti suure riskiga seotud kirjed standardmeetodil	105 909	111 056
Muud varad standardmeetodil	10 994	12 370
Krediidirisk ja vastaspoole krediidirisk kokku	941 776	836 670
Operatsioonirisk baasmeetodil	78 909	59 360
Kokku riskiga kaalutud varad (koguriskipositsioon)	1 020 685	896 030
CET1 suhtarv (%)	14,71%	13,58%
Tier I kapitali suhtarv (%)	17,46%	15,38%
Kapitali adekvaatsus (%)	19,61%	17,84%

* Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum sisaldab 2023. aasta 9 kuu vahekasumit, mis on sõltumatu audiitori poolt auditeeritud ning saanud Finantsinspeksioonilt loa kasumi kaasamiseks. Kaasatud kasumist on maha arvatud prognoositud dividendide väljamaksed.

Nõuded omavahenditele (31.12.2023)		
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	4,50%	I taseme põhiomavahendid/koguriskipositsioon
Esimese taseme omavahendite suhtarv	6,00%	I taseme omavahendid/koguriskipositsioon
Koguomavahendite suhtarv (kapitali adekvaatsus)	8,00%	Koguomavahendid/koguriskipositsioon
Pillar 2 kapitalinõue (P2R)	2,61%	Koguriskipositsioonist
Kapitali säilitamise puhver	2,50%	Koguriskipositsioonist
Omavahendite suunis (P2G)	1,50%	Koguriskipositsioonist
Vastutsükilise kapitalipuhvri määr	1,50%	koguriskipositsioonist

31.12.2023 seisuga on Kontsern kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega. Kontserni kapitali säilitamise puhvriks seisuga 31.12.2023 on 25 517 (31.12.2022: 22 401) tuhat eurot.

Kontserni finantsvõimenduse määr seisuga 31.12.2023 on 8,44% (31.12.2022: 7,44%). Finantsvõimenduse määra arvutamiseks jagatakse I taseme omavahendid kogu riskipositsiooni (bilansilised ja bilansivälised) näitajaga. Kontserni likviidsuspositsioon on tugev, likviidsuskatte kordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR) on 31.12.2023 seisuga 293% (31.12.2022: 176%), regulatiivne miinimumnõue on 100%.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 392 kohaselt käsitletakse riskide kontsentreerumisenä ühe kliendi või klientide rühma suhtes võetud riskipositsioone, mis võrdub 10%-ga või ületab 10% krediidasutuse esimese taseme omavahenditest (vt eelmisel leheküljel kapitaliseerituse tabelit). Riskide kontsentreerumise kohaldatavatest piirmääradest on vabastatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 400 lõike 1 tingimustel riskipositsioonid klientide vastu, mis tulenevad kasutamata krediidilimiitidest. Riskide kontsentreerumise piirmääradest on vabastatud ka riskipositsioonid keskvalitsuste ja keskpankade vastu, kellele on määratud riskikaaluks 0%.

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 395 lõike 1 kohaselt ei või ühe kliendi või klientide rühma suhtes võetud riskipositsiooni väärtus pärast krediidiriski maandamise mõju arvessevõtmist olla suurem kui 25% krediidasutuse esimese taseme omavahenditest. Seisuga 31.12.2023 ja 31.12.2022 ei ületanud ühegi krediidasutuse, kliendi ega klientide rühma riskipositsioon määrusega (EL) 575/2013 kehtestatud riskide kontsentreerumise piirmäärasid.

Kontserni juhtimiskorraldus

Coop Pank AS-i kontsern lähtub oma tegevuses konsolideerituse põhimõttest, mis väljendub ühtsete ja kooskõlastatud eesmärkide seadmises, ühtsete põhiväärtuste järgimises ning kontserniüleste otsustuspädevate organite toimimises, kes juhivad Kontserni tegevusega kaasnevaid riske.

Coop Pank AS-i juhtimine on kolmetasandiline, kus juhtorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Aktsionäride üldkoosolek on Coop Pank AS-i kõrgeim juhtorgan, kus saavad osaleda kõik aktsionärid ja mis toimub tavaliselt korraliselt üks kord aastas.

Nõukogu valitakse aktsionäride üldkoosoleku poolt kuni viieks aastaks. Ettepanekuid üldkoosoleku otsuse eelnõuna nõukogu liikme kandidatuuri ülesseadmiseks saavad esitada aktsionärid, kelle häältega on esindatud vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Nõukogu liikme kandidaadil peavad olema asjakohased teadmised ja kogemused Panga juhtorganis osalemiseks, nõukogu koosseis peab olema mitmekesine ning nõukogus peab olema piisavalt sõltumatuid liikmeid.

Juhatus valitakse Panga nõukogu poolt kuni viieks aastaks. Juhatus kui kollegiaalse organi liikmete valimisel tagab nõukogu, et moodustatav juhatus oleks oma koosseisult nii teadmiste, oskuste, kogemuste kui ka hariduse poolest piisavalt mitmekesine, et tagada juhatuse võimekus juhtida tõhusalt kõiki Panga tegevusalasid.

Juhtorgani liikmete valimisel lähtutakse krediidiasutuste seaduses sätestatud juhtorgani liikmele esitatavatest nõuetest: valitaval isikul peavad olema krediidiasutuse juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane reputatsioon. Juhatus liikmeks ei valita isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta ei ole muul mõjuval põhjusel sobiv äriühingut juhtima. Eelnimetatud nõuete täitmise tagamiseks on Pangas kehtestatud sisemine kord juhtorgani liikme sobivuse hindamiseks: sobivust hinnatakse nii enne vastava isiku valimist juhtorgani liikmeks kui ka vajaduse korral tema ametisoleku kestel. Et tagada juhatuse liikmete jätkusuutlik kompetents, on Pangas ette nähtud kord juhatuse liikmete regulaarseks enesetäiendamiseks.

Juhatus

MARGUS RINK

Panga juhatuse esimees
alates veebruarist 2017

Varem Eesti Energia juhatuse liige ja
Swedbanki jaepanganduse juht

PAAVO TRUU

Panga juhatuse liige
alates veebruarist 2022

Varem Coop Eesti ja Magnum
finantsjuht

HEIKKO MÄE

Panga juhatuse liige
alates veebruarist 2020

Varem Magnum Veterinaaria
tegevjuht ja energiakaubanduse
juht Eesti Energias

KAREL PARVE

Panga juhatuse liige
alates novembrist 2023

Varem LHV Panga
privaatpanganduse juht

ARKO KURTMANN

Panga juhatuse liige
alates novembrist 2020

Varem LHV Panga
äripanganduse osakonnajuht

Nõukogu

RAINER ROHTLA

Nõukogu esimees
Auditikomitee liige
Töötasukomitee liige

Coop Eesti Keskühistu juhatuse esimees

VILJAR ARAKAS

Nõukogu liige

EFTEN Capitali juhatuse esimees

JAAN MARJUNDI

Nõukogu liige
Töötasukomitee liige

Harju Tarbijate Ühistu juhatuse esimees

RAUL PARUSK

Nõukogu liige
Töötasukomitee liige

Kodea juhatuse liige

ROMAN PROVOTOROV

Nõukogu liige

Antsla Tarbijate Ühistu juhataja

SILVER KUUS

Nõukogu liige
Auditikomitee liige

Agron Halduse arendusjuht
Lorikoru Capital juhataja

Kontserni struktuuri kujundab ja kinnitab Panga juhatus, arvestades õigusaktides, Panga ja tema tütaretevõtete põhikirjades ja strateegias sätestatud, samuti nõukogu antud juhiseid ja Panga arenguprioriteete. Kontserni organisatsiooniline struktuur põhineb funktsionaalsel struktuuril. Vastutus Panga ja tütaretevõtete tegevuse eest on jaotatud Panga juhatuse liikmete vahel äriiliinide ning osakondade kaupa. Vastutusvaldkondade jaotus juhatuse liikmete vahel lähtub funktsioonide lahususe põhimõttest, mis tagab kontrollivate üksuste lahususe kontrollitavatest üksustest.

Kontserni strateegia, eesmärgid ja riskijuhtimise põhimõtted kinnitab Panga nõukogu. Panga juhatus ja Kontserni kuuluvate ettevõtete nõukogud kinnitavad konkreetse äriiliini või ettevõtte jaoks detailsema tegevusplaani. Kontserni strateegias väljendatud põhiväärtused on ühtsed kogu Kontserni ettevõtete jaoks. Kontsernis toimib kontserniülene riskide juhtimine ja on loodud järgmised kontserniülensed komiteed.

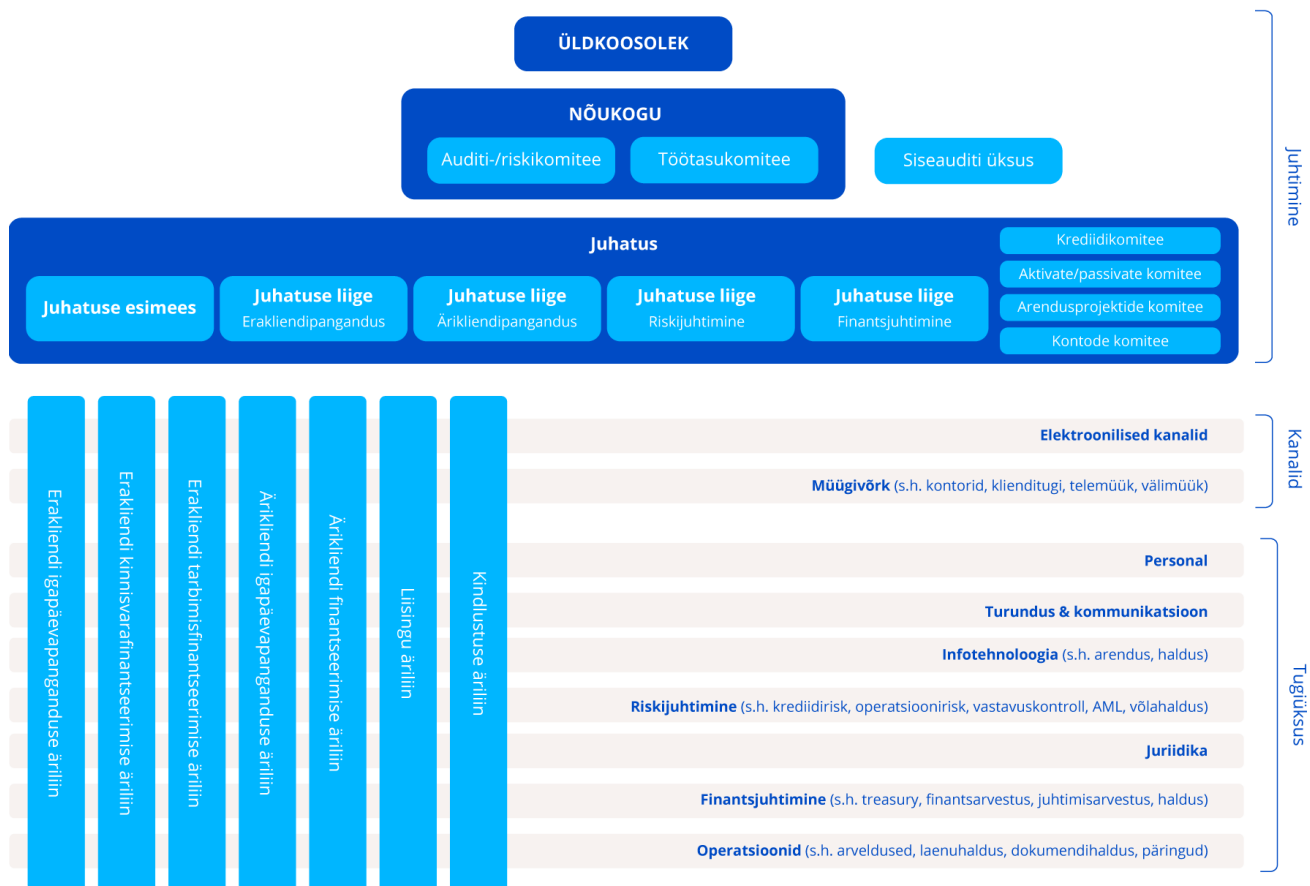
- Auditi-/riskikomitee, mille ülesanne on olla nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, tegevuse seaduslikkuse, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas.
- Töötasukomitee, mille ülesanne on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist ja nende kooskõla Kontserni tegevuseesmärkidega ning tasustamisega seotud otsuste mõju Kontserni riskijuhtimisele ning omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele.
- Krediidikomitee on otsustuspädev organ krediidiotsuste tegemisel. Komitee ülesanne on tagada enda otsuste kaudu kontserniülenselt ühtse krediidipoliitika järgimine.
- Aktivate ja passivate juhtimise komitee on kontserniülenselt otsustuspädev organ likviidsusriski, pangaportfelli intressiriski ja väärtpaberiportfelli juhtimisel, aktive ja passivate struktuuri kujundamisel ning tulususe juhtimisel.
- Kontode avamise komitee, mille ülesanne on juhtida oma otsuste kaudu kõrgema riskiastmega klientidega kliendisuhete loomist ja vajaduse korral lõpetamist.
- Arendusprojektide komitee, mille peamine ülesanne on Kontserni strateegiliste eesmärkide saavutamiseks vajalike infosüsteemide arenduste juhtimine.

Et tagada Kontserni tegevuse tõhusus, finantsaruandluse usaldatavus, tegevuse vastavus seadustele, muudele õigusaktidele ja juhtorganite kinnitatud sisereeglitele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase teabe alusel, on Kontsernis loodud kõiki tegevus- ja juhtimistasandeid hõlmav kontserniülene sisekontrollisüsteem. Tegevuse kontrollimine põhineb kolmetasandilisel kontrollisüsteemil. Esimesel tasandil toimub kontroll iga üksuse siseselt enesekontrollina. Teisel tasandil tegutsevad iseseisvate ja sõltumatute kontrolliüksustena riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioon. Kolmandal tasandil tegutseb Kontserni kogu tegevust kontrolliv siseauditi üksus.

Kontsernis kehtib ühtne tasustamispoliitika. Töötajatele makstakse vastavalt turutasemele palka ja tulemustasusid. Rahalistele tasudele lisanduvad muud mitterahalistel soodustused, nagu paindlik tööaeg, kodus töötamise võimalus, erinevad ühisüritused, vabatahtlik tervisekindlustus ja sportimise soodustus. Kontserni töötajad töötavad töölepingute alusel, juhatuse liikmed käsunduslepingute alusel.

Panga jaoks on oluline töötajate rahulolu ja areng. Selle tagamiseks korraldatakse erinevaid arendavaid koolitusi ja ühisüritusi, näiteks Aasta Gala ning Panga infopäevad ja suvepäevad. Kõikide töötajatega viiakse aasta jooksul läbi aastavestlused ja poolaastavestlused, et tagada töötajate areng ja nende tegevuse parem kooskõla Panga strateegia ja ühiste eesmärkidega.

Kontserni struktuur

Aktsiad

Coop Pank AS on emiteerinud lihtaktsiaid, mille iga aktsia annab ühe hääleõiguse. Aktsiad on noteeritud Nasdaq Tallinna põhinimekirjas ISIN-koodiga EE3100007857 alates 10.12.2019. Aktsia märkimishind esmase pakkumise käigus oli 1,15 eurot. Seisuga 31.12.2023 oli aktsia hind 2,36 eurot. 2023. aastal oli madalaim kaubeldav hind 2,30 eurot ja kõrgeim hind 3,09 eurot. Seisuga 31.12.2023 oli aktsiahinna alusel Panga turuväärtus 241,3 mln eurot. Aasta jooksul oli tehingute käive kokku 23,4 mln eurot ja omanikku vahetas 8,7 mln aktsiat keskmise tehinguhinnaga 2,68 eurot. Alates börsil noteerimise algusest on olnud tehingute käive kokku 162,7 mln eurot.

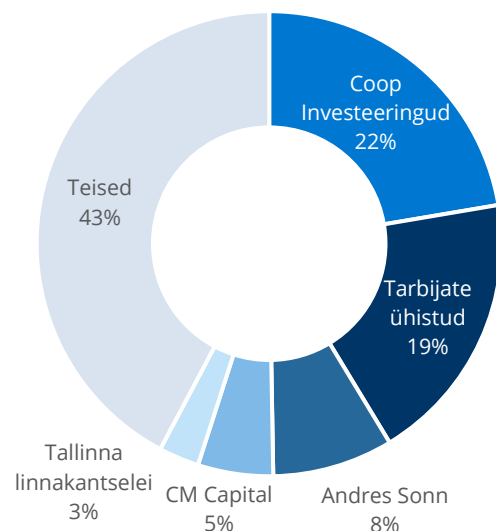
Aktsia hinna ja puhaskasumi suhe aktsia kohta 2023. aasta lõpu seisuga oli 6,2. Suhtarvu leidmise aluseks on 31.12.2023 seisuga ettevõtte turuväärtus, mis jagatakse aasta puhaskasumiga. Aktsia raamatupidamislik väärtus seisuga 31.12.2023 oli 1,82 eurot aktsia kohta ning aktsia hinna suhe aktsia raamatupidamislikku väärtusesse oli 1,30.

Seisuga 31.12.2023 omavad üle 5% Panga aktsiatest:

Coop Investeeringud OÜ	22,17%
Andres Sonn	8,33%

Coop Panga aktsionäride jaotus 31.12.2023

Lisaks omavad Coop Eesti Keskühistu Tarbijate Ühistute liikmed kokku 19,10% Panga aktsiatest, kuid eraldiseisvalt ei oma neist ükski üle 5%.

Pangal on 31.12.2023 seisuga 37 147 aktsionäri, kellest suurinvestoreid ehk üle 100 000 aktsia omanikke on 49. Aktsiad omavad õigust dividendile (vt peatükk „Dividendipoliitika“).

Aktsiaoptiooni programmide teostamisel on aktsionärid delegeerinud volitused uute aktsiate emiteerimiseks nõukogule.

Dividendipoliitika

8. novembril 2019 toimunud aktsionäride koosolekul kinnitati dividendipoliitika, mille järgi on Panga eesmärk maksta dividendideks koos sisalduva tulumaksuga 25% Panga konsolideerimisgrupi aktsionäridele kuuluvast maksueelsest aastakasumist. Dividendi maksmise eeldused on:

- väliste ja sisemiste kapitalinõuete ning likviidsusnõuete täitmine;
- kapitali tase pärast dividendi makseid on jätkusuutlik ja piisav, et tagada ärimahtude kasv ja investeringute vajadus.

Dividendimakseid on teostatud järgnevalt:

Esimene dividendimakse teostati 3. mail 2022, kui Coop Pank maksis aktsionäridele 2021. aasta kasumi arvelt dividende 0,03 eurot (neto) aktsia kohta, kokku netosummas 2 738 tuhat eurot. Lisaks arvestati netodividendidelt tulumaks, määraga 20/80.

3. mail 2023 maksis Coop Pank aktsionäridele 2022. aasta kasumi arvelt dividende 0,045 eurot (neto) aktsia kohta, kokku netosummas 4 566 tuhat eurot. Lisaks arvestati osa dividendidelt (1/3 aastal 2022 makstud dividendidelt) tulumaks madalama maksumääraga 14/86 ja ülejäänud osa maksustati määraga 20/80.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

Coop Pank järgib Nasdaq Tallinna börsi ja Finantsinspektsiooni kinnitatud Head Ühingujuhtimise Tava (edaspidi: HÜT) alates Coop Panga aktsiate noteerimisest Tallinna börsi põhinimekirjas 10. detsembril 2019. Aruanne annab ülevaate Coop Panga juhtimisest ja juhtimise vastavusest HÜT-i juhistele. Coop Pank järgib Head Ühingujuhtimise Tava, välja arvatud juhul, kui siinses aruandes on märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

Coop Pank on aktsiaselts, mille juhtorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolek on Panga kõrgeim juhtorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku pädevus on sätestatud seaduses ja Panga põhikirjas. Näiteks on üldkoosoleku pädevuses põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja nende volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, aktsioptioniprogrammi kinnitamine, audiitori nimetamine ja tagasikutsumine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid. 2023. aastal ei esitatud üldkoosoleku eel aktsionäride küsimusi päevakorrapunktide kohta. Aktsionär võib üldkoosolekust osa võtta ja koosolekul hääletada isiklikult või volitust omava esindaja kaudu. Üldkoosolekud toimuvad tööpäevadel Tallinnas.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt nelja kuu jooksul alates majandusaasta lõppemisest. Nii korralise kui ka erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat, avaldades üldkoosoleku kokkukutsumise teate Nasdaq Tallinna börsi infosüsteemi vahendusel, oma veebilehel ja vähemalt ühes üleriigilise levikuga päevalehes.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. 2023. aastal toimunud üldkoosolekuga seotud materjalidega ja üldkoosoleku otsuste eelnõudega ning muude seaduse kohaselt üldkoosolekule esitatavate dokumentidega oli aktsionäridel võimalik tutvuda alates üldkoosoleku toimumisest teatamisest kuni üldkoosoleku toimumise päevani Panga veebilehel ja Panga peahoones Tallinnas, Maakri 30 tööpäeviti kell 9–17. Aktsionäridele antakse võimalus enne üldkoosoleku toimumise päeva esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta.

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu sidevahendite kaudu (HÜT-i punkt 1.3.3) ei ole senini võimalikuks tehtud, kuna selleks on puudunud vajadus, nõudlus ja sobilik tehnoloogiline lahendus.

2023. aastal toimus üks korraline aktsionäride üldkoosolek.

12. aprillil 2023 toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kiitsid aktsionärid heaks 2022. aasta majandusaasta aruande, juhatuse poolt koostatud kasumi jaotamise ettepaneku ning uue põhikirja. Samuti kutsus üldkoosolek nõukogust tagasi senise esimehe Alo Ivaski ning valis tema asemele uue nõukogu liikme Rainer Rohtla, ühtlasi pikendati teiste nõukogu liikmete volitusi uueks 3-aastaseks ametiajaks. Üldkoosolek tegi otsuse ka nõukogu liikmetele tasu osas. Üldkoosolek toimus eesti keeles, koosolekut juhatas Coop Panga juriidilise osakonna juhataja Mariann Suik ja protokollis jurist Renno Mägi. Üldkoosolekul osalesid

kõik Coop Panga juhatuse- ja nõukogu liikmed, sh uus nõukogu liikme kandidaat, samuti Coop Panga audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers audiitor Lauri Past. Üldkoosoleku otsuse tõestas Tallinna notar Annika Kuimet.

2. Juhatus

2.1. Juhatuse ülesanded

Juhatus on Coop Panga juhtorgan, mis esindab ja juhib iga päev Panka. Põhikirja kohaselt võib Panka esindada kõikides õigustoimingutes iga juhatuse liige. Juhatuse liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Juhatuse liikme valimiseks on vajalik tema nõusolek. Coop Panga põhikirja kohaselt koosneb juhatuse kolmest kuni seitsmest liikmest. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on kuni viis aastat. Igal juhatuse liikmel on oma vastutusvaldkond, mis määratakse kindlaks juhatuse liikme lepinguga. Nõukogult saadud volituse alusel sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks lepingu nõukogu esimees. Vastavalt krediidiasutuste seaduses toodud piirangutele ei võinud kuni 2021. aastani Panga juhatuse liikmed osaleda samal ajal teiste äriühingute juhatuse või nõukogu töös. Erinevalt eeltoodust ei kehtinud piirang tööle Panga konsolideerimisgrupi ettevõtete juhtorganites. Alates 2021. aastast võivad Panga juhatuse liikmed olla lisaks kas ühel juhatuse liikme ametikohal ja kahel nõukogu liikme ametikohal või neljal nõukogu liikme ametikohal. Konsolideerimisgrupi juhi ametikohad loetakse kokku üheks ametikohaks.

Juhatuse liikmetega sõlmitud lepingute kohaselt otsustatakse juhatuse liikme ametiaja pikendamine 3 kuud enne ametiaja kavandatud lõppu. Nõukogu määrab juhatuse esimehe. Juhatuse esimees korraldab juhatuse tööd. Nõukogu võib juhatuse liikme olenemata põhjusest tagasi kutsuda. Juhatuse liige võib juhatusest olenemata põhjusest tagasi astuda, teavitades sellest nõukogu. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõppevad vastavalt lepingule.

Juhatuse liikmeks valitakse isikud, kellel on Panga juhatuse töös osalemiseks piisavad teadmised ja kogemused. Coop Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimiseks ja hindamiseks on Pangas kehtestatud „Sobivusmenetluse läbiviimise poliitika“, mida rakendatakse koostöös kehtivate õigusaktidega (eelkõige krediidiasutuste seadus) ning Finantsinspektsiooni ja/või teiste järelevalveasutuste kehtestatud soovituslike juhenditega ja muude asjakohaste juhenddokumentidega.

Seisuga 31.12.2023 oli Coop Panga juhatuse viieliikmeline ning juhatusse kuulusid Margus Rink (esimees), Paavo Truu, Heikko Mäe, Arko Kurtmann ja Karel Parve. Juhatuse liikmete vastutusvaldkondadeks on: Margus Rink – üldjuhtimine, Paavo Truu – finantsjuhtimine, Heikko Mäe – riskijuhtimine, Arko Kurtmann – ärikliendipangandus, Karel Parve – erakliendipangandus.

Margus Rink omandas 1994. aastal finantsarvestuse ja -analüüsi bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast ning 2000. aastal ärijuhtimise magistrakraadi samast ülikoolist. Margus Rink on pangandussektoris töötanud rohkem kui 15 aastat, alustades 1994. aastal tellerina aktsiaseltsis Eesti Ühispank (praeguse ärinimega AS SEB Pank) ning töötades aastatel 1996–2008 erinevatel positsioonidel aktsiaseltsis Hansapank (praeguse ärinimega AS Swedbank), muu hulgas Viljandi kontori juhatajana, kliendihaldurina, personaalpankunduse juhina ning jaepanganduse tegevdirektorina. 2008. aastal siirdus Margus Rink Eesti Energia AS-i juhatuse liikme positsioonile, kus töötas 2015. aastani. Aastatel 2015–2016 oli Margus Rink aktsiaseltsi Magnum juhatuse esimees ja mitmete Kontserni tütarettevõtjate nõukogu liige. Margus Rink kuulub mittetulundusühingu Pangaliit juhatuse ja alates juunist 2023 on Margus Rink ka Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoja juhatuse liige. Hetkel on Margus Rink ka Panga tütarettevõtjate Coop Finants AS-i, Coop Liising AS-i ja Coop Kindlustusmaakler AS-i nõukogu liige.

Paavo Truu omandas 1996. aastal bakalaureusekraadi Tartu Ülikooli majandusteaduskonnast turunduse, raha ja panganduse erialal ning on pärast seda osalenud mitmel erialasel täiendkoolitusel. Paavo Truu töötas aastatel 2018–2022 Coop Eesti Keskühistu juhatuse liikmena ja finantsdirektorina. Aastatel 2013–2018 oli ta AS-i Magnum juhatuse liige ning kuulus samal ajavahemikul ka mitme AS-i Magnum tütarettevõtja nõukogusse (Magnum Dental OÜ, Aktsiaselts Magnum Veterinaaria). Aastatel 2012–2013 oli Paavo Truu Alexela Group OÜ finantsdirektor ja aastatel 2007–2012 Bauhof Grupi juhatuse liige. Hetkel on Paavo Truu ka Panga tütarettevõtjate Coop Finants AS-i, Coop Liising AS-i ja Coop Kindlustusmaakler AS-i nõukogu liige. Samuti on ta endale kuuluva osühingu Solaris Konsult juhatuse liige.

Heikko Mäe omandas 2008. aastal õigusteaduse magistrikraadi Audentese Ülikoolist (International University Audentes). Heikko Mäe on töötanud aastatel 2004–2008 AS PricewaterhouseCoopers Advisory riskijuhtimise valdkonna nõustajana, 2008–2013 AS Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi teenistuse direktorina ning 2013–2015 AS Eesti Energia energiakaubanduse direktorina. Ajavahemikul 2015–2019 oli Heikko Mäe AS Magnum Veterinaaria juhataja ning 2016–2020 TULEVA Fondid AS-i nõukogu liige. Coop Pangas töötab Heikko Mäe riskijuhina alates 2019. aastast. Hetkel on Heikko Mäe lisaks Panga tütarettevõtjate Coop Finants AS-i, Coop Liising AS-i ja Coop Kindlustusmaakler AS-i nõukogu liige ja SIA Prana Property juhatuse liige.

Arko Kurtmann omandas 2003. aastal magistrikraadi ökonomikas ja ettevõtluses Eesti Maaülikoolist. Arko Kurtmann on töötanud aastatel 2012–2019 AS-is LHV Pank äripanganduse osakonna juhina ning krediitkomitee liikmena. Ta kuulub Corby Capital OÜ juhatusse. Hetkel on Arko Kurtmann lisaks Panga tütarettevõtjate Coop Finants AS-i, Coop Liising AS-i ja Coop Kindlustusmaakler AS-i nõukogu liige.

Karel Parve omandas Bucknell University ülikoolis bakalaureusekraadi rahvusvahelistes suhetes. Alates 2019. aastast töötas ta LHV Pangas, milles viimasena juhtis privaatpanganduse valdkonda. Eelnevalt on ta töötanud Luminor Bank AS-is eralaenu tootejuhina ja Scrum Master'ina projektide ning muutuste juhtimise üksuses ning Swedbank AS-is projektjuhina ja piirkonnajuhina kliendikogemuse juhtimise üksuses. Hetkel on Karel Parve lisaks Panga tütarettevõtjate Coop Finants AS-i, Coop Liising AS-i ja Coop Kindlustusmaakler AS-i nõukogu liige.

Juhatus teeb igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt, lähtudes Panga ja aktsionäride parimatest huvidest ning jättes kõrvale isiklikud huvid. Juhatuse liikmete ülesanne on Coop Panga igapäevane juhtimine ning Coop Panga strateegia väljatöötamine ja rakendamine. Juhatus tagab Panga tegevusvaldkonnast lähtudes sobiva riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise.

2.2. Juhtide tasustamise põhimõtted

Panga tasustamise põhimõtete eesmärk on õiglase, motiveeriva, läbipaistva ja õigusaktidega vastavuses oleva tasustamise korraldamine. Juhatuse liikmete töötasude üle on otsustamisõigus nõukogul. Panga töötasukomitee vaatab kord aastas üle juhatuse tasustamise alused. Juhatuse liikmete tasupaketi määramisel võtab töötasukomitee eelkõige arvesse konkreetse juhatuse liikme tööülesandeid, tema tegevust, kogu juhatuse tegevust, samuti Coop Panga majanduslikku olukorda, äritegevuse hetkeseisu ja tulevikusuunda võrdluses samasse majandussektorisse kuuluvate äriühingute samade näitajatega.

Juhatuse liikme tasupakett peab olema selline, mis motiveerib isikut tegutsema Coop Panga parimates huvides. Juhatuse liikmete põhipalk lepitakse kokku juhatuse liikme lepinguga. Sisekontrolli ja riskijuhtimist teostavate juhatuse liikmete või töötajate tasustamise põhimõtted peavad tagama nende sõltumatuse ja objektiivsuse riskijuhtimise/sisekontrolliga seotud ülesannete täitmisel. Nimetatud töötajate tasustamine ei

tohi oleneda kontrollitavate valdkondade tulemustest, seatud eesmärgid peavad olema üksiktootaja tasandil kirjeldatud.

Coop Pank rakendab kõigile Kontserni töötajatele eesmärkide täitmisele vastavat iga-aastast rahalist tulemustasu ning Kontserni võtmetöötajatele ka pikaajalist optiooniprogrammi.

Juhatuse liikmetele 2023. aastal makstud brutotasud eurodes:

2023 aasta tasud	Põhitasu	Rahaline tulemustasu	Väljastatud optioonide väärtus	Kokku tasud
Margus Rink	156 000	36 000	108 024	300 024
Paavo Truu	114 000	21 000	62 952	197 952
Heikko Mäe	116 000	24 000	71 966	211 966
Arko Kurtmann	108 000	24 000	71 966	203 966
Karel Parve	20 000	0	0	20 000
Rasmus Heinla	96 000	32 000	0	128 000

Pangapoolsel juhatuse liikme lepingu erakorralise ülesütleamise korral makstakse juhatuse liikmele lahkumishüvitist 6 kuu põhitasu ulatuses. Lahkumishüvitist ei maksta, kui ülesütlemine on seotud ametiülesannete olulise, süülise rikkumisega või muu Panga mainet oluliselt kahjustava teo toimepanemisega. Kui juhatuse liikme ametiaega ei pikendata, on juhatuse liikmel õigus saada lahkumishüvitist 3 kuu põhitasu ulatuses.

Juhatuse liikmetele ning nende lähikondlastele kuuluvad aktsiad, võlakirjad ja aktsiaoptioonid seisuga 31.12.2023, tükides:

Väärtpaberite omanik	Aktsiad	Osaluse suurus	Võlakirjad
Margus Rink	716 000	0,70%	7
Paavo Truu (Solaris Konsult OÜ kaudu)	48 248	0,05%	100
Heikko Mäe	53 270	0,05%	0
Arko Kurtmann (Corby Capital OÜ kaudu)	49 000	0,05%	0

Optioonide omanik	Kogus	Aktsia ostuhind, mis tasutakse märkimisel	Märkimise tähtaeg
Margus Rink	90 000	1,100	2024
Heikko Mäe	70 000	1,100	2024
Rasmus Heinla	70 000	1,100	2024
Arko Kurtmann	40 000	1,100	2024
Margus Rink	61 200	1,255	2025
Heikko Mäe	40 800	1,255	2025
Rasmus Heinla	40 800	1,255	2025
Arko Kurtmann	46 600	1,255	2025
Paavo Truu	22 700	1,255	2025
Margus Rink	71 900	1,526	2026
Paavo Truu	41 900	1,526	2026
Heikko Mäe	47 900	1,526	2026
Arko Kurtmann	47 900	1,526	2026

2023. aastal ei toimunud Coop Panga ning juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel olulisi tehinguid.

2.3. Huvide konfliktid

Coop Pangas kehtib kontserniülene „Huvide konflikti juhtimise poliitika“, mille kohaselt on Kontserni ettevõtete juhtorganite liikmed, struktuuriüksuste juhid ja kliendihaldurid kohustatud esitama ja igal aastal uuendama oma majanduslike huvide ja usaldusväarsuse deklaratsiooni. Uus deklaratsioon tuleb esitada ka kohe pärast oluliste asjaolude muutumist, mis tekitavad või võivad tekitada huvide konflikti.

Coop Panga ning juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel toimuvad tehingud peab nõukogu eelnevalt heaks kiitma, v.a igapäevase majandustegevuse raames turuhinna alusel tehtavad tehingud. 2023. aastal ei toimunud selliseid tehinguid.

Juhatusel ei ole teiste emitentide juhatuse ega nõukogu liikmed, v.a Paavo Truu, kes on endale kuuluva osaühingu Solaris Konsult juhatuse liige. Coop Pank AS-i juhatuse liikmed on Panga tütarettevõtete nõukogu liikmed; riskijuhi ülesandeid täitev juhatuse liige on ka Kontserni kuuluva, Lätis asutatud kinnisvarahaldusega tegeleva ettevõtte juhatuse liige.

3. Nõukogu

Nõukogu on Coop Panga juhtorgan, mis planeerib Coop Panga tegevust ja korraldab Panga juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle Coop Panga strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaelarve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget ja nõukogu liikmete volituste tähtaeg on kuni viis aastat. Nõukogu liikmed valivad endi seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

Nõukogu hindab korrapäraselt juhatuse tegevust Panga strateegia elluviimisel, samuti Coop Panga finantsseisundit, riskijuhtimise süsteeme, usaldatavusnormatiividest kinnipidamist ja juhatuse tegevuse õiguspärasust.

Nõukogu liikmeks valitakse isikud, kellel on Panga nõukogu töös osalemiseks piisavad teadmised ja kogemused. Coop Panga juhatuse ja nõukogu liikmete valimiseks ja hindamiseks on Pangas kehtestatud „Sobivusmenetluse läbiviimise poliitika“, mida rakendatakse koostöös kehtivate õigusaktidega (eelkõige krediidiasutuste seadus) ning Finantsinspektsiooni ja/või teiste järelevalveasutuste kehtestatud soovituslike juhenditega ja muude asjakohaste juhenddokumentidega.

Seisuga 31.12.2023 oli Panga nõukogu kuueliikmeline. Nõukogusse kuulusid Rainer Rohtla (esimees, volituste tähtaeg 12.04.2026), Viljar Arakas (volituste tähtaeg 12.04.2026), Jaan Marjundi (volituste tähtaeg 12.04.2026), Roman Provotorov (volituste tähtaeg 12.04.2026), Raul Parusk (volituste tähtaeg 12.04.2026) ja Silver Kuus (volituste tähtaeg 12.04.2026). HÜT-i mõistes on Panga nõukogus kolm sõltumatut liiget – Viljar Arakas, Raul Parusk ja Silver Kuus.

Rainer Rohtla omandas magistrikraadi Soome ülikoolis Jyväskylä University of Applied Sciences Logistics managementerialal. Rainer Rohtla on töötanud erinevatel juhtivatel positsioonidel transpordiga seotud ettevõtetes, mis tegutsesid rahvusvaheliselt, viimati aastatel 2019-2022 oli ta Via 3L Grupi tegevjuht. Alates 2023. aasta veebruarist töötab Rainer Rohtla Coop Eesti Keskühistu juhatuse esimehena.

Viljar Arakas omandas 2003. aastal ärijuhtimise bakalaureusekraadi EBS Rahvusvahelisest Ülikoolist ning on täiendanud end Hollandis Hogeschool NOVI's, omandades seal teise bakalaureusekraadi. Viljar Arakas on Balti riikide suurima ärikinnisvarale keskendunud fondivalitseja EFTEN Capital AS-i asutajaliige ning juhatuse liige ja tegevjuht.

Roman Provotorov omandas kõrghariduse Eesti Põllumajandusülikoolis (praegune Eesti Maaülikool) ökonomika ja juhtimise erialal. Ta on alates 1995. aastast Antsla Tarbijate Ühistu juhataja ja alates 2017. aastast Coop Pank AS-i nõukogu liige.

Jaan Marjundi omandas kõrghariduse Tallinna Polütehnilises Instituudis (praegune TalTech) inseneritehnoloogi erialal. Ta on töötanud aastaid kaubandusettevõtete juhtpositsioonidel. Alates 2007. aastast on Jaan Marjundi Coop Harju Tarbijate Ühistu juhatuse esimees ja alates 2017. aastast Coop Pank AS-i nõukogu liige.

Raul Parusk omandas magistrikraadi Moskva Riiklikust Ülikoolist poliitökonoomia erialal ja Viini Majandusülikoolist ärijuhtimise erialal. Ta on töötanud erinevates ettevõtetes (sh krediidiasutustes) juhtpositsioonidel. Alates 2017. aastast kuni 2021. aasta augustini oli Raul Parusk juhatuse liige ettevõtetes Forus Grupp OÜ, Forus Security Eesti AS ja Forus Haldus OÜ. Alates märtsist 2022 on Raul Parusk Kodea OÜ juhatuse liige.

Silver Kuus omandas magistrikraadi Estonian Business Schoolist rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Silver Kuus on töötanud erinevates finantsasutustes juhtpositsioonidel, viimati aastatel 2017–2019 Luminor Bank AS-i korporatiivpanganduse juhina. Hetkel on ta ärinõustamisega tegeleva Lorikoru Capital OÜ juhataja ja Agrone OÜ arendusjuht.

Aktsionäride üldkoosolek on otsustanud määrata nõukogu liikmetele brutotasu 1 500 eurot kuus ja nõukogu esimehele 2 000 eurot kuus. Nõukogu liikmele lahkumishüvitist ega muid lisasoodustusi ette nähtud ei ole.

Nõukogu liikmetele 2023. aastal makstud brutotasud eurodes:

	2023. aastal makstud tasu
Alo Ivask	5 000
Rainer Rohtla	17 000
Viljar Arakas	16 000
Jaan Marjundi	16 000
Roman Provotorov	16 000
Raul Parusk	16 000
Silver Kuus	16 000

Nõukogu liikmete omanduses olevad aktsiad ja võlakirjad seisuga 31.12.2023, tükkides:

	Aktsiad	Osaluse suurus	Võlakirjad
Viljar Arakas (Miemma Holding OÜ kaudu)	26 094	0,03%	114
Jaan Marjundi	79 247	0,08%	11
Roman Provotorov	14 623	0,01%	0
Raul Parusk (Sulvanus Invest OÜ kaudu)	6 201	0,01%	0

Siinse aruande punktis 2.3 esitatud korra kohaselt esitavad ka nõukogu liikmed majanduslike huvide ja usaldusväärse deklaratsiooni.

2023. aastal ei toimunud Coop Panga ning nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel olulisi tehinguid.

2023. aastal toimus üksteist nõukogu koosolekut ja kaks nõukogu otsuse vastuvõtmist ilma koosolekut kokku kutsumata. Nõukogu liikmed võtsid osa kõikidest nõukogu koosolekute ja hääletustest, v.a Silver Kuus, kes ei saanud osaleda juunikuu nõukogu koosolekul.

Nõukogu on moodustanud kaks komiteed: auditikomitee ja töötasukomitee. Komiteed on nõukogu järelevalve alla kuuluvad nõukogu nõuandvad organid. Võttes arvesse Kontserni suurust ja proportsionaalsuse põhimõtet, ei ole eraldi nomineerimiskomiteed moodustatud.

3.1. Auditikomitee

Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise ning tegevuse seaduslikkuse valdkonnas. Auditikomitee lähtub oma tegevuses eelkõige audiitortevuse seadusest ja nõukogu kinnitatud auditikomitee töökorrast.

Auditikomitee ülesanne on muu hulgas jälgida raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi ning vandeaudiitori sõltumatust. Auditikomitee täidab ka riskikomitee ülesandeid ning nõustab nõukogu ja juhatust riskijuhtimise põhimõtete alal ja teostab järelevalvet riskijuhtimise üle. Auditikomitee teeb nõukogule ettepanekuid audiitorettevõtja ja siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, samuti riskijuhtimise põhimõtete muutmiseks, probleemide kõrvaldamiseks organisatsioonis ja õigusaktidele vastavuse kohta. Vähemalt kord aastas esitab auditikomiteele välisaudiitor ülevaate auditi käigus tehtud tähelepanekutest.

Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kelle valib nõukogu. Seisuga 31.12.2023 oli auditikomitee neljaliikmeline ja sinna kuulusid Veiko Haavapuu (esimees), Rainer Rohtla, Silver Kuus ja Stan Nahkor. Panga nõukogu liikmeks olevatele auditikomitee liikmetele töö eest auditikomitees tasu ei maksta, Veiko Haavapuu ja Stan Nahkori tasu on 400 eurot koosoleku eest.

3.2. Töötasukomitee

Töötasukomitee ülesanne on hinnata Coop Panga nõukogu kinnitatud tasustamise põhimõtete rakendamist ja nende kooskõla Panga tegevuseesmärkidega, samuti tasustamisega seotud otsuste mõju Panga riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Samuti teostab töötasukomitee järelevalvet juhatuse liikmete ja kõrgendatud nõuetele vastavate töötajate tasustamise üle.

Töötasukomiteesse kuulub vähemalt kaks liiget, kelle valib nõukogu. Seisuga 31.12.2023 oli töötasukomitee neljaliikmeline ja sinna kuulusid Rainer Rohtla (esimees), Jaan Marjundi, Raul Parusk ja Irja Rae. Panga nõukogu liikmeteks olevatele töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta, Irja Rae tasu on 400 eurot koosoleku eest.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad Coop Panga huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja Coop Panga strateegia. Juhatus on kutsutud osalema igakuistel nõukogu koosolekutel. Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad Coop Panga tegevuse planeerimist ja äritegevust, tegevusega seotud riske ning nende riskide juhtimist.

5. Mitmekesisuspoliitika rakendamine

Raamatupidamise seaduse § 24² lg 4 kohaselt peab suurettevõtja, kelle emiteeritud hääleõigust andvad väärtpaberid on võetud kauplemisele Eesti või muu lepinguriigi reguleeritud väärtpaberiturule, kirjeldama ühingujuhtimise aruandes äriühingu juhatuse ja kõrgemas juhtorganis elluviidavat mitmekesisuspoliitikat ning selle rakendamise tulemusi aruandeaastal. Kui mitmekesisuspoliitikat aruandeaastal rakendatud ei ole, tuleb selle põhjuseid selgitada ühingujuhtimise aruandes.

Coop Pank ei rakendanud 2023. aastal mitmekesisuspoliitikat, kuna peab nii juhtide kui ka töötajate valikul silmas alati Kontserni parimaid huve, lähtudes valikute tegemisel vastava kandidaadi haridusest, oskustest ja varasematest töökogemustest. Samas järgib Kontsern põhimõtet mitte diskrimineerida kandidaate soolistel või muudel alustel.

6. Teabe avaldamine

Coop Pank kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt ning alates 10.12.2019 arvestab teabe jagamisel börsiettevõtetele kehtestatud reegleid.

Panga investoritele mõeldud veebilehel tehakse aktsionäridele kättesaadavaks kõik dokumendid ja andmed Hea Ühingujuhtimise Tava alusel. Coop Pank avaldab veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuannete avalikustamise kuupäevi. Avalikustatav teave tehakse kättesaadavaks ka inglise keeles.

7. Finantsaruandlus ja auditeerimine

Coop Pank avalikustab kord aastas eelneva majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse audiitorbüroo poolt ja kiidetakse heaks nõukogu poolt ning selle kinnitab üldkoosolek.

Nõukogu liikmed ei allkirjasta majandusaasta aruannet koos juhatuse liikmetega (HÜT-i punkt 6.1.1). Nõukogu seisukoht sisaldub nõukogu kirjalikus aruandes majandusaasta aruande kohta ja aruanne kiidetakse heaks nõukogu otsusega. Coop Pank esitab aktsionäride üldkoosolekule juhatuse allkirjadega majandusaasta aruande (seega ei täida Coop Pank nõuet esitada aktsionäridele aruanne, mille on allkirjastanud juhatuse ja nõukogu liikmed – HÜT-i punkt 6.1.1), kuid üldkoosolekule esitatakse nõukogu ettevalmistatud ettepanek majandusaasta aruande heakskiitmise kohta.

Audiitor nimetatakse aktsionäride üldkoosoleku poolt, kes määrab ka audiitori tasustamise korra. Audiitor nimetatakse ühekordse audiitorikontrolli tegemiseks või üldkoosoleku määratud tähtjaks.

Audiitor on 2023. aasta jooksul osutanud Kontserni kuuluvatele ettevõtetele lepingujärgseid teenuseid, sealhulgas Kontserni kuuluvate ettevõtete majandusaasta aruannete auditid ja kvartaalsed ülevaatused ning muud kindlustandvad teenused, mille läbiviimise kohustus tuleneb krediidiastutuste seadusest ja väärtpaberituruseadusest. Samuti on audiitor osutanud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse kohaselt lubatud teisi teenuseid.

2023. aastal audiitori osutatud teenuste eest makstud või tasumisele kuuluvate tasude kogusumma on 229 tuhat eurot.

Jätkusuutlikkuse aruanne

Arenenud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid (nt ÜRO) pingutavad ühiselt selle nimel, et saavutada 2015. aastal sõlmitud Pariisi kliimaleppes seatud eesmärgid. Euroopa Liit on välja töötanud rohelepp, mis peab aitama Euroopal esimese kontinendina saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus. Selleks ei piisa ainult riikide püüdlusest, vaid vajalik on ka erasektori initsiatiiv.

2023. aasta 5. jaanuaril jõustus Euroopa Liidu äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive), mille eesmärk on reguleerida ESG (*Environmental, Social and Governance*) aruandlust ning liikuda jätkusuutlikuma majanduse poole. Aruandlusnõue rakendub järk-järgult ja Coop Pank kontsernil tuleb CSRD-direktiivi kohaselt esitada täiendavate standardite alusel koostatud kestlikkuse teavet esimest korda 2026. aastal (2025. aasta kohta). Meie jaoks on oluline olla vastavuses kestlikkusaruandluse direktiiviga ja oleme juba alustanud jätkusuutlikkuse aruande järkjärgulise struktureerimisega CSRD-direktiivi kohaselt. 2024. aastal teostame täiendavalt lünkade analüüsi eesmärgiga olla kestlikkusteabe avalikustamise nõuetega vastavuses.

Coop Pank kontsern liitus juba 2020. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga ja osales vastutustundliku ettevõtluse indeksi uuringus, kus kannab alates 2023. aastast hõbetaseme märgist. 2022. aastal osales Kontsern esimese Eesti pangana maailma ühes juhtivas keskkonnanaruandluse projektis CDP (Carbon Disclosure Project). Coop Pank kontsern pälvis siis reitingu B- ehk keskkonnajahi taseme, mis määratakse keskkonnamõtjude valdkonnas head juhtimist üles näidanud ettevõtetele (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-palvis-korge-keskkonnareitingu>). 2023. aastal pälvisime reitingu C ehk teadlikkuse taseme. Peale selle osaleb Kontsern aktiivselt Pangaliidu jätkusuutliku panganduse toimkonnas, aidates seeläbi kaasa pankade tegevuse jätkusuutlikkuse kasvule.

2022. aastal astus Coop Pank kontsern ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP FI ehk United Nations Environment Programme Finance Initiative) finantsalgatuse liikmeks ja allkirjastas vastutustundliku panganduse põhimõtted (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-allkirjastas-uro-vastutustundliku-panganduse-pohimotted>), millega viiakse Panga äristrateegia vastavusse ÜRO säästva arengu ja Pariisi kliimaleppe eesmärkidega ning kasvatatakse positiivset mõju ühiskonnale. ÜRO Keskkonnaprogrammiga viib Kontsern läbi laiaulatusliku mõjuanalüüsi, et mõista, kus avaldab Pank märkimisväärset positiivset ja kus negatiivset mõju ühiskonnale, keskkonnale ja majandusele. Seejärel seatakse kindlad eesmärgid, et suurendada oma positiivset mõju ja vähendada negatiivset mõju. 2023. aastal viisime läbi esimese mõjuanalüüsi ning 2024. aastal tegeleme kindlate eesmärkide seadmisega.

Kontsern lähtub jätkusuutliku arengu juhtimisel ja arendamisel 17 üldtunnustatud säästva arengu eesmärgist (vt <https://sdgs.un.org/goals>, ingl SDG ehk *sustainable development goals*). Pangandussektoris tegutsedes saame otse või kaudselt kaasa aidata järgmistele säästva arengu valdkondadele.

SDG 8 – inimväärne töö ja majanduskasv

SDG 11 – kestlikud linnad ja kogukonnad

SDG 12 – vastutustundlik tarbimine ja tootmine

SDG 13 – kliimameetmed

SDG 16 – rahu, õiguskaitse ja tugevad institutsioonid

2023. aastal olid meie tegevuste fookuses järgmised säästva arengu eesmärgid:

Ühiskonna heaks (SDG 8, SDG 11)

Alates 2017. aastast on Kontserni suurimaks aktsionäriks jaekaubanduskett Coop Eesti. Panganduse seos kaubandusega määratleb meie ühise missiooni: „Viime elu edasi igas Eestimaa nurgas“. See on iseloomustanud meie tegevust viimased seitse aastat ning määratleb meie jätkusuutlikkuse ühe olulisema fookuse.

Eestimaa rikkus on meie ettevõtlikud inimesed ja puhas loodus. Eestimaise pangana anname hoogu Eesti ettevõtetele ja aitame inimestel viia ellu oma unistusi. Ühte hoides ja väärtustades Eestimaa puhast loodust, viime elu edasi igas Eestimaa nurgas – nii maal kui ka linnas.

Meile on oluline, et elutähtsad tooted ja teenused oleksid kõigile kättesaadavad nende kodukohas. Eestimaise pangana toome igapäevased pangateenused inimestele lähemale, et igaühel oleks hea elada just seal, kus talle meeldib. Nii saavad Coop Pank kontserni kliendid teha sularaha sisse- ja väljamakseid oma pangakontolt enam kui 320 Coopi kaupluses üle Eesti – sularaha saab soovi korral välja võtta või arvele kanda oma kodupoe kassas. Hea on tõdeda, et inimesed kasutavad seda teenust üha enam, nagu näitab alljärgnev tabel.

	2023	2022
COOP Sula tehingute arvuline osakaal vs. ATM	36,5%	33,5%
COOP Sula tehingute käibe osakaal vs. ATM	31,9%	28,7%

Samuti on meil klienditeenindajad 15 pangakontoris 12 Eesti linnas. Selliselt oleme suuruselt teine kontorivõrguga pank Eestis. Lisaks tegutseb suuremates Coopi kaupluses üle Eesti ka 11 pangapunkti.

Meie kliendisuhted väljaspool Tallinn/Harjumaa piirkonda saab koondada järgmiselt.

	2023	2022
Igapäevapanganduse kliendisuhted	62,6%	62,5%
Eluasemelaenude portfell	37,7%	38,0%
Ärialaenude portfell	33,3%	31,1%
Liisingu portfell	42,0%	40,4%

Anname oma panuse Eesti inimeste rahatarkuse kasvatamisse, näiteks jagame taskuhäälingus „Lihtsalt rahast“ ja ka muudes kanalites eri vanuses inimestele teadmisi, kuidas finantsasjades targemaid valikuid teha. Propageerime pensioniks kogumist ja selle olulisust koos Tuleva pensionifondidega. Osaleme regulaarselt Pangaliidu finantskirjaoskuse töörühmas ja 2023. aastal panustasime aktiivselt ka finantspettuste vastasesse tegevusse nii Pangaliidu kaudu kui ka iseseisvalt, et aidata kaitsta Eesti elanike vara.

Vastutustundlikud tooted ja teenused (SDG 8, SDG 12, SDG 16)

Toodete ja teenuste arendamine kooskõlas vastutustundlikkuse ja jätkusuutlikkuse eesmärkidega on pidev protsess. Kontsern on juba varasemalt otsustanud, et ei paku finantseerimist järgmistele tegevusvaldkondadele:

- hasartmängude ja kihlvedude korraldamine;
- tubakatootmine;
- meelelahutusüritused;
- eksporditegevus sanktsioneeritud riikidesse;
- lennukite, laevade ja raudteevagunite finantseerimine;
- relvatööstus ja -kaubandus, mis ei ole seotud Eesti riigikaitse ja NATO-ga;
- erakonnad ja muud poliitilised organisatsioonid.

Meie laenuportfellis ei ole 2023. aasta lõpu seisuga positsioone nimetatud tegevusvaldkondades. Me ei paku krediitteenuseid valdkondades või ettevõtetele, mille tegevus on ebaeetiline, rikub inimõigusi, on seotud korruptsiooniga või millel on suur negatiivne mõju keskkonnale. Kliendid, kelle tegevusega kaasneb keskkonnamõju, on igal konkreetsel juhul kontrollitud, et nad vastaksid oma tegevuses kehtivatele keskkonnanahoiu normidele.

2022. aastal käivitasime esimese Coop Pank kontserni rohelise toote – Roheline liising. Rohelise liisingu eesmärk on soodustada kliimasäästlikumate sõidukite kasutamist ja selleks pakume roheliisingule parematel tingimustel intressi võrreldes tavaliisinguga. Samuti pakume soodsamaid tingimusi kõrgema energiaklassiga vara ostuks.

Pangateenuste hinnastamisel oleme ausad ja läbipaistvad, teenuste turundamisel lähtume vastutustundlikest põhimõtetest. Järgime rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõudeid. Klientide tundmiseks küsime neilt põhjalikku teavet ja jälgime nende tegevust, pidades kinni isikuandmete kaitse seaduse nõuetest. Isikuandmete kaitsel lähtume lõimitud andmekaitse printsiibist, st kasutame andmekaitset kogu andmetöötluse elutsükli ja kasutame ainult nii palju andmeid, kui on vajalik kvaliteetse pangandusteenuse pakkumiseks.

Keskkonna heaks (SDG 8, SDG 12, SDG 13)

Coop Pank kontsern arvestab ettevõtetele laenu andmisel keskkonnamõjudega (vt ka peatükki „Vastutustundlikud tooted ja teenused“) ja otsib võimalusi panustada ettevõttesse, mis vähendavad negatiivset keskkonnamõju. Samuti on Kontsern oma tegevuses järjest keskkonnateadlikum ja kinnitas 2021. aastal rohelise kontori põhimõtted, mis lähtuvad Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni juhistest.

2021. aasta augustis kolisime Panga peakontori uude, ökonoomsesse ja väiksema energiakuluga Skyoni ärimajja, mis ehitati ja mida hoitakse töös, lähtudes LEEDi sertifikaadi nõuetest. LEED (ingl Leadership in Energy and Environmental Design) on üks maailma tuntumaid keskkonnasäästliku ehituse hindamissüsteeme. 2022. aasta märtsis pälvis Skyoni büroohoone sertifikaadi LEED Platinum, mis on kõige kõrgem näitaja kulla, hõbeda ja klassikalise sertifikaadi vahel.

2023. aastal jätkasime päikeseparkide ja tuulikute rajamise finantseerimist, jõudes aastalõpu seisuga 103,8 MW nimivõimsuseni. Finantseeringud taastuveneergetikasse moodustavad u 8,4% meie äriklientide finantseerimise äriiliini portfelligist. Soovime jätkuvalt panustada päikese- ja tuuleenergia projektidesse, sh elamute energiatõhusamaks muutmisse. 2023. aastal sõlmis pank European Energy Efficiency fondiga lepingu 15 miljoni euro kaasamiseks sihtotstarbeliselt energiatõhususe ja taastuveneergetika projektide rahastamiseks.

Peame oluliseks, et meie laenuportfellis on põllumajandusettevõtteid, kelle tegevusele saame kaasa aidata erinevates Eestimaa paikades.

Toetame taaskasutust, valdava osa meie autoliisingu uusmüügist moodustas kasutatud autode liising – 2023. aastal 74,0% (2022: 71,0%).

Oleme teinud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta organisatsiooni ja laenuportfelliga kaasneva süsiniku jalajälje hindamise, võttes aluseks GHG protokollit („GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard“). Coop Pank kontserni laenuportfelli kliimamõju arvutamisel lähtuti organisatsiooni Partnership for Carbon Accounting Financial (PCAF) standardist „The Global GHG Accounting & Reporting Standard for the Financial Industry“. PCAF-i standard on ainus sektorispetsiifiline standard, mis võimaldab finantsasutustel hinnata ja avalikustada laenudest ja investeringutest tulenevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid.

PCAF-i standard on kooskõlas GHG protokollit standardiga ning täiendab standardit GHG Protocol Corporate Value Chain (skoop 3) üksikasjalike lisajuhistega iga varaklassi kohta. PCAF-i andmekvaliteedi skoor 1 väljendab täpseima andmekvaliteediga tehtud hinnangut ja skoor 5 kõige madalama andmekvaliteediga tehtud hinnangut. Kontserni 2021. aasta portfelli mõju hindamisel kasutati andmete kättesaadavuse skooridele 4 ja 5 vastavaid meetodikaid. 2022. aasta portfelli mõju hindamisel parendati andmekvaliteedi skoori ja uueks keskmiseks skooriks kujunes 3,7. 2023. aasta hindamise keskmine skoor oli 3,2.

Coop Pank kontserni süsinikujalajalg oli 2023. aastal kokku 214 023 tonni CO₂ ekvivalenti (2022: 209 470), millest 99,7% (2022: 99,7%) moodustas laenuportfelli ja liisingutest tulenev mõju ning 0,3% (2022: 0,3%) kontoritegevusega seotud mõju.

Liisingud liigitatakse GHG protokollit alusel skoop 3 kategooriasse „liisitud varad“, mistõttu ei kajastu liisingute mõju Coop Pank kontserni portfelli mõju analüüsis. Liisingute mõju hindamisel lähtuti eelkõige GHG protokollit skoop 3 kategooria juhistest, kuid teataval määral ka PCAF-i sõidukilaenude meetodikast. Kuna liisingute mõju on olnud kogu Kontserni heitkogustest märkimisväärne, lisati liisingutest tuleneva portfelli mõju tabelisse võrdluseks teiste varaklassidega.

Varaklass	t CO ₂ -ekv	Hinnatud % lepingute mahust vastavas varaklassis	PCAF-i andmekvaliteedi skoor
Ärialaenud	98 357 (77 479)	97,4 (99,1)	4,0 (4,0)
Eluasemelaenud	43 923 (41 492)	99,8 (82,6)	3,75 (3,7)
Ärikinnisvara	40 388 (60 742)	96,8 (100,0)	3,85 (3,8)
Liising	30 619 (29 106)	100,0 (83,6)	1,44 (N/A)
Välditud heitkogused (taastuenergia)	75 060 (76 853)	100,0 (99,9)	3,0 (2,3)

Sulgudes on võrdlusaasta 2022 andmed.

Meie suureks väljakutseks on parandada laenuportfelli kliimamõju mõõtmisel andmekvaliteedi skoori. Mida kõrgem on andmekvaliteedi skoor, seda täpsemad ja usaldusväärsemad tulemused saame.

Kontoris me ei kasuta iga töölaua juures eraldi prügikaste ja me sorteerime prügi liigiti. Kogume kokku pandipakendid, mis viiakse tagastuspunkti ja saadud raha annetame laste teatrikülastuste võimaldamiseks.

Oleme igapäevatoos juurutanud paberivaba dokumendihalduse – sõlmime nii klientide kui ka koostööpartneritega lepinguid elektrooniliselt ja võimaldame klientidel Pangaga liituda lihtsa veebilahenduse kaudu, mida 2023. aastal kasutas 50,8% meie uutest klientidest (2022: 35,2%). 2023. aasta teises pooles

võtsime sihiks paberivaba dokumendihalduse meie kliendikontorites ning 2024. aasta esimeses pooles alustame pilootprojektiga.

2022. aastal sõlmisime koostöölepe tehnikaringluse ettevõttega GreenDice, kes tegeleb Coop Pank kontserni kasutatud IT-seadmete tehnikaringluse korraldamise ja taaskasutusse suunamisega. GreenDice'i ringlussüsteem aitab kasutatud IT-seadmeid väärindada, leides neile uusi kasutajaid või suunates kasutuskõlbmatud seadmed taaskasutusse toorainena. Seadmete kasutusteed on kogu nende elukaare ulatuses täielikult jälgitav. Peame väga oluliseks seadmete turvalist ja jälgitavat teekonda. 2023. aastal suunas GreenDice meie seadmeid (üle antud 18 lauaarvutit ja 18 monitori) nii ühe kooli arvutiklassi kui ka noortekeskuse tarbeks.

Juhtimiskultuur (SDG 16)

Peame oma juhtimiskultuuri avatuks ja kaasaegseks, mille aluseks on regulatsioonidest ning rahvusvahelistest standarditest juhindumine (nt inimõigused, tööõigus, võitlemine diskrimineerimise vastu jne). Lähtume oma tegevuses heast ühingujuhtimise tavast, heast pangandustavast ja vastutustundliku laenamise põhimõtetest ning teistest finantsjärelevalve antud juhustest ja kehtivatest õigusaktidest.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning rahvusvaheliste sanktsioonide valdkonnad on meie jaoks olulisel kohal ja rakendame vajalikke hooldsusmeetmeid.

Samuti jälgime, et meie turundustegevus oleks vastavuses kehtivate normidega. Eetilise käitumise tagamiseks oleme loonud väärkäitumisest teavitamise juhendi, mille abil saavad töötajad teha teavitusi võimalike eetikainormide või seaduste rikkumiste kohta Kontsernis.

Oleme vastu võtnud rikkumistest teavitamise tegevuskorra ja tagame koostöös advokaadibürooga maksimaalse võimaliku kaitse töötajatele, kes soovivad jääda teabe edastamisel anonüümseks. Meie hinnangul loob see parimal võimalikul moel eeldused selleks, et iga töötaja saab mistahes sisejuhtumit puudutavast rikkumisest teada anda, kartmata, et see võiks mõjutada tema töösuhet.

Meie jaoks on loomulik pakkuda töötajatele kaasaegset töökeskkonda, motiveerivat töötasu, paindlikku tööaega, kaugtöö tegemise võimalusi, põnevaid tööalaseid väljakutseid, igakülgseid arenguvõimalusi ning sõbralikku ja ühtehoidvat meeskonnatunnet. Meil on ühtsed väärtused. 2022. aastal hakkasime töötajatele pakkuma lisaks spordikompensatsioonile ka tervisekindlustuse võimalust.

Julgeme teha teisiti. Meid inspireerib võimalus teha panganduses asju teistmoodi. Me ei rahuldu saavutatuga, vaid esitame endale pidevalt küsimusi, kas ja kuidas teha kliendi elu paremaks ja lihtsamaks. Me julgeme eksida. Tunnistame enda eksimust. Õpime sellest ja teeme paremini.

Profid mängivad kokku. Iga meie töötaja on oma valdkonna professionaal ja seab endale kõrged standardid. Me teeme kõvasti tööd, kuid samal ajal ei võta end liiga tõsiselt. Meie toimimisviisiks on meeskonnamäng.

Jõuame sihile. Me seame endale ambitsioonikaid eesmärke ja anname endast alati maksimumi, et parima tulemuseni jõuda. Kui oleme millegagi alustanud, siis teeme selle ka ära! Oleme toonud jätkusuutliku tegevuse olulisuse nii juhatuse kui ka nõukogu fookusesse. 2022. aastal palkasime jätkusuutlikkusele pühendunud täiskohaga töötaja. 2023. aastal koostasime ESG teekaardi, mida uuendame iga-aastaselt ning mille järgi arendame Kontserni jätkusuutlikkust järjepidevalt ja süsteemselt.

Tasustamisaruanne

Coop Pank kontsernis kehtib Panga nõukogu kinnitatud ühtne tasustamispoliitika, mille tõhusust, eesmärgipärasust ja täitmist kontrollib töötasukomitee. 2023. aastal toimus kolm töötasukomitee koosolekut. Tasustamispoliitika kehtib ühtselt Kontserni kõikidele töötajatele.

Coop Pank kontsernis kehtiv töötasu struktuur koosneb:

- põhitöötasust, mis on tööandja ja töötaja vahel lepinguga kokkulepitud töötajale makstav tasu;
- muutuvtasust, mis on tööandja otsuse alusel määratav lisatasu (müügiboonus, tulemustasu, aktsioptsioon).

Müügiboonuseid makstakse müügiga seotud töötajatele 1-kuuliste või kvartaalsete eesmärkide saavutamisel. Tulemustasu makstakse aruandeperioodile järgneval perioodil töötajatele, kes on andnud panuse tulemuse saavutamiseks, järgides Kontserni eesmarke ja väärtusi. Tulemustasu toetab tõhusat riskijuhtimist ega innusta võtma ülemääraseid riske, tasu suurus oleneb töötajate tegevuseesmärkide täitmisest. Põhipalk ja tulemustasu on mõistlikus tasakaalus. Igal aastal arvestatakse tulemustasu reservi 15% palgafondist.

Allpool on esitatud ülevaade töötajate viimase viie aasta keskmisest igakuisest brutotasust, arvestades põhipalka ja rahalisi tulemustasusid, mis on välja makstud eelmise kalendriaasta eest. Võrdluseks on esitatud vastava aasta kasum töötaja kohta enne ettevõtte tulumaksu.

eurodes, ümardatuna	2019	2020	2021	2022	2023
Keskmine brutotasu kuus	2 400	2 600	2 800	3 000	3 400
Aasta kasum töötaja kohta, enne tulumaksu	23 000	26 400	47 000	63 300	110 500

Seisuga 31.12.2023 on töötajatele väljastatud optsoone kokku 2 256 500 aktsiale, realiseerimise tähtajaga kolm aastat väljastamise hetkest alates.

2019. aasta novembris kinnitasid aktsionärid kolmeaastase aktsioptsiooni programmi, mille alusel võib igal aastal väljastada töötajatele optsoone kuni 1% Panga aktsiate arvust. Viimane aktsioptsioonide väljastamine selle programmi raames toimus 2022. aasta aprillis vastavalt nõukogu otsusele.

2022. aasta aprillis kinnitasid aktsionärid uue kolmeaastase aktsioptsiooni programmi, mille alusel võib igal aastal väljastada töötajatele optsoone kuni 1% Panga aktsiate arvust. Nimetatud aktsioptsioonide väljastamise programmi raames võib optsoone väljastada ajavahemikul 2023. aasta aprillist kuni 2025. aasta aprillini vastavalt nõukogu otsusele.

Aktsioptsiooniprogrammide eesmärk on ühildada Panga ja temaga samasse kontserni kuuluvate äriühingute tegevjuhtkonna ja nendega võrdsustatud töötajate pikaajalised eesmärgid ja huvid Panga aktsionäride pikaajaliste huvidega. Ühised huvid väljenduvad Kontserni professionaalses ja tasakaalustatud juhtimises, mis tagab Kontserni jätkusuutliku arengu ja pikaajalise kasvu kooskõlas seatud eesmärkide ja strateegiaga. Optsoonide väljastamisel lähtutakse Kontserni ja optsooniprogrammis osalema õigustatud isiku töö tulemustest konkreetsel aastal. Optsoone on võimalik vähendada või tühistada, kui töösuhe on lõppenud, töötaja ei täida tulemuskriteeriume, Kontserni majandustulemused on märgatavalt halvenenud või Kontserni riskid ei ole omavahenditega piisavalt kaetud.

Tulemustasude kogusumma otsustab nõukogu, kes määrab ka juhatuse liikmete ja siseauditi üksuse töötajate tulemustasude konkreetsed summad. Ülejäänud töötajatele makstavad tulemustasud otsustab

juhatuse. Optsooniprogrammi loomise ja selle tingimused otsustab aktsionäride üldkoosolek. Konkreetsete optsoonide väljastamise otsustab nõukogu töötasukomitee ettepanekul.

Kõrgema juhtkonna ning oluliste äriüksuste ja riskikategooriate juhtimise eest vastutavate töötajate muutuvtasu osakaal kogu tasust aastal 2023 oli järgmine (sh väljastatud optsoonide väärtus):

- kõrgem juhtkond – 36%,
- kontrollifunktsiooni täitvad töötajad – 23%.

Juhatusel määratud tulemustasud ja optioonid on vastavuses tasustamise põhimõtetega ja tulemustasude määramise aluseks on nii Panga üldiste eesmärkide kui ka iga juhatuse liikme isiklike eesmärkide täitmine. Juhatusel liikmetele ei ole tehtud erandeid ega määratud erakorralisi boonuseid. Rahaliste tulemustasude tagasinõudmise õigust ei ole rakendatud, kuid on tühistatud optsoonide juhatuse liikme töölt lahkumisel. Alljärgnevalt on esitatud juhatuse liikmete viie aasta tasude ülevaade. Rahalised tasud on esitatud täiseurodes.

Margus Rink (alates veebr 2017)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	108 000	111 000	126 000	139 500	156 000
Rahaline tulemustasu	31 500	36 000	31 500	31 500	36 000
Väljastatud optsoonide väärtus	0	8 274	74 934	94 615	108 024
Kokku tasud	139 500	155 274	232 434	265 615	300 024
Tulemustasu osakaal	23%	29%	46%	47%	48%
Väljastatud optsoonide arv, tk	0	70 000	90 000	61 200	71 900

Heikko Mäe (alates veebruar 2020)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	0	73 500	84 000	93 000	116 000
Rahaline tulemustasu	0	0	17 500	21 000	24 000
Väljastatud optsoonide väärtus	0	5 910	58 282	63 077	71 966
Kokku tasud	0	79 410	159 782	177 077	211 966
Tulemustasu osakaal	-	7%	47%	47%	45%
Väljastatud optsoonide arv, tk	0	50 000	70 000	40 800	47 900

Paavo Truu (alates veebruar 2022)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	0	0	0	66 971	114 000
Rahaline tulemustasu	0	0	0	0	21 000
Väljastatud optsoonide väärtus	0	0	0	35 094	62 952
Kokku tasud	0	0	0	102 065	197 952
Tulemustasu osakaal	-	-	-	34%	42%
Väljastatud optsoonide arv, tk	0	0	0	22 700	41 900

Arko Kurtmann (alates nov 2020)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	0	16 000	96 000	96 610	108 000
Rahaline tulemustasu	0	0	0	24 000	24 000
Väljastatud optsoonide väärtus	0	0	33 304	72 044	71 966
Kokku tasud	0	16 000	129 304	192 654	203 966
Tulemustasu osakaal	-	0%	26%	50%	47%
Väljastatud optsoonide arv, tk	0	0	40 000	46 600	47 900

Karel Parve (alates nov 2023)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	0	0	0	0	20 000
Rahaline tulemustasu	0	0	0	0	0
Väljastatud optsoonide väärtus	0	0	0	0	0
Kokku tasud	0	0	0	0	20 000
Tulemustasu osakaal	-	-	-	-	0%
Väljastatud optsoonide arv, tk	0	0	0	0	0

Rasmus Heinla (kuni okt 2023)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	0	14 000	84 000	93 000	96 000
Rahaline tulemustasu	0	0	12 500	21 000	32 000
Väljastatud optioonide väärtus	0	3 546	58 282	63 077	0
Kokku tasud	0	17 546	154 782	177 077	128 000
Tulemustasu osakaal	-	20%	46%	47%	25%
Väljastatud optioonide arv, tk	0	30 000	70 000	40 800	0

Kerli Lõhmus (kuni jaan 2022)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	67 200	81 900	84 000	12 348	0
Rahaline tulemustasu	19 600	22 400	21 000	21 000	0
Väljastatud optioonide väärtus	0	5 910	58 282	0	0
Kokku tasud	86 800	110 210	163 282	33 348	0
Tulemustasu osakaal	23%	26%	49%	63%	-
Väljastatud optioonide arv, tk	0	50 000	70 000	0	0

Janek Uiboupin (kuni veebruar 2020)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	67 200	28 400	0	0	0
Rahaline tulemustasu	19 600	22 400	0	0	0
Väljastatud optioonide väärtus	0	0	0	0	0
Kokku tasud	86 800	50 800	0	0	0
Tulemustasu osakaal	23%	44%	-	-	-
Väljastatud optioonide arv, tk	0	0	0	0	0

Hans Pajoma (kuni okt 2020)	2019	2020	2021	2022	2023
Põhitasu	108 000	100 185	0	0	0
Rahaline tulemustasu	31 500	36 000	13 500	0	0
Väljastatud optioonide väärtus	0	5 910	0	0	0
Kokku tasud	139 500	142 095	13 500	0	0
Tulemustasu osakaal	23%	29%	100%	-	-
Väljastatud optioonide arv, tk	0	50 000	0	0	0

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2023	2022
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil		109 627	54 555
Muud samalaadsed intressitulud		11 024	5 535
Intressi- ja muud samalaadsed kulud		-39 386	-9 381
Neto intressitulu ja muud samalaadsed tulud	5	81 265	50 709
Teenustasutulud		7 609	6 172
Teenustasukulud		-2 762	-2 387
Neto teenustasutulu	6	4 847	3 785
Varade müük	12	80	0
Müüdnud varade kulu	12	-85	0
Kinnisvara haldusega seotud kulud		0	-1
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutus		-1 825	-450
Netotulem mittefinantsvara realiseerimisest		4	6
Netotulem õiglasest väärtusest kajastatavatel finantsvaradel		57	4
Nõuete menetlemine		560	444
Muud tulud		301	134
Muud tulud, neto		-908	137
Tööjõukulud	7	-20 234	-15 502
Tegevuskulud	8	-10 213	-7 352
Põhivara kulum	13	-4 681	-4 323
Tegevuskulud kokku		-35 128	-27 177
Kasum enne allahindluste kulu ja tulumaksu		50 076	27 454
Allahindlus krediitkahjumite katteks	11	-6 302	-5 245
Kasum enne tulumaksu		43 774	22 209
Tulumaksu kulu	23	-4 570	-1 859
Aruandeperioodi puhaskasum	4	39 204	20 350
Muu koondkasum / koondkahjum			
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:			
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumi		424	-868
Aruandeperioodi muu koondkasum / koondkahjum		424	-868
Aruandeperioodi koondkasum		39 628	19 482
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	22	0,38	0,22
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	22	0,38	0,21

Lisad lehekülgedel 45–116 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2023	2022
Varad			
Sularaha ja nõuded keskpanga, krediidasutuste ja teiste finantseerimisasutuste vastu	9	411 256	350 642
Kohustuslik reserv keskpangas	9	17 098	14 236
Võlainstrumendid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	10	36 421	18 747
Omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	10	13	13
Laenu ja nõuded klientidele	11	1 490 873	1 300 775
Muud finantsvarad	12	832	1 380
Muud varad	12	1 275	697
Müügiootel varad	12	1 722	3 412
Kasutusõiguse varad	13	5 380	6 130
Muud materiaalsed põhivarad	13	3 746	2 808
Immateriaalsed põhivarad	13	10 839	8 579
Firmaväärtus	3	6 757	6 757
Varad kokku		1 986 212	1 714 176
Kohustised			
Klientide hoiused ja saadud laenu	15	1 721 765	1 508 126
Rendikohustised	14	5 417	6 142
Muud finantskohustised	16	14 444	7 052
Muud kohustised	16	8 574	5 601
Allutatud kohustised	17	50 187	38 139
Kohustised kokku		1 800 387	1 565 060
Omakapital			
Aktsiakapital	18	69 673	69 148
Ülekurss		25 779	25 435
Kohustuslik reservkapital		4 855	3 838
Jaotamata kasum		84 484	50 863
Muud reservid ja varade ümberhindlused		1 034	-168
Omakapital kokku		185 825	149 116
Kohustised ja omakapital kokku		1 986 212	1 714 176

Lisad lehekülgedel 45–116 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes	Lisa	2023	2022
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressitulud ja muud samalaadsed tulud		118 064	58 528
Makstud intressid		-24 874	-8 423
Saadud teenustasud		7 609	6 172
Makstud teenustasud		-2 762	-2 387
Muud saadud tulud		930	596
Makstud tööjõukulud		-20 320	-15 439
Makstud muud tegevuskulud		-10 213	-7 352
Makstud tulumaks	23	-2 973	-1 390
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		65,461	30 305
Äritegevusega seotud varade muutus			
Laenuõuded klientidele		-194 087	-349 124
Keskpanngas hoitava reservi arvestusliku baastaseme muutus	9	-2 862	-4 724
Muud varad		-115	289
Äritegevusega seotud kohustiste muutus			
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus		199 245	408 397
Muud kohustised		10 877	3 309
Neto rahavood äritegevusest		78 519	88 452
Rahavood investeerimistegevusest			
Soetatud põhivara		-7 200	-4 412
Müüdud põhivara- ja kinnisvarainvesteeringud		88	313
Soetatud võlakirjainvesteeringud		-18 226	-14 261
Müüdud ja lunastatud võlakirjainvesteeringud		274	1 612
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-25 064	-16 748
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aktsiakapitali sissemakse	18	778	20 149
Allutatud võlakirjade emiteerimine	17	12 000	26 100
Allutatud võlakirjade tagasimaksud	17	0	-5 000
Makstud dividendid	18	-4 566	-2 738
Rendikohustiste põhiosa tagasimaksud	14	-1 040	-850
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		7 172	37 661
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele		-13	-9
Raha ja raha ekvivalentide muutus		60 614	109 356
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		350 642	241 286
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		411 256	350 642
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:			
Sularaha		2 276	3 598
Nõudmiseni hoius keskpangas	9	394 089	333 305
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidiasutustes ja muudes finantsasutustes	9	14 891	13 739

Lisad lehekülgedel 45–116 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes	Aktsia- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reserv- kapital	Muud reservid	Ümber- hindlus- reserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2021	62 186	12 230	3 165	253	-15	33 924	111 743
Aktsiakapitali sissemakse	6 962	13 205	0	-18	0	0	20 149
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-2 738	-2 738
Muutus reservides	0	0	673	0	0	-673	0
Aktsiaoptsoonid*	0	0	0	480	0	0	480
Puhaskasum	0	0	0	0	0	20 350	20 350
Muu koondkasum	0	0	0	0	-868	0	-868
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-868	20 350	19 482
Omakapital seisuga 31.12.2022	69 148	25 435	3 838	715	-883	50 863	149 116
Aktsiakapitali sissemakse	525	344	0	-91	0	0	778
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	0	-4 566	-4 566
Muutus reservides	0	0	1 017	0	0	-1 017	0
Aktsiaoptsoonid*	0	0	0	869	0	0	869
Puhaskasum	0	0	0	0	0	39 204	39 204
Muu koondkasum	0	0	0	0	424	0	424
Koondkasum kokku	0	0	0	0	424	39 204	39 628
Omakapital seisuga 31.12.2023	69 673	25 779	4 855	1 493	-459	84 484	185 825

* Vt lisa 18.

Lisad lehekülgedel 45–116 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

Lisa 1. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Coop Pank AS, registrikood 10237832 („Pank“), on Eestis Tallinna linnas Maakri tänav 30 registreeritud krediidiasutus. Coop Panga kontserni 2023. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande (sh finantsseisundi aruande), mis on koostatud tegevuse jätkumise põhimõttel, kinnitas Coop Pank AS-i juhatuse 15. märtsil 2024. Juhatuse kinnitatud majandusaasta koondaruanne esitatakse kinnitamiseks nõukogule ja aktsionäridele. Aktsionäridel on õigus jätta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitamata, samas kui nõukogul see õigus puudub.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Coop Pank kontserni ettevõtete arvestusvaluutaks on euro ja 2023. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

1.1 Koostamise alused

Coop Pank kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS, International Financial Reporting Standards). Olulised arvestuspõhimõtted ning olulised valikud ja hinnangud, mida on kasutatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool. Kui ei ole näidatud teisiti, on neid põhimõtteid kohaldatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate kohta. Majandustehinguid on kirjendatud soetusmaksumuse printsiibil nende tekkimise hetkel, välja arvatud juhul, kui alljärgnevat arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti (nt õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavad võlakirjad ja omakapitali instrumendid). Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt ning Kontsern liigitab oma tulud ja kulud vastavalt nende olemusele. Kirjete esitamise viisi või klassifitseerimise muutmisel konsolideeritud raamatupidamisaruandes klassifitseeritakse ümber ka vastavad eelmiste perioodide summad, välja arvatud juhul, kui raamatupidamisarvestuse põhimõtetes on sätestatud teisiti.

1.2 Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Konsolideeritud finantsaruannete esitamine rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite kohaselt, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste, juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ja eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangutel, mis on tehtud parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud asjakohaste arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- laenude allahindlused, sh tagatiste õiglase väärtuse hindamine (lisa 2; lisa 11, 12);
- kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse hindamine (lisa 2);
- finantsvarade ja kohustuste õiglase väärtus (lisa 2);
- firmaväärtuse hindamine (lisa 3).

Kõige olulisemad juhtkonna hinnangud on seotud standardi IFRS 9 rakendamisega. Juhtkond on hinnanud ärimudelit erinevate finantsvarade klassifitseerimiseks. Klientidele väljastatud laenude äriine eesmärk on

lepinguliste rahavoogude kogumine, sealjuures võib selle mudeli alusel laene müüa ka krediidiriski vähendamise eesmärgil. Finantsinvesteeringuid võlainstrumentidesse tehakse likviidsete vahendite paigutamise eesmärgil, mistõttu on ka võlainstrumentidesse investeerimise äriiline eesmärk lepinguliste rahavoogude kogumine ja müük olenevalt vajadusest. Täiendavalt on hinnatud, kas lepingulised rahavood sisaldavad vaid põhiosa ja intressimakseid, sh on intressirahavood tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusrisi eest ning katavad muu hulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kõik kajastatavad finantsvarad vastavad sellele kriteeriumile.

Juhtkond teeb ka hinnanguid finantsvarade oodatava krediidikahju mudeli sisendite kohta. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaatab regulaarselt üle Kontserni riskijuhtimise funktsioon.

Juhtkonna hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh ootused tuleviku sündmuste kohta, mida peetakse nendes tingimustes mõistlikeks. Muutused hinnangutes võivad avaldada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Kontserni majandusaasta finantsaruanded kajastavad Kontserni finantsseisundit ja majandustulemusi õiglaselt.

1.3 Konsolideerimine

Coop Pank kontserni konsolideeritud finantsaruanded on koostatud seisuga 31.12.2023. Kontsernile kehtivad ühtsed arvestuspõhimõtted. Kontserni määratlus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 alusel ja kontsern konsolideerimises vastavalt IFRS-le kattuvad. Konsolideerimisel liidetakse Panga ja tütarettevõtete finantsseisundi aruanded ja kasumiaruanded rida-realt, elimineerides omavahelised saldod, käibed, tulud ja kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt.

Kontserni struktuur	Riik	Tegevusala	Osaluse määr
Coop Pank AS	Eesti	pangandus	Emaettevõtte
Coop Liising AS	Eesti	liisingtegevus	100%
Coop Finants AS	Eesti	tarbimisfinantseerimine	100%
Coop Kindlustusmaakler AS	Eesti	kindlustusvahendus	100%
SIA Prana Property	Läti	kinnisvaraalane tegevus	100%

Tütaretevõtted

Tütaretevõtted konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Emaettevõtte eraldiseisvates põhjaruannetes on investeeringud tütarettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

1.4. Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik muud valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena tekkinud kursikasumid ja -kahjumid esitatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustised, mida mõõdetakse õiglaselt väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanga valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalisi varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil (nt ettemaksud, soetusmaksumuse meetodil kajastatavad varud, materiaalne ja

immateriaalne põhivara), kajastatakse tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursi alusel ja hiljem neid ümber ei hinnata.

1.5. Finantsvarad

Klassifitseerimine

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- need, mida kajastatakse õiglasel väärtuses (kas muutusega läbi muu koondkasumiaruande või muutusega läbi kasumiaruande);
- need, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Klassifitseerimine oleneb Kontserni ärimudelilist finantsvarade haldamisel ja rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Klassifikatsioon on toodud alljärgnevas tabelis.

Kategooria IFRS 9 järgi	Finantsvara klass Kontserni määratluses	
Finantsvarad mõõdetud korrigeeritud soetusmaksumuses	Nõuded keskpankadele	
	Nõudmiseni ja tähtajalised deposiidid krediidi- ja finantseerimisasutustes	
	Laenud ja nõuded klientidele	Laenud ja nõuded eraisikutele Laenud ja nõuded juriidilistele isikutele
	Muud finantsvarad	
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Investeeringud omakapitali instrumentidesse	
Finantsvara mõõdetud õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi	Investeeringud võlaväärtpaberitesse	
	Investeeringud omakapitali instrumentidesse	

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ning Kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Kontserni ärimudelilist finantsvarade haldamisel (Kontserni eesmärk on vaid hoida varasid rahavoogude sissenõudmise eesmärgil või hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil või muul eesmärgil) ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest (kas rahavood sisaldavad vaid põhiosa- ja intressimakseid, intress sisaldab vaid tasu krediidiriski eest, raha ajaväärtuse eest, muid tavalisi laenude riske ning kasumimarginaali). Finantsvarasid, mis sisaldavad tuletisinstrumente, hinnatakse ühtse instrumendina lepinguliste põhiosa- ja intressimaksede rahavoogude analüüsimisel.

Kontserni võlainstrumentid jagunevad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse.

- Korrigeeritud soetusmaksumus: varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse intressituludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sellesse kategooriasse on klassifitseeritud järgmised Kontserni finantsvarad:
  - raha;
  - hoiused keskpankades;
  - nõudmiseni hoiused krediidasutustes ja teistes finantsasutustes;
  - laenud ja nõuded klientidele;
  - muud finantsvarad.
- Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande: varad, mida hoitakse nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, kuid varade rahavood on vaid põhiosa- ja intressimaksud, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. Väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumis, välja arvatud väärtuse langusest tulenevad kahjumid või kasumid, intressitulud ja valuutakursimuutused, mis kajastatakse kasumiaruandes. Kui finantsvara kajastamine lõpetatakse, siis muus koondkasumiaruandes kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real „Muud tulud/(kulud)“. Nimetatud finantsvarade intressitulu kajastatakse intressitulude real sisemise intressimäära meetodil. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning väärtuse languse kulu kajastatakse eraldi real kasumiaruandes. Kontsern kajastab järgmisi finantsvarasid õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande:
  - investeringud võlainstrumentidesse.

Omakapitaliinstrumendid

Kontsern kajastab omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtuses. Kui Kontsern on võtnud vastu pöördumatu otsuse kajastada mittekaupelemise eesmärgil hoitavate omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, siis ei ole võimalik omakapitali instrumendi kajastamise lõpetamisel õiglase väärtuse muutuseid ümber klassifitseerida ning kajastada läbi kasumiaruande. Sellistelt investeringutelt saadud dividendid kajastatakse jätkuvalt kasumiaruandes real „Muud tulud“.

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes real „Muu tulu/kulu“. Õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentide allahindluseid (ja allahindluse tühistamisi) ei kajastata eraldi õiglase väärtuse muutusest.

Kontsern kajastab noteeritud omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja mittenoteeritud omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern hindab korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku teabe baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, ii) raha ajaväärtust ja iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud teavet minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu ja lepingulistele varadele, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab Kontsern IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Kontsern kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele, lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

Kontsern kasutab kõikide korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande võlainstrumentide, sealhulgas liisingifinantseerimise nõuete puhul kolmefaasilist mudelit, mis võtab arvesse krediidikvaliteedi muutust alates esmasest kajastamisest.

- Faas 1 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk ei ole suurenenud alates arvele võtmise hetkest. Eeldatavaks krediidikahjumiks on kogu lepinguperioodi eeldatavast krediidikahjust see osa, mis tuleneb kohustuse võimalikust täitmata jätmisest järgmise 12 kuu jooksul või kuni lepingu lõppemiseni, kui see on lühem (12 kuu eeldatav krediidikahjum).
- Faas 2 – sisaldab finantsvarasid, mille krediidirisk on oluliselt suurenenud alates arvele võtmise hetkest, kuid mille puhul ei ole veel objektiivseid põhjuseid lootusetuks tunnistamiseks. Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse, võttes aluseks eeldatavad krediidikahjumid kogu eeldatava lepinguperioodi jooksul.
- Faas 3 – sisaldab finantsvarasid, mille väärtus on langenud (näiteks 90 päeva võlas, võlgnik on makseraskustes, on tõenäoline, et võlgnik alustab pankrotimenetlusega või restruktureerimisega, mittetöötav nõue). Eeldatav krediidikahjum mõõdetakse kogu eeldatava lepinguperioodi kohta.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlainstrumendid kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes netoväärtuses, võttes arvesse eeldatavat krediidikahjumit. Laenukohustiste ja laenugarantiide puhul moodustatakse eraldi eeldatava krediidikahju osas ning kajastatakse kohustusena konsolideeritud finantsseisundi aruandes. Õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumiaruande kajastatud võlainstrumentide korrigeeritud soetusmaksumuse ja eeldatava krediidikahjumi netoväärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes ning muud väärtuse muutused kajastatakse muus koondkasumiaruandes real „Kasumid ja kahjumid õiglasel väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande võlainstrumentidelt“.

Lepingute korral, mis sisaldavad nii laenu kui ka laenu kohustust (kasutamata limiit) ja mille puhul Kontsern ei saa väljastamata osa komponenti eeldatavast krediidikahjumist eristada laenu komponendist, kajastatakse laenu kohustuse allahindlus koos laenu allahindlusega. Juhul, kui kombineeritud eeldatavad krediidikahjumid ületavad laenu brutosummat, kajastatakse neid kohustusena.

Kui järgmisel perioodil on allahinnatud kahjumi summa vähenenud ja vähenemist sai objektiivselt seostada sündmusega, mis tekkis pärast allahindluse kajastamist (nt laenusaaaja riskiklassi paranemine), kantakse eelnevalt kajastatud allahindlusest tulenev kahju tagasi, korrigeerides allahindluse kontot. Tagasikande summa kajastatakse kasumiaruande real „Laenukahjumid“ tuluna.

Krediidiriski juhtimise põhimõtetest on antud põhjalikum ülevaade lisa 2 „Riskide juhtimine“. Intressitulud laenuidelt kajastatakse kasumiaruande real „Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil“.

Raha ja raha ekvivalendid

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena sularaha, keskpankades (v.a Eesti Pangas hoitav kohustuslik reserv) ja krediidiasutustes hoitavaid nõudmiseni ja kuni 3-kuulise tähtajaga hoiuseid, mida saab ilma märkimisväärsete piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline. Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil.

Liisingnõuded

Kapitalirenditehinguteks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad Kontsernilt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingumaksete ajaldatud nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimaksedeks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tuluse määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus kajastatakse finantsseisundi aruandes vastava varakirje vähendusena. Nõue kliendi vastu kajastatakse alates lepingujärgse vara kliendile üleandmise hetkest. Tehingute puhul, mille korral lepingu objektiks olev vara ei ole veel üle antud, kajastatakse nende lepingute alusel rentnikelt laekunud summad finantsseisundi aruandes kohustiste poolt ostjate ettemaksetena real „Muud finantskohustised“. Liisinguettevõtte tasutud summad ettemaksetena vara eest hankijatele kajastatakse finantsseisundi aruandes varade poolt real „Muud varad“.

Faktooringu ja laofinantseeringu nõuded

Faktooringtehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral Kontsern finantseerib oma koostööpartneritest müüjaid nende varaliste nõudeõiguste omandamise kaudu. Kontsern soetab müüjalt nõude tulevikus ostja poolt ostu-müügilepingute alusel tasumisele kuuluvate summade osas. Faktooring on nõuete üleandmine (müük), kus olenevalt faktooringlepingu tingimustest on ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid ja tulud lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring). Juhul, kui Kontsern ei omanda kõiki nõudega seotud riske ja hüvesid, siis kajastatakse tehingut kui finantseerimistehingut (st nõude tagatisel antud laenu) ja nõuet kajastatakse finantsseisundi aruandes, kuni nõue on laekunud või regressiõigus aegunud. Kui tagasiostukohustust ei ole ning kontroll nõude ja sellega seotud riskide ja hüvede üle tulevad kliendilt üle liisinguettevõttele nõude üleandmise hetkel, kajastatakse tehingut nõude soetamisena. Soetatud nõuded võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus. Nõue ostja vastu tekib ostu-müügilepingu faktooringu ehk nõude soetamise hetkest. Laofinantseeringu tehinguteks loetakse finantseerimistehinguid, mille korral liisingufirma finantseerib oma koostööpartnereid, andes neile laenu laovarude tagatisel.

Lepingutasud kajastatakse intressituluse alusel kehtivusaja jooksul. See meetod annab efektiivse intressimäära meetodi rakendamisel saadud tulemusele ligilähedase tulemuse.

1.6 Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud maa, hooned, infotehnoloogiaseadmed, kontoriseadmed ja muud pikaajalise kasutusega varad. Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad, mis hõlmavad aruande kuupäeva seisuga soetatud või ettevõttesiseselt arendatud tarkvara ja litsentse (lisa 13).

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad võetakse alguses arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad ja piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Amortisatsiooni hakatakse arvutama alates kasutuselevõtmisele järgnevast kuust ja arvestatakse vara täieliku amortiseerumiseni. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset amortisatsioonimeetodit. Amortisatsiooni arvestuse aluseks on vara kasulik tööiga, millest lähtudes on kujundatud põhivaragruppide amortisatsiooninormid.

Materiaalsete varade puhul on ehitiste amortisatsioonimäär kuni 5% aastas, transpordivahendite amortisatsioonimäär kuni 15% aastas ja rendipinna parendused kuni 20% või rendiperioodi lõpuni, olenevalt sellest, kumb on lühem. Arvuti riistvara, kontoritehnika ja sisustuse aastane amortisatsioonimäär on kuni 25% aastas.

Immateriaalsete varade puhul on amortisatsioonimäär Kontserni tuumiksüsteemidele 15% aastas, kasutajakeskkondadele 20% aastas ja ostetud litsentsidele kuni 33% aastas.

Piiramatu kasutusega põhivara (maa) ei amortiseerita. Põhivara kulum on näidatud kasumiaruande real „Põhivara kulum“. Amortisatsiooni arvestus lõpetatakse, kui vara on arvestuslikult täielikult amortiseerunud, vara klassifitseeritakse ümber müügioletel põhivaraks või kui vara eemaldatakse lõplikult kasutuselt. Igal bilansipäeval hinnatakse amortisatsiooninormide, meetodite ja jääkväärtuste asjakohasust.

Põhivara müügist saadavad kasumid või kahjumid määratakse kindlaks müügitulu ja põhivara bilansilise maksumuse vahega. Müügitulu või -kulu kajastatakse kasumiaruandes vastavalt ridadel „Netotulemus mittefinantsvara realiseerimisest“.

Kulude kapitaliseerimine

Kontserni kasutuses olevate rendipindade parendused kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt vastavalt rendilepingu kestusele.

Arenduskulud

Tarkvaraprogrammide arenduskulud, kui nendega kaasneb lisafunktsionaalsus ja kui need vastavad immateriaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel), kajastatakse immateriaalse põhivarana. Tarkvaraprogrammide kasutamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Reklaami- ja uute toodete, teenuste ning protsesside käivitamise väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise hetkel. Ettevõttes arendatavate kaubamärkidega jms seotud väljaminekud kantakse kuludesse tekkimise hetkel.

Firmaväärtus

Firmaväärtust kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kontsern kontrollib firmaväärtust vähemalt kord aastas või kohe, kui on ilmnunud väärtuse langusele viitavad asjaolud. Firmaväärtus jaotatakse tulu teenivatele üksustele või üksuste rühmade vahel, kes saavad kasu äriühenduse sünergiast. Kasum või kahjum rahavoogusid genereeriva üksuse lõpetamisest või müügist, millele firmaväärtus on allokeeritud, sisaldab selle üksusega seotud firmaväärtuse bilansilist jääkväärtust.

1.7 Müügiotel varad

Müügiotel varad on varad (varud), mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus ja mis võetakse arvele soetusmaksumuses. Soetusmaksumus on vara omandamise või töötlemise ajal vara eest makstud raha või üleantud mitterahalise tasu õiglane väärtus. Müügiks hoitavaid varasid hinnatakse bilansipäeval ning neid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või netorealiseerimismaksumuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Netorealiseerimisväärtus on müügihind, millest on maha arvatud eeldatavad müügiga seotud kulud.

1.8 Mittefinantsvara väärtuse langus

Piiramatu kasuliku elueaga vara ei amortiseerita, vaid seda kontrollitakse kord aastas võimaliku väärtuse languse suhtes, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ja seda võrreldakse bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, olenevalt sellest, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada. Muud varad, v.a finantsvarad ja firmaväärtus, mille väärtus alla hinnati, vaadatakse igal aruandekuupäeval üle võimaliku tagasikandmise eesmärgil.

1.9 Rendiarvestus – Kontsern kui rentnik

Kontsern rendib kontoripindasid. Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas tegemist on rendilepinguga või kas see sisaldab rendisuhet. Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui lepinguga antakse tasu eest õigus kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud ajavahemikul.

Kontsern arvestab rendiperioodina rendi katkestamatut perioodi, mis hõlmab nii rendilepingu võimaliku pikendamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust kasutab, ja rendilepingu võimaliku lõpetamise perioode juhul, kui rentnik on piisavalt kindel, et ta seda võimalust ei kasuta. Rentnik hindab piisavat kindlust selles, kas ta kasutab pikendamise õigust või jätab kasutamata lõpetamise õiguse uuesti juhul, kui ilmneb mõni oluline sündmus või oluline asjaolude muutus, mis on rentniku kontrolli all ja mõjutab seda, kas rentnik on piisavalt kindel, et ta kasutab mõnda algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võtmata jäänud võimalust või jätab kasutamata mõne võimaluse, mida on algse rendiperioodi määratlemisel arvesse võetud. Kontsern muudab rendiperioodi rendi katkestamatu perioodi muutumise korral.

Esmane mõõtmine

Rentnik kajastab kasutusõiguse varasid ja rendikohustisi rendiperioodi alguse seisuga.

Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutusõiguse varad soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga.

Kasutusõiguse varade maksumus sisaldab rendikohustise algsel mõõtmisel kindlakstehtud summat.

Kasutusõiguse varad on kajastatud finantsseisundi aruandes eraldi kirjel. Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määratakse võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määratakse ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutusõiguse varaga sarnast vara. Rentniku alternatiivse laenuintressimäära leidmisel on Kontsern kasutanud kolmanda osapoole saadud laenu intressimäära, mida on korrigeeritud, et kajastada toimunud muutuseid finantseerimise tingimustes alates laenu saamise hetkest.

Rendiperioodi alguse seisuga sisaldavad rendikohustise mõõtmisel arvesse võetavad rendimaksed järgmisi alusvara rendiperioodil kasutamise õiguse eest tehtavaid makseid:

- a) fikseeritud rendimaksed, millest on lahutatud saadaolevad rendistiimulid;
- b) muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast ja mille esmaseks mõõtmiseks kasutatakse rendiperioodi alguses kehtivat indeksit või määrast. Muutuvad rendimaksed, mis sõltuvad indeksist või määrast, võivad olla näiteks tarbijahinna indeksiga seotud maksed, intressi viitemääraga (nt EURIBOR) seotud maksed või turu rendimäärade järgi muutuvad maksed. Kontserni mõned rendilepingud sisaldavad muutuvaid rendimakseid.

Rendileping võib sisaldada rendikomponenti ning ühte või mitut täiendavat rendiga mitteseotud komponenti. Praktilise abinõuna on Kontsern otsustanud mitte eraldada rendiga mitteseotud komponente rendikomponentidest ning arvestada selle asemel kõiki rendikomponente ja kaasnevaid rendiga mitteseotud komponente ühtse rendikomponendina vastavalt alusvara liigile.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutusõiguse varasid soetusmaksumuse mudeli järgi. Soetusmaksumuse mudeli kasutamiseks mõõdab rentnik kasutusõiguse varasid soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad akumuleeritud kahjumid ja mida on korrigeeritud vastavalt rendikohustise ümberhindamisele. Kui rendilepingu alusel läheb alusvara omandiõigus rendiperioodi lõppedes üle rentnikule või kui kasutusõiguse esemeks oleva vara maksumuse kindlaksmääramisel on eeldatud, et rentnik realiseerib ostuõiguse, arvestab rentnik kasutusõiguse varade kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni. Muudel juhtudel arvestab rentnik kasutusõiguse varade kulumit alates rendiperioodi algusest kuni alusvara kasuliku eluea lõpuni või rendiperioodi lõpuni, olenevalt sellest, kumb saabub varem.

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik rendikohustist järgmiselt:

- a) suurendades bilansilist väärtust rendikohustise intressi alusel;
- b) vähendades bilansilist väärtust tehtud rendimaksete alusel ja
- c) hinnates bilansilise väärtuse ümber vastavalt ümberhindlustele või rendilepingu muudatustele või vastavalt muudetud sisuliselt fikseeritud rendimaksetele.

Rendiperioodi igal ajavahemikul on rendikohustise intress summa, mille tulemusena on intressimäär igal osaperioodil kohustise lõppväärtuse suhtes sama. Pärast rendiperioodi algust kajastab rentnik kasumiaruandes rendikohustise intressi ja muutuvaid rendimakseid, mis ei sisaldu rendikohustise hinnangus selle perioodi kohta, millal toimub nimetatud makseid tingiv sündmus või tingimus.

Kui rendimaksed muutuvad, võib olla vajadus rendikohustis ümber hinnata. Rentnik kajastab rendikohustise ümberhindluse summat kasutusõiguse varade korrigeerimisena. Kui aga kasutusõiguse varade jääkväärtus

väheneb nullini ja rendikohustise mõõtmisel ilmneb täiendav vähenemine, kajastab rentnik ümberhindluse järelejääva summa kasumiaruandes.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või
- b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muutumatu diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) muutuvad summad, mida rentnik peab eeldatavasti tasuma jääkväärtuse garantii alusel. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid jääkväärtuse garantii alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele;
- b) tulevased rendimaksed muutuvad seoses nende maksete kindlaksmääramiseks kasutatava indeksi või määra muutumisega (sh näiteks turu rendimäärade muutumisele vastav muutus pärast turu rendihindade analüüsi). Rentnik hindab rendikohustise ümber vastavalt kõnealustele muudetud rendimaksetele üksnes juhul, kui toimub muutus rahavoogudes (st jõustub rendimaksete korrigeerimine). Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab rentnik muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Kontsern on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

1.10 Finantskohustised

Kehtiv klassifikatsioon on toodud alljärgnevas tabelis.

Kategooria IFRS 9 järgi

Klass Kontserni määratluses

Kategooria IFRS 9 järgi	Klass Kontserni määratluses
Finantskohustised	Klientide hoiused ja saadud laenud
	Eraisikud
	Juriidilised isikud
	Krediitiasutused
	Allutatud võlakohustised
	Muud finantskohustised
Tingimuslikud kohustised	Tingimuslikud laenukohustised
	Finantsgarantiid

Klientide hoiused

Hoiused võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit, ja kajastatakse bilansireal „Klientide hoiused ja saadud laenud“. Tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastavatel kohustiste kirjetel. Intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressi- ja muud sarnased kulud“.

Saadud laenud

Võlakohustised võetakse alguses arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud rahasumma, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumusel, kasutades efektiivset intressimäära meetodit. Laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul, kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib läbi tähtaja oodatavat tulevast rahavoogu bilansilise väärtuseni. Tehingukulude amortisatsiooni kajastatakse kasumiaruandes koos intressikuludega. Intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressi- ja muud sarnased kulud“.

Juhul, kui võetud laenudel on kasutamata limiit, kajastatakse seda tingimusliku varana.

Laenukohustised

Kontsern väljastab kohustisi laenude andmiseks. Laenukohustised on tühistamatud või tühistatavad ainult oluliselt kahjulike muutuste tõttu. Sellised kokkulepped võetakse alguses arvele nende õiglasel väärtuses, mis tavaliselt väljendub saadud tasude summana. Seda summat amortiseeritakse lineaarsel meetodil kohustise kogu eluea jooksul, välja arvatud selliste laenukohustiste puhul, mille korral on tõenäoline, et Kontsern sõlmib konkreetse laenulepingu ega kavatseda seda laenu müüa vahetult pärast sõlmimist; selliseid laenukohustiste tasusid kajastatakse tulevikus ja lisatakse laenu kajastamisel alguse bilansilisele väärtusele. Iga aruandeperioodi lõpus mõõdetakse laenukohustisi i) mitteamortiseeritud jääkväärtuses esialgselt arvelevõtmise summast või ii) lähtudes oodatava krediitkahjumi mudeli alusel arvutatud allahindlussummast. Väljastamata laenu jääkväärtus väljendab kohustist.

1.11 Finantsgarantii lepingud

Finantsgarantiid antakse klientide nimel pankadele, finantsasutustele, ettevõtetele ja teistele asutustele laenude, muude Panga rahaliste vahendite ja kohustiste tagamiseks teistele pooltele.

Finantsgarantiid võetakse alguses arvele õiglasel väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse Panga antud garantiist tulenevaid kohustisi garantii jääkväärtuses. Kasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Juhul, kui teenustasusid rakendatakse järelejäänud kohustistega seoses perioodiliselt, kajastatakse need tuluna proportsionaalselt vastava kohustise perioodi jooksul. Iga aruandeperioodi lõpul kajastatakse kohustised kas lepingu väärtuses aruande koostamise hetkel või lepingu väärtuses ja täiendavalt eraldisena bilansis. Garantiikohustise tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse finantsseisundi aruandes kuupäeval, mil selgub, et garantii kuulub väljamaksmisele.

1.12 Kohustised töövõtjate ees

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad väljamaksmata palgakohustisi, tulemustasude tingimuslikku reservi koos sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga ning kehtivate tööseaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga koos puhkusetasu kohustiselt arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksuga. Kohustised töövõtjatele kajastatakse bilansis lühiajalise kohustisena ning koondkasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna. Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi. Kontsernil puudub juriidiline või faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid makseid.

1.13 Aktsiapõhised maksed

Kontsern on kehtestanud aktsioptsiooni programmi, mille järgi tasutakse Kontserni töötajatele nende teenuste eest, väljastades optsoone Coop Pank AS-i aktsiate omandamiseks. Väljastatud optsoonide õiglane

väärtus kajastatakse optsiooniprogrammi kehtivuse jooksul Kontserni tööjõukuluna ja omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kulude kogusumma on määratletud optsioonide õiglase väärtuse alusel optsioonide väljastamise hetkel. Optsioonide õiglase väärtus on leitud, arvestades optsiooni hinda mõjutavaid turutingimusi, sh Coop Pank AS-i aktsia hind. Iga aruandeperioodi lõpus hindab Kontsern, kui palju optsioone kuulub tõenäoliselt realiseerimisele. Algsete hinnangute muutuse mõjud kajastatakse kasumiaruandes ja vastukandena omakapitalis. Kui optsioonid realiseeritakse, emiteerib Coop Pank AS uusi aktsiaid. Optsioonide väljastamise tingimuste kohaselt ei kaasne optsioonide realiseerimisel pärast 3 aastat sotsiaalmaksu kulu.

1.14 Tulude ja kulude kajastamine

Intressitulud ja -kulud on kajastatud kasumiaruandes kõikide intressikandvate finantsvarade ja -kohustiste puhul, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära arvutamisel hindab Kontsern rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on efektiivse intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Kui finantsvara või terve rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu, kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid, leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju. Intressitulu arvutatakse, kohaldades efektiivset intressimäära finantsvarade bilansilisele bruto jääkväärtusele, välja arvatud

- i) finantsvarad, mille väärtus on langenud (3. faas) ja mille intressitulu arvutatakse, rakendades efektiivset intressimäära amortiseeritud soetusmaksumusele, millest on maha arvatud oodatava krediidikahjumi eraldis, ja
- ii) finantsvarad, mis on ostetud või mille algväärtus on allahindlusega, mille puhul kohaldatakse amortiseeritud soetusmaksumusele algset krediidikahjumiga korrigeeritud efektiivset intressimäära.

Kui 3. faasis klassifitseeritud finantsvara krediidirisk hiljem paraneb nii, et vara väärtus ei ole enam langenud ja paranemine võib olla objektiivselt seotud sündmusega, mis leiab aset pärast seda, kui nõue oli määratud mittetöötavaks (st vara väärtus taastub), klassifitseeritakse vara ümber 3. faasist ja intressitulu arvutatakse, rakendades efektiivset intressimäära bilansilisele bruto jääkväärtusele. Täiendavat intressitulu, mida varem ei kajastatud kasumiaruandes, kuna vara oli 3. faasis, kuid mis eeldatavasti laekub pärast vara väärtuse taastumist, kajastatakse väärtuse languse tühistamisena.

Intressiga samalaadne tulu sisaldab ka tulu intressikandvatelt finantsinstrumentidelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande.

Komisjoni- ja teenustasutulu

Teenustasutulude all kajastatakse klientidega sõlmitud lepingutest saadavat müügitulu. See ei rakendu rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest saadavale müügitulule, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendusallas. Laenude/liisingute väljaandmistasusid, mida peetakse oluliseks, kajastatakse kui ettesaadud tulu ja nende puhul korrigeeritakse vastava laenu/liisingu efektiivset intressimäära.

Teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel. Sellised teenustasutulud sisaldavad konto haldamisega seotud korduvaid tasusid. Muutuvtasu kajastatakse ainult sel määral, mil juhtkonna otsuse alusel on väga tõenäoline, et tagasipööramist ei toimu.

Muud teenustasutulud kajastatakse hetkel, mil Kontsern täidab oma täitmiskohustuse, mis tavaliselt toimub selle aluseks oleva tehingu teostamisel. Saadud või saadav tasu või nõue väljendab tehingu hinda konkreetsete täitmiskohustuste teenuste eest. Selline tulu tekib siis, kui tehakse ära kliendi eest välisvaluuta ostu või müügi tehing, töödeldakse maksetehinguid, arveldatakse sularahas, kogutakse või makstakse välja sularaha.

Tulu varade müügist

Tulu varade müügist, välja arvatud materiaalne põhivara, kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Kontsernil on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Kontsern kajastab tulu kaupade müügist siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Dividenditulu

Dividendid kajastatakse kasumiaruandes tuluna siis, kui Kontsernil on tekkinud õigus dividende saada.

1.15 Maksustamine

Ettevõtete teenitav aastakasum ei ole Eestis maksustatav ja seega ei ole ka ajutisi erinevusi maksubaasi ja varade ning kohustuste bilansiliste väärtuste vahel ning edasilükatud tulumaksuvarasid või kohustusi ei teki (välja arvatud edasilükatud tulumaksukohustuse arvele võtmine tulenevalt maksuerinevustest, mis on seotud investeringutega tütarettevõtetesse, sidusettevõtetesse ja filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui on tõenäoline, et ajutine erinevus ei ole lähitulevikus tagasipööratav).

Seoses tulumaksuseaduse muudatustega kehtib alates aastast 2018 residendist krediidasutustele kohustus tasuda tulumaksu ettemakseid määraga 14% eelmises kvartalis teenitud tulumaksueelselt kasumilt. Tulumaksu arvestatakse krediidasutusest emaettevõtja eraldiseisvalt kasumilt. Tasutud tulumaksu ettemaksu saab krediidasutus arvesse võtta kasumi jaotamisel ja sellega kaasneva tulumaksukohustuse arvutamisel. Tulumaksu arvestamisel vähendatakse kasumit saadud dividendide ja püsivale tegevuskohale omistatud kasumi võrra, millele rakendatakse vabastusmeetodit, et vältida topeltnmaksustamist. Teiseks vähendatakse kasumit eelmistel kvartalitel teenitud kahjumite võrra. Tulumaksu kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, mil tekib tulumaksu ettemaksu arvutamise arvestuslik alus, sõltumata sellest, millal toimub tulumaksu maksmine.

1.16 Kohustuslik reservkapital

Äriseadustiku kohaselt moodustab Kontsern kohustusliku reservkapitali iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal kannab Kontsern reservkapitali vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist.

1.17 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja finantsaruannete avaldamiseks heakskiitmisekuupäeva vahelisel ajal, kuid on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

1.18 Uute rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, avaldatud standardite muudatuste ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2023..

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esimest korda kehtima 01.01.2022 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2023 või hilisematel perioodidel ja mida Kontsern ei ole rakendanud enne tähtaega.

„Arvestuspõhimõtete avalikustamine“ – IAS 1 ja IFRS-i rakendusjuhendi nr 2 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtetelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas ka seda, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näited arvestuspõhimõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finantsaruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui see aga avalikustatakse, siis ei tohiks see varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2 „Olulisuste otsuste tegemine“, et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Kontserni hinnangul muudatused ei mõjuta kajastamise ega mõõtmise põhimõtteid ning võivad avalda mõju ainult arvestuspõhimõtete teabele.

„Arvestushinnangute mõiste“ – IAS 8 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtted peavad eristama arvestuspõhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused olulist mõju finantsaruandele.

„Varade ja kohustustega seotud edasilükkunud tulumaks, mis tuleneb ühest tehingust“ – IAS 12 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele).

IAS 12 muudatused täpsustavad, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksu sellistelt tehingutelt nagu rendilepingud ja kahjutustamise kohustused. Teatud tingimustel on ettevõtted varade või kohustuste esmakordsel kajastamisel vabastatud edasilükkunud tulumaksu kajastamisest. Varasemalt ei olnud selge, kas vabastus rakendub selliste tehingute suhtes nagu rendilepingud ja kahjutustamise kohustused – tehingud, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustus. Muudatused selgitavad, et vabastust ei rakendata ning ettevõtetel on kohustus kajastada vastavalt tehingutelt edasilükkunud tulumaks. Muudatused nõuavad ettevõtetelt edasilükkunud tulumaksu kajastamist tehingutelt, millest tulenevad esmasel kajastamisel maksustatavate ja mahaarvatavate ajutiste erinevuste võrdsed summad.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused olulist mõju finantsaruandele.

„Tulumaks: rahvusvaheline maksureform – Pillar II (miinimumtulumaksu) mudelreeglid“ – IAS 12 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

2023. aasta mais andis IASB välja kitsa ulatusega muudatused standardisse IAS 12 „Tulumaks“. See muudatus võeti kasutusele vastusena Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) poolt rahvusvahelise maksureformi tulemusena välja antud Pillar II (miinimumtulumaksu) mudelreeglite peatsele rakendumisele. Muudatused näevad ette ajutise erandi edasilükkunud maksude kajastamise ja avalikustamise nõudest, mis

tulenevad jõustunud või sisuliselt jõustunud maksuseadusest, mis rakendab Pillar II (miinimumtulumaksu) mudelreegleid. Ettevõtted võivad erandit kohaldada kohe, kuid avalikustamismõõded on nõutavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavate aruandeperioodide kohta.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused olulist mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel (sh IFRS 17), mis hakkasid kehtima 01.01.2023 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2024 või hilisematel aruandeperioodidel ja mida Kontsern ei ole rakendanud enne tähtaega.

„Liisingud: rendikohustus müügi- ja tagasirendi korral“ – IFRS 16 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused puudutavad müügi-tagasirendi tehinguid, mis vastavad IFRS 15 nõuetele, mida tuleb kajastada müügina. Muudatused nõuavad, et müüja-rentnik hindaks hiljem tehingust tulenevaid kohustusi nii, et ta ei kajastaks talle säilinud kasutusõigusega seotud kasumit või kahjumit. See tähendab sellise tulu edasilükkamist isegi siis, kui kohustus on teha muutuvaid makseid, mis ei sõltu indeksist ega intressimäärast. Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine“ – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Need muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks olenevalt aruandeperioodi lõpus kehtivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõtte on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kahe teistkümneme kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused selle kohta, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu liigitatakse laen pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimismõõded, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptsioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumentideks liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Vahetatavuse puudumine“ – IAS 21 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2025 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

2023. aasta augustis andis IASB välja IAS 21 muudatused, et aidata ettevõtetel hinnata kahe valuuta vahetatavust ja määrata hetkevahetuskurssi, kui vahetatavus puudub. Ettevõtte on muudatustest mõjutatud, kui tal on tehing või tegevus välisvaluutas, mis ei ole mõõtmiskuupäeval teatud eesmärgil vahetatav teise valuuta vastu. IAS 21 muudatused ei sätesta üksikasjalikke nõõded hetkevahetuskursi hindamise kohta. Selle

asemel kehtestavad nad raamistiku, mille alusel ettevõtte saab määrata hetke vahetuskurssi mõõtmiskuupäeval. Uute nõuete rakendamisel ei ole lubatud võrdlusandmeid korrigeerida. Mõjutatud summad tuleb ümber arvutada esialgse kohaldamise kuupäeva hinnanguliste hetkevahetuskursside alusel, korrigeerides jaotamata kasumit või kumulatiivsete vahetuskursivahede reservi.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

„Investori ja tema sidus- või ühissetevõtte vahel toimuv varade müük või üleandmine“ – IFRS 10 ja IAS 28 muudatused (IASB määrab rakendamise kuupäeva; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused eemaldavad vasturääkivuse IFRS 10 ja IAS 28 nõuetes, mis reguleerivad investori ja tema sidus- või ühissetevõtte vahelisi varade müüke või üleandmisi. Muudatuse peamine mõju seisneb selles, et kasum või kahjum kajastatakse täies ulatuses, kui tehing hõlmab äritegevust. Kui tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äritegevust, kajastatakse kasum või kahjum osaliselt, isegi kui need varad on tütaretevõtte omad. Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandlusele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel (sh IFRS 14), mis hakkavad kehtima järgmis(t)es aruandeperioodi(de)s, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

Lisa 2. Riskide juhtimine

Riskijuhtimise põhimõtted

Risk on Kontsernis defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast tulemusest. Riskijuhtimine on protsess, mille eesmärk on tegevuse tõhusus ja kasumlikkus, mis vastaks strateegias määratud aktsionäride ootustele. Kuna riske esineb kõikides tegevustes ja kõikidel tegevustasanditel, oleme loonud sisekontrollisüsteemi, mille kaudu on peale juhtkonna riskijuhtimisse kaasatud ka kõik Kontserni töötajad. Riskijuhtimise ülesanneteks on äritegevusega seotud riskide tuvastamine ja mõõtmine, riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine, riskide seire ning aruandmine riskijuhtimise tulemuslikkuse kohta.

Olemuslikult mõõdab Kontsern riske järgmiselt:

- i) kvantifitseerides ehk hinnates riski võimalikku suurust rahalise mahu muutuse kaudu või
- ii) kvalitatiivselt ehk tuginedes eksperdi hinnangule riski suuruse ja selle esinemise tõenäosuse kohta, arvestades toimivat kontrollikeskkonda.

Olenemata nendest valikutest oleme võtnud kasutusele riskiisu ja -taluvuse mõõdikud, mis aitavad meil tuvastada riskide liikumise trende ja valmistada ette tegevusi, mis on vajalikud paremaks kontrollimiseks või maandamiseks. Sõltuvalt riskikategooriast koostatakse kas igakuiseid või kvartaalseid aruandeid. Kvartali riskiaruanne on koondriski aruanne ning see jõuab kõrgeima juhtimistasandini.

Riskijuhtimise struktuur ja vastutus

Kontserni riskijuhtimise süsteem on juhtimistasandil tsentraliseeritud – riskijuhtimist reguleerivad poliitika ja põhimõtted kehtestab kontserniülekena Panga nõukogu või juhatus, et tagada Coop Pangas ja tütarettevõtetes ühtsete riskijuhtimise põhimõtete järgimine ning kiire ja tõhus reageerimine majanduskeskkonna või Kontserni ärimudeli muutustele. Riskijuhtimise korraldus peab vastama kehtivatele õigusaktidele ja standarditele.

Panga juhatus vastutab riskide juhtimise, kontrollimise, riskijuhtimise põhimõtete ja meetodite juurutamise ning riskijuhtimise tulemuslikkuse eest. Riskijuhtimise korraldamisel võib juhatus piiratud ulatuses delegeerida riskide võtmise, kontrollimise ja jälgimise juhatuse moodustatud kollegiaalsetele otsustusorganitele, kellel on piiratud otsustuspädevus.

Panga juhatus on moodustanud järgmised piiratud otsustuspädevusega komiteed ja komisjonid.

Aktivate ja passivate juhtimise komitee (APJK) ülesanded, koosseis ja tegevus on määratletud tema reglemendiga. Komitee ülesanne on jälgida, kontrollida, analüüsida, hinnata ja juhtida riske, võtta vastu otsuseid ning viia neid ellu järgmistes vastutusvaldkondades:

- Panga ja Kontserni likviidsusrisk, lühi- ja pikaajalise likviidsuspositsiooni hindamine ja juhtimine;
- Panga varade ja kohustuste tähtjastruktuuri jälgimine;
- intressitulude ja -kulude tasakaalu planeerimine ja intressiriski juhtimine;
- vastaspooltega seotud tähtjaliste ja mahuliste limiitide kehtestamine;
- võlakirjaportfelli juhtimine.

Krediidikomitee on Panga kõrgeim organ krediidiotsuste tegemisel ja riskide juhtimise eest vastutav tööorgan, mis on moodustatud kooskõlas krediidiasutuste seadusega ja Panga põhikirjaga, tagamaks Panga krediidipoliitika elluviimine krediidiotsuste vastuvõtmise ja tagatiste nõuetele vastavuse hindamise kaudu.

Krediidikomisjon täidab krediidikomitee funktsioone väiksema riskiga krediteerimisotsuste vastuvõtmisel.

Kontode komitee ülesanne on juhtida ja kontrollida oma otsuste kaudu suurema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise riskiga klientidega kliendisuhete loomist ja monitoorimist ning vajaduse korral kliendisuhete lõpetamist.

Riskijuhtimise tõhusaks elluviimiseks kasutatakse kolmetasandilise kaitseliini põhimõtet kooskõlas Panga nõukogu kinnitatud sisekontrollisüsteemi põhimõtetega.

Otsest riskikontrolli funktsiooni kandvad struktuuriüksused

Esimene kaitseliin

Esimese kaitseliini moodustavad müügi- ja tugiüksused ning tütarettevõtted. Esimese kaitseliini ülesanne on tagada oma vastutusallas olevate tegevuste, toodete ja protsessidega seotud riskide tuvastamine, hindamine ning riskide kontrolli all hoidmiseks vajalike meetmete rakendamine.

Teine kaitseliin

Teise kaitseliini rolli kannavad riskijuhid ja analüütikud riskijuhtimise ja krediidiriski osakonnas.

Teise kaitseliini peamised funktsioonid on:

- kontserniülese vaadena regulaarne riskide tuvastamine, hindamine ja monitoorimine;
- stressitestimine, sh likviidsus-, krediidi- ja tururiskide osas ning vastavate riskiaruannete koostamine;
- juhatuse ja nõukogu teavitamine riskidest;
- riskijuhtimise metoodika arendamine, esimese kaitseliini nõustamine riskijuhtimise valdkonnas;
- koolituste korraldamine riskijuhtimise valdkonnas;
- sisereeglitele ja õigusaktidele vastamise kontroll ja monitooring;
- plaaniliste ja erakorraliste sisekontrollide läbiviimine organisatsioonis.

Kolmas kaitseliin

Siseauditi üksus

Siseauditi üksus auditeerib Kontserni tegevuse vastavust õigusaktidele ja juhenditele, äriprotsesside ja sisekontrollisüsteemi toimimist ja tõhusust, Panga struktuuriüksuste vastavust Panga pädeva organi vastuvõetud otsustele, samuti kehtestatud reglementide, piirangute ja muude sisemiste normide järgimist. Siseauditi üksuse tegevuse eesmärk on Panga aktsionäride, hoiustajate ja muude kreditoride huvide kaitsmine.

Kapitali juhtimine

Kontsern kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, mis tagab, et kõik riskid on igal ajahetkel omavahenditega piisavalt kaetud. Aktsepteeritud kapitalina käsitletakse Kontserni omavahendeid, mis koosnevad esimese taseme ja teise taseme omavahenditest. Ülevaade regulatiivsetest omavahenditest on esitatud alljärgnevas tabelis.

Kapitalibaas	31.12.2023	31.12.2022
Esimese taseme omavahendid		
Sissemakstud aktsiakapital ja ülekurs	95 452	94 583
Kohustuslik reservkapital	4 855	3 838
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	45 280	30 513
Aruandeperioodi aktsepteeritav kasum*	23 757	10 769
Muu akumulieeritud koondkasum	-459	-883
Immateriaalse varana kajastatav firmaväärtus (-)	-6 757	-6 757
Immateriaalne põhivara (-)	-10 838	-8 579
Usaldusväärse hindamise nõuetest tulenev väärtuse korrigeerimine (-)	-36	-18
Muud mahaarvamised I taseme omavahenditest (-)	-1 148	-1 898
Muud üleminekusätetest tulenevad omavahendite korrigeerimised	0	157
Esimese taseme omavahendid (CET I kapital)	150 106	121 725
Täiendavad esimese taseme omavahendid	28 100	16 100
Esimese taseme omavahendid kokku (Tier I kapital)	178 206	137 825
Allutatud kohustised	22 000	22 000
Teise taseme omavahendid (Tier II kapital)	22 000	22 000
Aktsepteeritud kapital adekvaatsuse arvutamiseks	200 206	159 825

* Sisaldab 2023. aasta 9 kuu vahekasumit, mille kaasamiseks omavahendite koosseisu on Finantsinspeksioon andnud loa.

Kapitali planeerimine toimub Kontserni strateegiat, tulevikuootusi ning riskiprofiili ja riskiisu arvesse võttes, finantsseisundi aruande ja kasumi prognooside alusel. Kapitali planeerimise eest vastutab Panga juhatus.

Sisemine kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP) on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Kontserni riskiprofiili ja sellele vastavat kapitali vajadust – ICAAP on aluseks regulaarsele kapitali planeerimisele Kontsernis.

Kapitali vajaduse planeerimine ja prognoosimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise alusel, mis võtab arvesse ICAAP-ist ja Finantsinspeksiooni järelevalvealast läbivaatamise- ja hindamise protsessist (SREP) tulenevaid kapitalinõudeid ning millele liidetakse kapitalinõuded lisariskide katteks, mida ei ole regulatiivsete kapitalinõuete raames arvestatud.

Kontserni riskiprofiili hinnatakse eelkõige järgmiste riskide alusel: krediidirisk, kontsentratsioonirisk, likviidsusrisk, tururiskid, sh finantsinvesteeringute portfelist tulenev risk, pangaportfelli intressirisk, operatsioonirisk, strateegiline risk, mainerisk.

Minimaalne soovitatav kapitali adekvaatsuse tase on SREP-i hinnanguga kehtestatud minimaalne nõutav kapitali adekvaatsuse tase, millele liidetakse vastavalt Kontserni kehtivale tegevusstrateegiale ja

finantsprognosidele vajaduspõhine tegevusmahtude kasvuks, strateegia elluviimiseks ja stabiilse finantsseisundi tagamiseks vajalik varu.

Kapitali vajaduse leidmiseks prognoositakse finantspositsioone, võttes arvesse riskipositsioonide ja omakapitali kirjete muutusi. Finantsseisundi aruande ja kasumiaruande prognoose vaatab regulaarselt üle ja kinnitab Panga juhatus. Lisaks arvestatakse strateegilise riski ja maineriski võimaliku mõjuga Kontserni tegevuse edukusele ning leitakse vajalik omakapitali puhver, et tagada sisemiselt soovitud kapitali adekvaatsuse tase alternatiivsete ja riskistsenaariumite realiseerumise korral. Ülevaade kapitali adekvaatsuse kujunemisest koos SREP-i hinnangust tulenevate kapitalinõuetega esitatakse Panga juhatusele ja nõukogule kord kvartalis.

Kontsern on 31.12.2023 seisuga ja oli ka 31.12.2022 seisuga kooskõlas kõikide regulatiivsete kapitalinõuetega.

Krediidiriski juhtimine

Krediidiriski suurus väljendab tõenäolist kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest Kontserni ees krediidiriskile avatud nõuete puhul.

Kontsern lähtub krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel standardmeetodist. Kapitalinõuete arvutamisel kasutab Kontsern aktsepteeritud reitinguagentuuride reitinguid Finantsinspektsiooni kehtestatud korra järgi.

Krediidiriski juhtimise aluseks on Kontserni krediidipoliitika. Krediidipoliitika põhieesmärk on saavutada jätkusuutlikult aktsionäride nõutav tulunormi tagav Kontserni varade tootlikkus krediiditegevusest, järgides konservatiivsuse ja riskide hajutatuse põhimõtteid ning võttes mõõdukaid riske, mis oleksid hinnatavad ja juhitavad.

Kontserni peamised krediidiriskile avatud varad on järgmised:

- raha ja raha ekvivalendid (sh nõuded keskpankadele ja krediidasutustele, lisa 9);
- finantsinvesteeringud (lisa 10);
- laenuid ja nõuded klientidele (lisa 11);
- muud finantsvarad (lisa 12).

Rahapaigutused krediidasutustesse ja finantsinvesteeringud väärtpaberitesse tehakse vastavalt APJK kinnitatud vastaspoole limiidile. Vastaspoole krediidikõlblikkuse hindamisel ja krediidilimiidi määramisel võetakse arvesse tema asukohariiki ja hinnangut vastaspoole finantsseisundile, juhtimisele, juriidilisele staatusele ja turupositsioonile. Võlakirjainvesteeringute puhul hinnatakse täiendavalt likviidsust ja reitingut.

Krediidiriski mõõtmine

Kontsern kasutab sisemisi krediidiriski klasse, mis peegeldavad hinnangut iga vastaspoole maksejõuetuse tõenäosusele.

Panga krediidinõudeid klassifitseeritakse ja grupeeritakse kord kuus. Krediidinõuete krediidiriski klassid olenevalt laenusaja maksedistsipliinist, finantsmajanduslikust seisundist ja muudest krediidiriski suurenemist mõjutavatest teguritest on järgmised:

Riskiklass	PD	Võrreldav S&P reiting	Kirjeldus
1	0,2%	A... AAA	Väga tugev suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks.
2	0,5%	BBB	Piisav suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks. Ebasoodsad majanduslikud tingimused võivad põhjustada suutlikkuse nõrgenemist.
3	1,0%	BB+	Piisav suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks. Ebasoodsad majanduslikud tingimused põhjustavad tõenäoliselt suutlikkuse nõrgenemist.
4	1,5%	BB	
5	2,5%	BB-	
6	5,0%	B+	Piisav suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks lühiajalises perspektiivis. Ebasoodsad majanduslikud tingimused võivad põhjustada viivitusi kohustuste täitmisel.
7	7,5%	B	
8	10,0%	B-	
9	20,0%	CCC	Suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks on küsitav ja sõltub soodsatest majanduslikest tingimustest. Tõenäoliselt esineb viivitusi kohustuste täitmisel.
10	30,0%	CC	Suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks on tõenäoliselt ebapiisav. Esinevad viivitused kohustuste täitmisel.

11	60,0%	C	Suutlikkus kohustuste korrektseks täitmiseks on ebapiisav. Esinevad viivitused kohustuste täimisel.
12	100,0%	D	Maksejõuetus, kohustuste täitmist ei toimu.

2023. aastal jätkus suur ebakindlus majanduses. Makromajanduslikku olukorda ja väljavaadet on mõjutamas jätkuv sõda Ukrainas, relvakonflikt Gaza sektoris, rünnakud laevadele Punasel merel, energiakriis jne. Väga kõrge inflatsioon, kõrge EURIBOR-i tase ja ootus töötuse suurenemisele on mõjutamas tarbijate kindlustunnet. Seni ei ole muutused makromajanduslikus olukorras märkimisväärseid muutusi Kontserni krediitkvaliteedis kaasa toonud – võlglaste maht on jätkuvalt väga madalal tasemel, nõudlus maksepuhkuste ja muude restruktureerimise meetmete järele on piiratud ning tagatiste väärtused stabiilsed. Kontsern jälgib pidevalt üldist majanduslikku olukorda ning on vastavalt turu olukorrale ja väljavaatele kohandanud üldist krediidiriski hindamist, protsesse ja mudeleid.

Kontsern on allahindlusmudelites laiendanud makromajanduslike, keskkonna, sotsiaalmajanduslike ning juhtimislike mõjutajate valikut erinevatele krediitodetele. Tehtud muudatused on teinud allahindlusmudeli tundlikumaks erinevatele muutustele majanduses ja krediitkvaliteedis. Kliente, kelle äritegevusega võib kaasned a keskkonnamõju, analüüsitakse igal konkreetsel juhul, et nende äritegevus vastaks kehtivatele keskkonnanõu normidele.

Oodatava krediitkahju (ECL) mõõtmine

Krediitinõuete hindamise aluseks on kolmefaasiline oodatava krediitkahjumi (ECL) mudel, mis arvestab muutusi krediitkvaliteedis alates laenu algsest arvelevõtmisest. Kontsern kasutab sisemiselt arendatud mudeleid, mis võtavad arvesse väliseid makromajanduslikke tegureid (sealhulgas töötuse määr, majanduskasv).

IFRS 9 standardi kohaselt jaotatakse finantsvarad, lähtudes viivituspäevade arvust, juriidilise isiku finantsseisundist ja muudest muutustest nõude kvaliteedis, kolme faasi: kas töötavaks nõudeks (*performing*, faas 1), kvaliteedi langusega nõudeks (*under-performing*, oluline krediidiriski suurenemine, faas 2) või makseviivituses olevaks nõudeks (*non-performing*, faas 3). Faas 1 nõuetele leitakse allahindlusmäär 12 kuu oodatava krediitkahju alusel. Faas 2 ja faas 3 nõuetele leitakse allahindlusmäär lepingu kehtivusaja jooksul oodatava krediitkahju alusel. Faas 3 nõuetele leitakse allahindlus, eeldades nõude maksejõuetust (*default*).

Oodatav kahju on leitav maksejõuetuse tõenäosuse (PD), kahjumäära (LGD) ja maksejõuetuse hetke oodatava nõudejäägi (EAD) korrutisena diskonteerituna tänapäeva. Laenukahjude hindamiseks võetakse arvesse laenu ja intressimaksete laekumisi tulevastel perioodidel, samuti oodatavaid laekumisi tagatisvara müügist, laenu nõude müügist või tulevikus taastuvast maksevõimest, diskonteerides finantsvara algse sisemise intressimääraga, mille tulemusel leitakse laenu tagasisaadav summa.

Tulevikku vaatava teabe lisamiseks ECL-i mõõtmisse korrigeeritakse nõude oodatavat PD-d vastavalt makromajanduslikule prognoosile alates neljandast kuust.

Kõikide tootegruppide puhul on PD-de korrigeerimiseks kasutatud makromajanduslikke prognoose ja nende usaldusvahemikke baseerunud ekspertarvamusel ja kvantitatiivsel analüüsil. Makronäitajatest kasutab Coop Pank analüüsi tulemusel iga tootegrupi puhul statistiliselt oluliseks osutunud näitajate kogumit:

- tarbimislaenu - SKP, töötus, inflatsioon, keskmine brutopalk, eluasemelaenu intressimarginaal, ettevõtete pikajaliste laenu intressimarginaal, tööhõive ja kinnisvara hinnaindeks;
- eluasemelaenu - SKP, töötus, inflatsioon, 6-kuu euribor, eluasemelaenu intressimarginaal, ettevõtete pikajaliste laenu intressimarginaal, tööhõive ja keskmine brutopalk;

- ärialaenu – töötus, inflatsioon, 6-kuu euribor, keskmine brutopalk, kinnisvara hinnaindeks, tööhõive ja ettevõtete pikajaliste laenude intressimarginaal.

Regressioonanalüüs on koostatud Eesti viivislaenude ja makronäitajate vahel. Makromajanduslike näitajate prognoosid põhinevad Eesti Panga viimasel olemasoleval makromajanduslike suundumuste analüüsil. Kaalutud mõju maksejõuetuse tõenäosusele on arvatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 60% määra, positiivse stsenaariumi korral 10% määra ja negatiivse stsenaariumi puhul 30% määra ning seda kõigi toodete puhul. Kaalude määramisel on kasutatud ekspertarvamusi. Võrreldes 2022. aastaga ei ole kaalusid muudetud.

Individuaalne ja grupiviisiline hindamine ning grupeerimine

Individuaalselt hinnatakse laenusaaajate nõudeid, mille puhul kliendi kogurisk (bilansiline pluss bilansiväline nõue) ületab 500 tuhat eurot ning kuulub laenufaasi 3. Individuaalselt hinnatakse ka üle 500 tuhande euro pideva jälgimise all (*watchlist*) olevate klientide nõudeid.

Krediidinõudeid hinnatakse klassifitseerimise ja grupeerimise tulemuste alusel grupipõhiselt või individuaalselt. Nõuete grupeerimise eesmärk on koondada sarnast krediidiriski omavad nõuded, et hinnata neid grupipõhiselt arvestades laenu liiki, laenu tagatust, krediidireitingut. Grupeerimise eelduseks on piisava ja statistiliselt usaldusväärse teabe olemasolu. Nõuete gruppide tunnuste ja allahindlusmäärade arvestamise aluseks on laenuportfelli statistilise käitumise, reaalse kahjujuhtumite ja majanduse üldise olukorra muudatuste analüüs, makromajanduslikud prognoosid ning asjakohaste makronäitajate mõju klientide maksevõimele ja tagatiste väärtustele.

Nõuete hindamise sagedus:

- grupipõhist hindamist tehakse igal kuul;
- individuaalset hindamist tehakse kord kvartalis ja hindamise tulemused kinnitatakse Panga krediidikomitees.

Märkimisväärne krediidiriski suurenemine

Märkimisväärseks krediidiriski suurenemiseks loetakse ühe või mitme alloleva kriteeriumi esinemist:

- kui klient on olnud viimase kolme kuu jooksul vähemalt üks kord või viimase aasta jooksul korduvalt üle 30-päevases võlgnevuses;
- kui kliendi nõue on restruktureeritud makseraskuste tõttu või on lepingu kehtivuse jooksul olnud korduvalt restruktureeritud makseraskuste tõttu;
- ärikliendil on olulises summas maksehäireid teiste võlausaldajate ees;
- erakliendi kinnisvaraga tagatud nõuete puhul ületab laenusumma tagatise väärtust;
- klient on pideva jälgimise all.

Sama ärikliendist laenusaaaja kõik nõuded hinnatakse samasse klassi, madalaima riskiklassi ja laenufaasi järgi. Nõuete klassifitseerimiseks kasutatakse võlapäevade arvestamisel kapitaliregulatsioonist tulenevaid olulisuse piirmäärasid.

Jätkuvalt kehtivad lisakriteeriumid, et tuvastada kõrgeenenud krediidiriski, rakendades jälgimisnimekirja lisamise põhimõtet. Tunnused, mis viitavad võimalikule vajadusele lisada klient jälgimisnimekirja, on järgmised:

- negatiivsed makromajanduslikud sündmused, mis mõjutavad klienti või tööstusharu jne;
- ebasoodsad muutused kliendi finantsseisundis, mis võivad oluliselt mõjutada tema suutlikkust võlga teenindada;

- osa kliendi nõudeid on restruktureeritud;
- kliendi nõrgenenud maksekäitumine ja makseviivitus rohkem kui 30 päeva;
- kliendi finantskovenandid jäävad täitmata ulatuses, mis viitab piiratud võimalustele teenindada võlga nõuetekohaselt;
- ebasoodsad muutused tagatisvara väärtuses ja positsioonis;
- õiguslikud toimingud ja meetmed, mis võivad oluliselt mõjutada kliendi majanduslikku olukorda;
- välisaudiitorite väljatoodud märkused;
- muud tegurid, mis viitavad potentsiaalselt suurenenud krediidiriskile.

Makseviivituse definitsioon ja mittetöötavad varad

Kontsern defineerib finantsvara makseviivituses olevaks, lähtudes kvalitatiivsetest või kvantitatiivsetest kriteeriumitest.

Kvantitatiivsed kriteeriumid:

- vähemalt üks kliendile väljastatud nõuetest on üle 90 päeva viivituses lepinguliste maksetega (põhiosa või intress) või on olnud korduvalt üle 90 päeva viivituses lepinguliste maksetega; või
- kliendi nõuet on lepingu kehtivuse jooksul 3 või enam korda restruktureeritud makseraskuste tõttu; ja
- võlgnevuse suurus ületab olulisuse piirmäära.

Kvalitatiivsed kriteeriumid:

- ettevõtte finantsseisundi oluline halvenemine sellisel määral, et klient ei ole võimeline laenu teenindama ja tagasi maksma;
- finants- või muude kovenantide rikkumine määral, mis mõjutab oluliselt kliendi maksevõimet ja laenude tagasimaksmise võimet;
- saadud finantseeringu mittesihipärane kasutamine võrreldes laenulepingus kokkulepituga sellisel määral, mis mõjutab oluliselt kliendi maksevõimet ja laenude tagasimaksmise võimet;
- klient on esitanud (või tema vastu on esitatud) pankrotiavaldus või sarnast juriidilist kaitset otsiv avaldus (nt saneerimine);
- kliendi rahavoog/sissetulek on ebapiisav kohustuste täielikuks teenindamiseks ja kliendi tagatisvara on asunud realiseerima täite- või pankrotimenetluses;
- nõude nüüdispuhasväärtus on makseraskuste tõttu restruktureerimise käigus vähenenud rohkem kui 1% nõude summast ning makseraskuste tõttu restruktureerimise tunnused on jätkuvalt alles;
- krediidiriski positsiooni on korduvalt restruktureeritud ja on tõenäoline, et klient ei suuda laene kokkulepidud tingimustel teenindada ja tagasi maksta;
- eraisikust klient on surnud ja nõue ei ole uuele laenusaaajale (näiteks pärija) ümber vormistatud;
- klient on toime pannud pettuse.

Kui makseraskuste tõttu restruktureeritud laenu on peale maksepuhkuse lõppu vähemalt 12 kuu jooksul korrektselt teenindatud ja ühtegi ülaltoodud kriteeriumitest enam ei esine (maksejõuetusele või märkimisväärsele krediidiriski suurenemisele viitavad kriteeriumid), võib laenu liigitada ümber nõuetekohaselt teenindatavaks nõudeks.

Sensitiivsusanalüüs

Kontsern kasutab sensitiivsusanalüüsi tegemisel makronäitajaid, mis on analüüsi tulemusel osutunud statistiliselt oluliseks ning omavad suuremat mõju klientide makseviivitusse sattumise tõenäosuse muutusele ning seeläbi ka allahindluste muutusele. Analüüsis on kasutatud Eesti Panga, Statistikaameti ja Maa-Ameti kodulehel avalikustatud makronäitajate mineviku tasemeid. Makronäitajate prognoosid pärinevad Eesti Panga ja Rahandusministeeriumi majandusprognoosidest, samuti on kasutatud Kontserni siseseid

prognoose. Sensitiivsusanalüüs näitab, millist mõju võiksid Kontserni allahindlustele avaldada allahindlusmäärade leidmisel kasutatavad makronäitajate muutused.

Analüüsi käigus leitakse lisaks prognoosile ehk baasstsenaariumile ka prognoosi usaldusvahemikud, mida käsitletakse negatiivse ja positiivse stsenaariumina. Kaalutud mõju makseviivitusse sattumise tõenäosusele on arvatud, kasutades kaaluna baasstsenaariumi puhul 60% määra, positiivse stsenaariumi korral 10% määra ja negatiivse stsenaariumi korral 30% määra ning seda kõikide toodete puhul. Kaalusid 2023. aastal ei muudetud.

Alljärgnev tabel näitab baasstsenaariumi kaalude muutuste mõju Kontserni laenuportfellile seisuga 31.12.2023.

Stsenaariumi kaalude muutus (baas-positiivne-negatiivne)	Mõju ECL'le
60%-0%-40%	188
60%-20%-20%	-211

Seisuga 31.12.2022 baasstsenaariumi kaalude muutuste mõju sama meetodika korral:

Stsenaariumi kaalude muutus (baas-positiivne-negatiivne)	Mõju ECL'le
60%-0%-40%	221
60%-20%-20%	-203

Alljärgnev tabel näitab Kontserni ECL-i muutust 31.12.2023 juhul, kui kasutada erinevaid makronäitajate eeldusi.

	Suurenemise mõju	Vähendamise mõju
Keskmise palga muutus +/-5%	-139	152
Töötuse määra muutus +/-1%	563	-421
Ärilaenude intressimarginaali muutus +/-0,5%	59	-59
Eluasemelaenude intressimarginaali muutus +/-0,5%	118	-59
6 kuu EURIBOR-i muutus +/-0,5%	668	-483
Kinnisvara hinnaindeksi muutus +/-2%	-499	563
Tööhõive määra muutus +/-1%	-583	677

Seisuga 31.12.2022 Kontserni ECL-i muutus sama meetodika korral:

	Suurenemise mõju	Vähendamise mõju
Töötuse määra muutus +/-1%	856	-627
Tarbijahinnaindeksi muutus +/-1%	109	-91
Kinnisvara hinnaindeksi muutus +/-2%	-202	242
SKP muutus +/-5%	-23	91
Eluasemelaenude intressimarginaali muutus +/-0,5%	47	0

Maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon

Kontserni maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon finantsinstrumentidest, millele rakendatakse allahindlusmudelit:

31.12.2023	Faas 1	Faas 2	Faas 3	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	428 354	0	0	428 354
Võlainstrumentid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	36 421	0	0	36 421
Laenud eraisikutele				
Tarbimisläenu	93 695	4 449	1 919	100 063
Liisingfinantseerimine	71 725	1 125	70	72 920
Eluasemelaenu ja muud laenu	584 492	16 025	2 583	603 100
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	95 457	2 278	660	98 395
Muud laenu	581 921	43 755	7 113	632 789
Kokku	1 427 290	67 632	12 345	1 507 267
Allahindlus	-6 820	-5 516	-4 058	-16 394
Neto laenu kokku	1 420 470	62 116	8 287	1 490 873
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	15 490	802	0	16 292
Kasutamata krediidilimiidid	38 795	731	7	39 533
Kasutamata arvelduskrediidid	88 739	161	58	88 958
Bilansivälised kohustised kokku	143 024	1 694	65	144 783
Allahindlus	-371	-88	-2	-461
Neto bilansivälised kohustised kokku	142 653	1 606	63	144 322
31.12.2022				
Raha ja raha ekvivalendid	364 878	0	0	364 878
Võlainstrumentid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	18 747	0	0	18 747
Laenud eraisikutele				
Tarbimisläenu	85 073	2 573	1 422	89 068
Liisingfinantseerimine	60 814	619	15	61 448
Eluasemelaenu ja muud laenu	496 235	10 197	393	506 825
Laenud juriidilistele isikutele				
Liisingfinantseerimine	78 666	3 072	654	82 392
Muud laenu	539 151	29 610	4 145	572 906
Kokku	1 259 939	46 071	6 629	1 312 639
Allahindlus	-5 805	-3 481	-2 578	-11 864
Neto laenu kokku	1 254 134	42 590	4 051	1 300 775
Bilansivälised kohustised				
Finantsgarantiid	13 764	1 561	94	15 419
Kasutamata krediidilimiidid	30 450	1 458	3	31 911
Kasutamata arvelduskrediidid	103 964	3 455	0	107 419
Bilansivälised kohustised kokku	148 178	6 474	97	154 749
Allahindlus	-355	-215	-8	-578
Neto bilansivälised kohustised kokku	147 823	6 259	89	154 171

Nõuded krediidasutustele ja finantsinvesteeringud jagunevad krediidikvaliteedi alusel alljärgnevalt.

31.12.2023	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Sularaha	0	0	0	0	0	2 276	2 276
Keskpangas hoitava kohustusliku reservi arvestuslik baastase	0	0	0	0	0	17 098	17 098
Nõudmiseni hoiused keskpangas	0	0	0	0	0	394 089	394 089
Nõuded teiste krediidi- ja finantsasutuste vastu*	785	1 056	0	0	0	13 050	14 891
Võlainstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	29 988	3 863	0	0	2 570	36 421

* Ilma reitinguta on üks Eesti krediidasutus ja EL-i maksete infrastruktuuri haldav finantsasutus, kelle suhtes Kontsern hoiab ainult väga likviidseid positsioone.

31.12.2022	AA- ja kõrgem	A- kuni A+	BBB- kuni BBB+	BB- kuni BB+	B- kuni B+	Reitinguta	Kokku
Sularaha	0	0	0	0	0	3 598	3 598
Keskpangas hoitava kohustusliku reservi arvestuslik baastase	0	0	0	0	0	14 236	14 236
Nõudmiseni hoiused keskpangas	0	0	0	0	0	333 305	333 305
Nõuded teiste krediidi- ja finantsasutuste vastu	1 243	614	3	0	0	11 879	13 739
Võlainstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	14 725	1 426	0	0	2 596	18 747

Krediidikvaliteedi hindamisel kasutab Kontsern reitinguagentuuride Fitch, Moody's ja Standard & Poor's antud krediidireitinguid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 138 sätestatudle. Viidatud määruse artikli 114 kohaselt on nõuded Euroopa Keskpanka vastu kõrgeima krediidikvaliteedi astmega, kõrgeima krediidikvaliteedi astmega on ka nõuded liikmesriikide keskpankade vastu, kui need nõuded on nomineeritud eurodes.

Coop Panga sularaha ja kõrgeima krediidikvaliteediga nõuded keskpanga vastu (Eesti Pank) on küll reitinguta, kuid neid võib klassifitseerida kui AA- või kõrgema krediidikvaliteediga.

Juhatus on hinnanud, et krediidasutuste nõuded kannavad madalat krediidiriski ning nende oodatavad krediidikahjumid on ebaolulised, arvestades nende tugevat krediidireitingut, finantsseisundit ja lühiajalist majanduslikku väljavaadet.

Nõuded reitinguta krediidi- ja finantsasutuste vastu on kõrge kvaliteediga ning nende puhul ei ole indikatsiooni väärtuse langusest.

Võlainstrumendid on valdavas osas likviidsed, mistõttu hinnatakse nende oodatavaid krediidikahjumeid samuti ebaoluliseks.

Laenu jagunevad panga sisemise hindamise skeemi alusel krediitkvaliteedi klassidesse alljärgnevalt.

Laenu erisikutele	31.12.2023	31.12.2022
Tavaline jälgimine		
1. krediitkvaliteedi klass	49	26
2. krediitkvaliteedi klass	578 400	491 965
3. krediitkvaliteedi klass	71 286	60 194
4. krediitkvaliteedi klass	15 778	14 433
5. krediitkvaliteedi klass	1 415	693
6. krediitkvaliteedi klass	82 393	73 727
7. krediitkvaliteedi klass	147	195
Spetsiifiline jälgimine		
8. krediitkvaliteedi klass	15 842	10 169
9. krediitkvaliteedi klass	1 729	1 597
10. krediitkvaliteedi klass	4 153	2 252
Makseviivituses olevad laenu		
11. krediitkvaliteedi klass	319	260
12. krediitkvaliteedi klass	4 572	1 830
Kokku	776 083	657 341
Allahindlus	-6 071	-4 069
Netojääk	770 012	653 272

Laenu juriidilistele isikutele	31.12.2023	31.12.2022
Tavaline jälgimine		
1. krediitkvaliteedi klass	9 329	3 771
2. krediitkvaliteedi klass	39 133	21 001
3. krediitkvaliteedi klass	168 334	121 164
4. krediitkvaliteedi klass	173 086	162 502
5. krediitkvaliteedi klass	160 163	122 756
6. krediitkvaliteedi klass	93 779	167 810
7. krediitkvaliteedi klass	40 006	24 271
Spetsiifiline jälgimine		
8. krediitkvaliteedi klass	2 637	7 659
9. krediitkvaliteedi klass	36 629	19 403
10. krediitkvaliteedi klass	6 091	4 706
Makseviivituses olevad laenu		
11. krediitkvaliteedi klass	570	93
12. krediitkvaliteedi klass	1 427	162
Kokku	731 184	655 298
Allahindlus	-10 323	-7 795
Netojääk	720 861	647 503

Bilansvälised kohustused, krediitliinid ja arvelduskrediidid	31.12.2023	31.12.2022
Tavaline jälgimine		
1. krediitkvaliteedi klass	88	410
2. krediitkvaliteedi klass	12 719	14 323
3. krediitkvaliteedi klass	17 605	16 279
4. krediitkvaliteedi klass	33 233	41 734
5. krediitkvaliteedi klass	51 180	18 295
6. krediitkvaliteedi klass	8 322	37 212
7. krediitkvaliteedi klass	4 098	5 829
Spetsiifiline jälgimine		
8. krediitkvaliteedi klass	390	1 111
9. krediitkvaliteedi klass	790	4 134
10. krediitkvaliteedi klass	62	3

Makseviituses olevad laenud		
11. krediitkvaliteedi klass	0	0
12. krediitkvaliteedi klass	4	0
Kokku	128 491	139 330
Allahindlus	-437	-537
Netojääk	128 054	138 793

Bilansivälised kohustused, finantsgarantiid	31.12.2023	31.12.2022
Tavaline jälgimine		
1. krediitkvaliteedi klass	57	0
2. krediitkvaliteedi klass	436	74
3. krediitkvaliteedi klass	6 319	1 986
4. krediitkvaliteedi klass	4 302	1 989
5. krediitkvaliteedi klass	586	6 575
6. krediitkvaliteedi klass	3 987	3 136
7. krediitkvaliteedi klass	105	39
Spetsiifiline jälgimine		
8. krediitkvaliteedi klass	0	26
9. krediitkvaliteedi klass	500	1 500
10. krediitkvaliteedi klass	0	94
Makseviituses olevad laenud		
11. krediitkvaliteedi klass	0	0
12. krediitkvaliteedi klass	0	0
Kokku	16 292	15 419
Allahindlus	-24	-41
Netojääk	16 268	15 378

Tähtjaks tasumata laenud (bruto jääkväärtus)

31.12.2023						
	Laenud eraisikutele			Laenud ettevõtetele		
	Tarbimis-laen	Liising-finantseerimine	Eluasemelaen ja muud eralaenud	Liising-finantseerimine	Muud laenud	Kokku
1-30 päeva	4 858	2 298	8 612	1 548	2 668	19 984
31-60 päeva	1 361	407	2 299	556	250	4 873
61-90 päeva	583	62	425	674	126	1 870
Üle 90 päeva	2 091	54	913	4	1 349	4 411
Kokku	8 893	2 821	12 249	2 782	4 393	31 138

31.12.2022						
	Laenud eraisikutele			Laenud ettevõtetele		
	Tarbimis-laen	Liising-finantseerimine	Eluasemelaen ja muud eralaenud	Liising-finantseerimine	Muud laenud	Kokku
1-30 päeva	4 350	2 263	3 621	2 169	986	13 389
31-60 päeva	997	301	997	919	453	3 667
61-90 päeva	490	107	234	90	248	1 169
Üle 90 päeva	1 552	42	342	363	162	2 461
Kokku	7 389	2 713	5 194	3 541	1 849	20 686

Makseviivituses olevad laenu laenu (faas 3)

31.12.2023	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglase väärtus
Laenu eraisikutele				
Tarbimislenu	1 919	-1 604	315	0
Liisingfinantseerimine	70	-14	56	132
Eluasemelenu ja muud laenu	2 583	-522	2 061	6 727
Kokku	4 572	-2 140	2 432	6 859
Laenu ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	660	-108	552	1 922
Muud laenu	7 113	-1 810	5 303	15 310
Kokku	7 773	-1 918	5 855	17 232

31.12.2022	Laenujääk	Allahindlus	Netojääk	Tagatise õiglase väärtus
Laenu eraisikutele				
Tarbimislenu	1 422	-1 183	239	0
Liisingfinantseerimine	15	-6	9	32
Eluasemelenu ja muud laenu	393	-129	264	877
Kokku	1 830	-1 318	512	909
Laenu ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	654	-124	530	1 729
Muud laenu	4 145	-1 136	3 009	2 863
Kokku	4 799	-1 260	3 539	4 592

Finantsvarade tagatus

Kontsern hindab nii laenu taotlemise käigus kui ka hiljem perioodiliselt tagatise väärtust. Kontsernil on siseeeskirjad erinevat tüüpi tagatiste maksimaalsele aktsepteerimisväärtusele laenu taotlemise hetkel. Hinnangud tagatise turuväärtusele põhinevad konservatiivsuse printsiibil ja arvestavad tagatise tüüpi, asukohta, likviidsust ja realiseerimise tõenäosust. Kinnisasjade hindamisel kasutatakse eksperdi hinnanguid. Kommerts-kinnisvara individuaalseid hinnanguid uuendatakse vähemalt kord aastas. Elukondliku ja muud homogeenset tüüpi kinnisvara puhul kasutatakse regulaarseks ümberhindluseks ka statistilisi indekseerimismudeleid.

Põhilised laenu tagatiste tüübid on:

- kinnisvara (hüpoteek),
- nõudeõigus,
- kommerts-pant,
- masinad ja seadmed,
- KredEx või Maaelu Edendamise Sihtasutuse garantii,
- eraisiku või juriidilise isiku käendus või garantii,
- pangadeposiit,
- aktsiate või osade pant,
- kaubeldavad väärtpaberid.

Eelistatud on tagatised, mille korral on väike seos kliendi makseriski ja tagatise turuväärtuse vahel. Tagatiseks panditav vara peab olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu tagastuse tähtaeg ning tagatise turuväärtus peab ületama laenujääki.

Tagamata laenu väljastatakse eraisikutele piiratud ulatuses. Juriidilistele isikutele väljastatakse tagamata laenu vaid juhul, kui kliendi krediidirisk on madal, maksevõime tugev ja rahavoo prognoos stabiilne.

Aruandeperioodi jooksul ei ole Kontserni sise-eeskirjad seoses tagatistega oluliselt muutunud ja samuti ei ole olnud märkimisväärset muutust tagatiste üldises kvaliteedis. Ülevaade ületagatud- ja alatagatud laenude kohta on esitatud alljärgnevates tabelites.

31.12.2023	Ületagatud laenu		Alatagatud laenu	
	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislenu	0	0	95 419	0
Liisingfinantseerimine	71 209	114 495	1 590	378
Eluasemelaenu ja muud laenu	595 299	1 442 738	6 495	952
Kokku	666 508	1 557 233	103 504	1 330
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	95 912	172 773	1 851	1 426
Muud laenu	609 664	3 808 017	13 434	8 366
Kokku	705 576	3 980 790	15 285	9 792

31.12.2022	Ületagatud laenu		Alatagatud laenu	
	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislenu	0	0	85 621	0
Liisingfinantseerimine	60 142	95 486	1 211	368
Eluasemelaenu ja muud laenu	501 110	1 015 715	5 188	682
Kokku	561 252	1 111 201	92 020	1 050
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	80 723	142 460	1 045	805
Muud laenu	522 101	2 618 603	43 634	6 194
Kokku	602 824	2 761 063	44 679	6 999

Laenu riski taset väljendab tagatisvara turuväärtus laenusumma suhtes ehk LTV (loan to value) suhtarv. Tagatise finantsmõju on oluline laenude ja nõuete puhul, mille teenindamine kliendi esmastest rahavoogudest on muutunud ebatõenäoliseks, mis väljenduvad faasi 3 liigitatud nõuetes (makseviivituses nõuded). Ülevaade makseviivituses olevate (faas 3) ületagatud- ja alatagatud nõuete jaotusest on esitatud alljärgnevates tabelites.

31.12.2023	Ületagatud laenu		Alatagatud laenu	
	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenud eraisikutele				
Tarbimislenu	0	0	315	0
Liisingfinantseerimine	55	132	1	0
Eluasemelaenu ja muud laenu	1 991	8 541	70	0
Kokku	2 046	8 673	386	0
Laenud ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	552	1 922	0	0
Muud laenu	5 296	29 366	7	0
Kokku	5 848	31 288	7	0

31.12.2022	Ületagatud laenu		Alatagatud laenu	
	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline laenujääk	Tagatise õiglane väärtus
Laenu eraisikutele				
Tarbimislenu	0	0	239	0
Liisingfinantseerimine	9	32	0	0
Eluasemelenu ja muud laenu	203	835	61	0
Kokku	212	867	300	0
Laenu ettevõtetele				
Liisingfinantseerimine	530	1 729	0	0
Muud laenu	3 002	11 846	7	0
Kokku	3 532	13 575	7	0

Laenu ja nõuded klientidele tagatiste liigi järgi

Eraisikud	31.12.2023	31.12.2022
Hüpoteegi tagatisel laenu	596 612	502 132
Liisingvara	72 620	61 184
Tagatiseta laenu	105 698	93 317
Käendused, garantiid	847	603
Muud	306	105
Kokku	776 083	657 341
Allahindlus	-6 071	-4 069
Neto laenu kokku	770 012	653 272

Ettevõtted	31.12.2023	31.12.2022
Hüpoteegi tagatisel laenu	549 693	500 889
Liisingvara	98 395	82 392
Tagatiseta laenu	197	119
Käendused, garantiid	5 386	4 397
Muud	77 513	67 501
Kokku	731 184	655 298
Allahindlus	-10 323	-7 795
Neto laenu kokku	720 861	647 503

Finantsvarade allahindlused

Laenu allahindlusi aruandeperioodil mõjutavad erinevad tegurid:

- faaside vaheline liikumine faasist 1 faasi 2 või faasi 3 või vastupidi tulenevalt finantsinstrumendi krediidiriski märgatavast suurenemisest või vähenemisest või laenu liigitumisest makseviivituses olevaks ning sellele järgnevast liikumisest eluea alusel arvatud krediidikahju mudelisse (või vastupidi);
- uutest aruandeperioodil arvele võetud finantsinstrumentidest tulenevad allahindlused, samuti allahindluste vähendamised aruandest välja kantud finantsinstrumentidest;
- regulaarne allahindlusmudelite sisendite täiendamine ja oodatava krediidikahju (ECL) muutused tulenevalt muutustest maksejõuetuse tõenäosuses (PD), laenu jäägist maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahjumäärast (LGD);
- mudelite ja eelduste muudatuste mõjud ECL-mudelile;
- diskonteerimise mõju ECL-mudelis, kui võrd ECL-i mõõdetakse nüüdisväärtuses;
- aruandeperioodil mahakantud laenu ja nendega seotud allahindlused.

Alljärgnevad tabelid analüüsivad allahindluste ja laenude bruto jääkväärtuste liikumist aruandeperioodil. Allahindluse muutus faaside vahel liikumisest kajastub real „Allahindluste ümberarvutused“.

2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-5 805	-3 481	-2 578	-11 864	1 259 939	46 071	6 629	1 312 639
Ülekanne faasi 1	-825	793	32	0	10 307	-10 210	-97	0
Ülekanne faasi 2	307	-311	4	0	-38 088	38 097	-9	0
Ülekanne faasi 3	27	193	-220	0	-4 011	-2 841	6 852	0
Allahindluste ümberarvutused	650	-4 275	-2 708	-6 333	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	772	559	569	1 900	-187 683	-5 297	168	-192 812
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-2 166	-84	0	-2 250	387 269	4 026	3	391 298
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-1 235	-3 125	-2 323	-6 683	167 794	23 775	6 917	198 486
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	2	63	65	0	-2	-63	-65
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	220	1 088	780	2 088	-443	-2 212	-1 138	-3 793
Saldo seisuga 31.12.2023	-6 820	-5 516	-4 058	-16 394	1 427 290	67 632	12 345	1 507 267

2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-4 563	-1 707	-2 557	-8 827	930 169	26 821	5 233	962 223
Ülekanne faasi 1	-495	384	111	0	5 994	-5 641	-353	0
Ülekanne faasi 2	285	-319	34	0	-32 874	32 975	-101	0
Ülekanne faasi 3	20	212	-232	0	-1 719	-2 519	4 238	0
Allahindluste ümberarvutused	582	-2 872	-1 739	-4 029	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	452	218	365	1 035	-150 045	-6 502	-1 000	-157 547
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-2 147	-82	0	-2 229	508 628	3 041	0	511 669
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-1 303	-2 459	-1 461	-5 223	329 984	21 354	2 784	354 122
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	27	27	0	0	-59	-59
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	61	685	1 413	2 159	-214	-2 104	-1 329	-3 647
Saldo seisuga 31.12.2022	-5 805	-3 481	-2 578	-11 864	1 259 939	46 071	6 629	1 312 639

Alljärgnevad tabelid analüüsivad allahindluste ja laenude bruto jääkväärtuste liikumist aruandeperioodil laenuotodete järgi.

Eraisikute tarbimislenuud, 2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-1 717	-547	-1 183	-3 447	85 073	2 573	1 422	89 068
Ülekanne faasi 1	-121	101	20	0	519	-493	-26	0
Ülekanne faasi 2	69	-73	4	0	-2 156	2 165	-9	0
Ülekanne faasi 3	18	47	-65	0	-642	-220	862	0
Allahindluste ümberarvutused	513	-2 089	-1 473	-3 049	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	148	393	313	854	-32 539	576	808	-31 155
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-1 090	0	0	-1 090	43 883	2 060	0	45 943
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-463	-1 621	-1 201	-3 285	9 065	4 088	1 635	14 788
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	220	1 088	780	2 088	-443	-2 212	-1 138	-3 793
Saldo seisuga 31.12.2023	-1 960	-1 080	-1 604	-4 644	93 695	4 449	1 919	100 063

Eraisikute tarbimislenuud, 2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-1 257	-547	-1 619	-3 423	65 495	2 926	1 959	70 380
Ülekanne faasi 1	-222	172	50	0	1 059	-981	-78	0
Ülekanne faasi 2	19	-43	24	0	-2 373	2 412	-39	0
Ülekanne faasi 3	12	43	-55	0	-856	-526	1 382	0
Allahindluste ümberarvutused	565	-857	-1 280	-1 572	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	185	0	284	469	-21 489	845	-473	-21 117
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-1 080	0	0	-1 080	43 451	1	0	43 452
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-521	-685	-977	-2 183	19 792	1 751	792	22 335
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	61	685	1 413	2 159	-214	-2 104	-1 329	-3 647
Saldo seisuga 31.12.2022	-1 717	-547	-1 183	-3 447	85 073	2 573	1 422	89 068

Eraisikute liisingfinantseerimine, 2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-86	-3	-6	-95	60 814	619	15	61 448
Ülekanne faasi 1	0	0	0	0	59	-59	0	0
Ülekanne faasi 2	2	-2	0	0	-1 000	1 000	0	0
Ülekanne faasi 3	0	0	0	0	-34	-55	89	0
Allahindluste ümberarvutused	18	-2	-25	-9	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	12	1	10	23	-18 425	-391	-28	-18 844
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-46	0	0	-46	30 311	11	1	30 323
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-14	-3	-15	-32	10 911	506	62	11 479
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	7	7	0	0	-7	-7
	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2023	-100	-6	-14	-120	71 725	1 125	70	72 920

Eraisikute liisingfinantseerimine, 2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-32	-5	-5	-42	50 554	337	12	50 903
Ülekanne faasi 1	-1	1	0	0	94	-94	0	0
Ülekanne faasi 2	0	0	0	0	-535	535	0	0
Ülekanne faasi 3	0	0	0	0	-8	-13	21	0
Allahindluste ümberarvutused	-35	0	-11	-46	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	6	1	7	14	-14 741	-153	-10	-14 904
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-24	0	0	-24	25 450	7	0	25 457
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-54	2	-4	-56	10 260	282	11	10 553
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	3	3	0	0	-8	-8
	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2022	-86	-3	-6	-95	60 814	619	15	61 448

Eluasemelaenu ja muud eralaenu, 2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-222	-176	-129	-527	496 235	10 197	393	506 825
Ülekanne faasi 1	-54	42	12	0	1 298	-1 227	-71	0
Ülekanne faasi 2	4	-4	0	0	-8 340	8 340	0	0
Ülekanne faasi 3	2	15	-17	0	-1 452	-911	2 363	0
Allahindluste ümberarvutused	37	-396	-473	-832	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	10	19	43	72	-32 754	-939	-62	-33 755
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-51	-11	0	-62	129 505	565	2	130 072
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-52	-335	-435	-822	88 257	5 828	2 232	96 317
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	42	42	0	0	-42	-42
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2023	-274	-511	-522	-1 307	584 492	16 025	2 583	603 100

Eluasemelaenu ja muud eralaenu, 2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-78	-181	-109	-368	355 013	8 961	625	364 599
Ülekanne faasi 1	-41	17	24	0	1 141	-962	-179	0
Ülekanne faasi 2	1	-11	10	0	-3 233	3 295	-62	0
Ülekanne faasi 3	0	1	-1	0	-142	-25	167	0
Allahindluste ümberarvutused	-62	-13	-61	-136	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	12	11	6	29	-26 851	-1 072	-156	-28 079
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-54	0	0	-54	170 307	0	0	170 307
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-144	5	-22	-161	141 222	1 236	-230	142 228
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	2	2	0	0	-2	-2
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2022	-222	-176	-129	-527	496 235	10 197	393	506 825

Ettevõtete liisingfinantseerimine, 2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-341	-159	-124	-624	78 666	3 072	654	82 392
Ülekanne faasi 1	-25	25	0	0	774	-774	0	0
Ülekanne faasi 2	4	-4	0	0	-1 338	1 338	0	0
Ülekanne faasi 3	2	2	-4	0	-289	-68	357	0
Allahindluste ümberarvutused	227	50	-72	205	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	35	22	78	135	-18 700	-1 639	-337	-20 676
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-323	-41	0	-364	36 344	351	0	36 695
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-80	54	2	-24	16 791	-792	20	16 019
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	2	14	16	0	-2	-14	-16
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2023	-421	-103	-108	-632	95 457	2 278	660	98 395

Ettevõtete liisingfinantseerimine, 2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12 kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-367	-108	-2	-477	55 948	1 892	4	57 844
Ülekanne faasi 1	-48	48	0	0	916	-916	0	0
Ülekanne faasi 2	39	-39	0	0	-3 021	3 021	0	0
Ülekanne faasi 3	4	15	-19	0	-584	-263	847	0
Allahindluste ümberarvutused	293	-74	-147	72	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	34	24	22	80	-11 484	-1 060	-148	-12 692
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-296	-25	0	-321	36 891	398	0	37 289
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	26	-51	-144	-169	22 718	1 180	699	24 597
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	22	22	0	0	-49	-49
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2022	-341	-159	-124	-624	78 666	3 072	654	82 392

Ettevõtete muud laenud, 2023	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2023	-3 439	-2 596	-1 136	-7 171	539 151	29 610	4 145	572 906
Ülekanne faasi 1	-625	625	0	0	7 657	-7 657	0	0
Ülekanne faasi 2	228	-228	0	0	-25 254	25 254	0	0
Ülekanne faasi 3	5	129	-134	0	-1 594	-1 587	3 181	0
Allahindluste ümberarvutused	-145	-1 838	-665	-2 648	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	567	124	125	816	-85 265	-2 904	-213	-88 382
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-656	-32	0	-688	147 226	1 039	0	148 265
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-626	-1 220	-674	-2 520	42 770	14 145	2 968	59 883
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2023	-4 065	-3 816	-1 810	-9 691	581 921	43 755	7 113	632 789

Ettevõtete muud laenud, 2022	Oodatav krediidikahju				Bruto jääkväärtus			
	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku	Faas 1 (12kuu ECL)	Faas 2 (eluea ECL)	Faas 3 (eluea ECL)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2022	-2 829	-866	-822	-4 517	403 159	12 705	2 633	418 497
Ülekanne faasi 1	-183	146	37	0	2 784	-2 688	-96	0
Ülekanne faasi 2	226	-226	0	0	-23 712	23 712	0	0
Ülekanne faasi 3	4	153	-157	0	-129	-1 692	1 821	0
Allahindluste ümberarvutused	-179	-1 928	-240	-2 347	0	0	0	0
Lõpetatud ja tagasi makstud	215	182	46	443	-75 480	-5 062	-213	-80 755
Uued väljastatud või soetatud finantsvarad	-693	-57	0	-750	232 529	2 635	0	235 164
Kasumiaruandes kajastatud muutused kokku	-610	-1 730	-314	-2 654	135 992	16 905	1 512	154 409
<i>Muutused, mis ei mõjuta kasumiaruannet</i>								
Mahakandmised	0	0	0	0	0	0	0	0
Finantsvarad, mille kajastamine on lõpetatud või mis on tagasi makstud	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo seisuga 31.12.2022	-3 439	-2 596	-1 136	-7 171	539 151	29 610	4 145	572 906

Finantsvarade mahakandmine

Nõuete mahakandmine ehk finantsseisundi aruandest varade eemaldamine toimub kas osaliselt või täielikult juhul, kui Kontsern on rakendanud kõiki võimalikke nõude sissenõudmise meetmeid ja on jõutud järeldusele, et puudub mõistlik ootus edasistele sissenõudmistele. Mahakandmise indikaatoriks võib olla sissenõude menetluse lõpetamine või tagatisega laenu puhul tagatise realiseerimine, kuid realiseerimisest saadav tulu ei ole olnud piisav nõude bilansilise jääkväärtuse katmiseks. Sissenõude menetluse lõpetamise aluseks võib olla kliendi surm, pankrot, kriminaalmenetlus või ka kohtu kinnitatud võla restruktureerimise kava, mille alusel on nõuet vähendatud.

Finantsvarade modifitseerimine

Kontsern võib lepingu tingimustes läbi rääkida või neid muuta. Finantsvarade modifitseerimiseks restruktureeritakse laenulepinguid kas äriliste läbirääkimiste või makseraskuste tõttu, mille käigus pikendatakse maksetähtaega või antakse maksepuhkusi või rakendatakse muid restruktureerimise meetmeid. Restruktureerimise praktika põhineb juhtkonna hinnangutel, et klient jätkab oodatavalt maksete tasumist. Kontsern jälgib modifitseeritud varade hilisemat toimimist. Kontsern võib otsustada, et pärast restruktureerimist on krediidirisk oluliselt paranenud nii, et varad liigitatakse faasist 3 faasi 2 või faasi 1.

Riskide kontsentreerumine

Kontsernis järgitakse krediidiriski hajutamise põhimõtet tegevusvaldkondade, geograafiliste piirkondade, toodete ja vastaspoolte lõikes. Kokkuvõtte finantsvarade jaotusest majandusharude ja geograafiliste piirkondade järgi on toodud alljärgnevatel tabelites.

Raha ja raha ekvivalendid summas 428 354 (2022: 364 878) tuhat eurot ja muud finantsvarad summas 812 (2022: 1 360) tuhat eurot on majandussektoris K. Võlainstrumendid summas 4 596 (2022: 2 173) tuhat eurot on majandussektoris K. Võlainstrumendid summas 31 825 (2022: 16 574) tuhat eurot ning muud finantsvarad summas 20 (2022: 20) tuhat eurot on muudes sektorites.

Kontserni krediiditegevus on suunatud kohalikule finantseerimisele. Laenuportfellist 52% on väljastatud eraisikutele (31.12.2022: 50%). Äriühingutele väljastatud laenude portfell on hajutatud erinevate majandusharude vahel, vältides suuri kontsentratsioone.

Klientidele väljastatud laenude ja nõuete jaotus peamiste krediititoodete järgi on esitatud lisa 11.

Laenud ja nõuded klientidele majandussektorite järgi	Faas 1	Faas 2	Faas 3	Allahindlus	31.12.2023	%
Eraisikud	749 912	21 599	4 572	-6 071	770 012	51,66%
L – kinnisvaraalaane tegevus	265 681	27 201	1 678	-5 296	289 264	19,40%
G – hulgi- ja jaekaubandus	89 288	3 597	699	-948	92 636	6,20%
C – töötlev tööstus	55 224	1 772	716	-585	57 127	3,83%
D – elektri ja soojuste tootmine	54 834	0	2 248	-909	56 173	3,77%
K – finants- ja kindlustustegevus	54 333	0	0	-308	54 025	3,62%
M – kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	33 069	45	0	-277	32 837	2,20%
F – ehitus	24 370	6 938	100	-576	30 832	2,08%
H – veondus ja laondus	28 071	932	87	-347	28 743	1,94%
A – põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	22 191	4 238	721	-533	26 617	1,79%
N – haldus- ja abitegevused	15 243	196	18	-58	15 399	1,02%
I – majutus ja toitlustus	4 617	746	496	-124	5 735	0,38%
S – muud teenindavad tegevused	3 172	12	0	-22	3 162	0,21%
Muud	27 285	356	1 010	-340	28 311	1,90%
Kokku	1 427 290	67 632	12 345	-16 394	1 490 873	100%

Laenud ja nõuded klientidele majandussektorite järgi	Faas 1	Faas 2	Faas 3	Allahindlus	31.12.2022	%
Eraisikud	642 121	13 390	1 830	-4 070	653 271	50,22%
L – kinnisvaraalaane tegevus	279 929	7 604	1 430	-2 980	285 983	21,99%
G – hulgi- ja jaekaubandus	67 366	4 506	51	-778	71 145	5,47%
C – töötlev tööstus	52 348	2 361	456	-730	54 435	4,18%
K – finants- ja kindlustustegevus	46 765	23	0	-190	46 598	3,58%
D – elektri ja soojuste tootmine	40 432	249	2 343	-989	42 035	3,23%
A – põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük	23 562	3 947	126	-451	27 184	2,09%
M – kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	21 684	2 533	0	-231	23 986	1,84%
H – veondus ja laondus	22 668	926	208	-204	23 598	1,81%
F – ehitus	16 093	6 868	34	-673	22 322	1,72%
N – haldus- ja abitegevused	10 290	1 407	24	-145	11 576	0,89%
I – majutus ja toitlustus	8 286	314	127	-128	8 599	0,66%
S – muud teenindavad tegevused	4 401	271	0	-44	4 628	0,36%
Muud	23 993	1 673	0	-251	25 415	1,96%
Kokku	1 259 938	46 072	6 629	-11 864	1 300 775	100%

Finantsvarad geograafilise jaotuse järgi

31.12.2023	EE	FR	CH	LT	LV	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	414 528	12 480	0	0	0	1 346	428 354
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	4 114	0	0	18 762	10 661	2 884	36 421
Laenud ja nõuded klientidele	1 477 013	0	12 065	0	34	1 761	1 490 873
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	832	0	0	0		0	832
Kokku	1 896 487	12 480	12 065	18 762	10 695	6 004	1 956 493

31.12.2022	EE	FR	CH	LT	Muud	Kokku
Raha ja raha ekvivalendid	351 807	11 556	0	0	1 515	364 878
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	2 596	0	0	13 874	2 277	18 747
Laenud ja nõuded klientidele	1 285 072	0	12 044	0	3 659	1 300 775
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	1 380	0	0	0	0	1 380
Kokku	1 640 855	11 556	12 044	13 874	7 464	1 685 793

Likviidsusrisi juhtimine

Likviidsusrisk on defineeritud kui risk, et Coop Panga maksevõime ei ole piisav lepinguliste kohustiste tähtaegselt täitmiseks, st et Kontserni ettevõtteid ei suuda jätkusuutlikult ja õigel ajal finantseerida erinevaid varasid või ei suuda likvideerida oma positsioone lepinguliste kohustiste täitmiseks. Likviidsusrisi juhtimisel lähtutakse likviidsuse juhtimise poliitikast. Kontserni likviidsuse juhtimise poliitika eesmärk on tagada igal ajahetkel Kontserni võetud kohustuste õigeaegne ja täiemahuline täitmine, optimeerides samal ajal likviidsusrisi selliselt, et erineva kestusega investeeringutelt saavutatakse maksimaalne ja stabiilne kasumlikkus.

Panga peamine likviidsuse juhtimise organ on aktive ja passivate juhtimise komitee (APJK). APJK funktsioonid ja vastutusvaldkonnad likviidsuse juhtimisel on järgmised:

- Kontserni lühi- ja pikaajalise likviidsuse planeerimine ning kasutatavate meetmete kavandamine ja elluviimine;
- Kontserni varasid ja kohustusi, intressitulusid ja -kulusid, likviidsuse ja investeeringute juhtimist puudutava teabe analüüs ja resümeeerimine ning vajaduse korral likviidsuse juhtimist puudutavate strateegiliste otsuste ettevalmistamine juhatusele;
- Kontserni varade ja kohustiste tähtaegade, tulususe ja instrumentide likviidsuse suhte optimeerimine Panga strateegiliste eesmärkide saavutamiseks;
- Kontserni nõutava likviidsustaseme, aktsepteeritava intressimäära riski ning aktsepteeritava varade ja kohustiste väärtuse muutuse riski taseme reguleerimine.

Kontserni likviidsuspositsioonist teavitatakse regulaarselt panga juhatust, nõukogu ja APJK-d. Pank hoiab piisavat likviidsusvaru, et tagada kohustiste õigeaegne täitmine.

Coop Pank kontserni likviidsuspositsiooni juhtimiseks kasutatakse varade ja kohustiste tähtaegade vahe analüüsil põhinevat lähenemist. Ülevaade finantsvarade ja -kohustiste tähtajalisest jaotusest on esitatud järgmisel leheküljel esitatud tabelis. Mudeli raames fikseeritakse ka peamised jälgitavad likviidsuse suhtarvud ning varade ja kohustiste tähtajalised proportsioonid ning tehakse likviidsuse stressiteste. Kõigi oluliste likviidsusnäitajate jaoks on kehtestatud limiidid. Likviidsusrisi mõõtmiseks on kasutusel järgmised näitajad:

- likviidsuse kattekordaja (*Liquidity Coverage Ratio*, LCR);
- toimetulekuperiood likviidsuskriisi olukorras;
- finantseerimise kontsentratsioon;
- likviidsuse varade ja nõudmiseni hoiuste suhtarv;
- pikaajaliste kohustiste ja stabiilset rahastamist eeldavate investeeringute suhtarv.

Kontserni tähtajavahe kokku kuni 12-kuulisel perioodil on negatiivne. See tähendab, et tähtajaga kuni 12 kuud kohustisi on Kontsernil rohkem kui vastava tähtajaga nõudeid. Tähtajavahe riski juhtimine lähtub kohustistega kaasnevate prognoositavate rahavoogude hinnangutest – nõudmiseni hoiused on üldjuhul üsna stabiilne finantseerimisallikas ja kuni 12-kuulisi tähtajalisi hoiuseid sageli pikendatakse – seetõttu on nende hoiuste käitumuslik iseloom pikem kui 12 kuud. Kontsern tagab piisavas mahus likviidsuspuhvrid kohustiste netoväljavoolu katmiseks.

Kontserni likviidsuspoliitika lähtub konservatiivsuse printsiibist ja moodustatud likviidsuspuhvrid on piisavad, et katta ka hoiuste suuremahulist väljavoolu. Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse ja taasteplaani likviidsuskriisi olukorras käitumiseks, mis hõlmab tegevusi rahavoogude puudujääkide katmiseks erakorralistes olukordades. Kontserni finantsvarade ja -kohustiste jaotus (diskonteerimata rahavood) järelejäädud tähtaegade järgi on esitatud alljärgnevas tabelis.

31.12.2023	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	428 354	0	0	0	428 354
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	506	18 473	17 442	36 421
Laenud ja nõuded klientidele	78 845	272 860	971 966	942 637	2 266 308
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	812	0	20	0	832
Finantsvarad kokku	508 011	273 366	990 459	960 092	2 731 928
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	797 200	876 381	65 326	2 645	1 741 552
Rendikohustised	226	676	3 562	1 926	6 390
Muud finantskohustised	14 444	0	0	0	14 444
Allutatud kohustised	1 062	3 179	14 192	52 985	71 418
Finantskohustised kokku	812 932	880 236	83 080	57 556	1 833 804
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediitilimiidid ja arvelduskrediidid	128 491	0	0	0	128 491
Finantsgarantiid lepingulistest summades	16 292	0	0	0	16 292
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	957 715	880 236	83 080	57 556	1 978 587
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-449 704	-606 870	907 379	902 536	753 341

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad					
Raha ja raha ekvivalendid	364 878	0	0	0	364 878
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	852	0	6 653	11 242	18 747
Laenud ja nõuded klientidele	61 501	184 991	869 984	645 958	1 762 434
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	0	0	13	13
Muud finantsvarad	1 360	0	20	0	1 380
Finantsvarad kokku	428 591	184 991	876 657	657 213	2 147 452
Kohustised					
Klientide hoised ja saadud laenud	942 862	451 139	119 215	2 600	1 515 816
Rendikohustised	222	650	3 059	2 531	6 462
Muud finantskohustised	6 666	0	386	0	7 052
Allutatud kohustised	703	2 111	10 450	42 176	55 440
Finantskohustised kokku	950 453	453 900	133 110	47 307	1 584 770
Bilansivälised finantskohustised					
Kasutamata krediitilimiidid ja arvelduskrediidid	139 330	0	0	0	139 330
Finantsgarantiid lepingulistest summades	15 419	0	0	0	15 419
Bilansilised ja bilansivälised kohustised kokku	1 105 202	453 900	133 110	47 307	1 739 519
Finantsvarade ja -kohustiste tähtaegade vahe	-676 611	-268 909	743 547	609 906	407 933

Tururiskide juhtimine

Tururisk tuleneb Kontserni kauplemis- ja investeerimistegevusest intressi-, valuuta- ja aktsiaturgudel. Finantsinvesteeringute tururiskid tekivad intressimäärade, valuutakursside ja finantsvarade hindade muutustest. Tururiskide võtmist kontrollitakse riskilimiitidega. Erinevaid tururiske mõjutavaid tegureid jälgitakse igapäevaselt. Peamised tururiski kandvad varad Kontsernis on investeeringud võlakirjadesse. Võlakirjaportfelli maht kokku 2023. aasta jooksul kasvas, täpsem ülevaade on esitatud lisas 10. Portfelli keskmine tähtaeg on suurenenud, kuivõrd portfelli on lisandunud uued võlakirjad.

Võlakirjaportfelli tururiski mõjutavad peamiselt võlakirja tähtaeg ja võimalik intressimäärade muutumine. Kontsern hindab finantsinvesteeringute portfelli intressimäära tundlikkust regulaarselt. Võlakirjaportfelli tundlikkus intressimäärade 100 bp tõusu suhtes oli 31.12.2023 seisuga -1 409 tuhat eurot (31.12.2022: -646 tuhat eurot).

Valuutarisk on risk, mis tuleneb Kontserni varade ja kohustiste erinevast valuutastruktuurist. Valuutakursside muutudes muutub ka varade ja kohustiste väärtus ning sissetulekute ja väljaminekute suurus arvestusvaluutas. Kontsern hoiab üldjuhul minimaalseid välisvaluutaposisioone, mis on vajalikud klientidele teenuste osutamiseks. Kõiki välisvaluutaposisioone jälgitakse pidevalt ja hinnatakse turuväärtuses. Avatud valuutaposisioonide absoluutsumma oli 31.12.2023 seisuga 150 (2022: 263) tuhat eurot. Võimalikest põhjendatud kursimuutustest (keskmiselt 8%) tulenev mõju kasumiaruandele, kõigi muude muutujate konstantseks jäädes, on 13 (2022: 6) tuhat eurot.

Finantsvarade ja -kohustiste jaotus valuutade järgi ning vastav neto valuutaposisioonide info on esitatud alljärgnevas tabelis.

31.12.2023	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	426 162	1 200	992	428 354
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	36 421	0	0	36 421
Laenud ja nõuded klientidele	1 490 873	0	0	1 490 873
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	0	0	13
Muud finantsvarad	832	0	0	832
Finantsvarad kokku	1 954 301	1 200	992	1 956 493
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 719 749	1 176	840	1 721 765
Allutatud kohustised	50 187	0	0	50 187
Rendikohustised	5 417	0	0	5 417
Muud finantskohustised	14 418	24	2	14 444
Finantskohustised kokku	1 789 771	1 200	842	1 791 813
Netopositsioon	164 530	0	150	164 680

31.12.2022	EUR	USD	Muud	Kokku
Varad				
Raha ja raha ekvivalendid	363 034	667	1 177	364 878
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	17 895	852	0	18 747
Laenud ja nõuded klientidele	1 300 579	196	0	1 300 775
Omakapitaliinstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	13	0	0	13
Muud finantsvarad	1 184	196	0	1 380
Finantsvarad kokku	1 682 705	1 911	1 177	1 685 793
Kohustised				
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 505 486	1 696	944	1 508 126
Allutatud kohustised	38 139	0	0	38 139
Rendikohustised	6 142	0	0	6 142
Muud finantskohustised	6 867	0	185	7 052
Finantskohustised kokku	1 556 634	1 696	1 129	1 559 459
Netopositsioon	126 071	215	48	126 334

Intressirisk on risk, et intressimäärade ootamatud ebasoodsad muutused võivad mõjutada Kontserni genereeritavat tulu. Kontsern on avatud intressiriskile, kui tema peamiste varade ja kohustiste tähtajad on erinevad, kui varade ja kohustiste struktuur on valuutades erinev või kui varade ja kohustiste intressimäärasid on võimalik korrigeerida erinevate ajavahemike järel.

Ujuva intressimääraga laenude maht, mis sõltub EURIBOR-ist, oli 31.12.2023 seisuga 1 322 752 (31.12.2022: 1 123 919) tuhat eurot. Kontsernil ei ole intressimäära teiste indeksitega seotud laene.

Intressiriskile avatud finantsvarade ja -kohustiste jaotus intressi muutmise tähtaja järgi

31.12.2023	Kuni 3 kuud	3–12 kuud	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Põhisumma	Kogunenud intress	Allahindlus	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad								
Nõuded keskpankadele	411 187	0	0	0	411 187	0	0	411 187
Nõuded krediidiasutustele	14 890	0	0	0	14 890	0	0	14 890
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	0	500	18 158	17 413	36 071	350	0	36 421
Laenud ja nõuded klientidele	791 937	707 605	1 101	0	1 500 643	6 624	-16 394	1 490 873
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	1 218 014	708 105	19 259	17 413	1 962 791	6 974	-16 394	1 953 371
Intressiriskile avatud finantskohustised								
Klientide hoiused ja saadud laenud	793 127	843 936	59 415	6 450	1 702 928	18 837	0	1 721 765
Allutatud kohustised	0	0	0	50 100	50 100	87	0	50 187
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	793 127	843 936	59 415	56 550	1 753 028	18 924	0	1 771 952
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	424 887	-135 831	-40 156	-39 137	209 763	-11 950	-16 394	181 419

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Põhisumma	Kogunenud intress	Allahindlus	Kokku
Intressiriskile avatud finantsvarad								
Nõuded keskpankadele	347 541	0	0	0	347 541	0	0	347 541
Nõuded krediitiasutustele	13 739	0	0	0	13 739	0	0	13 739
Võlainstrumendid õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	844	0	6 599	11 228	18 671	76	0	18 747
Laenud ja nõuded klientidele	711 607	595 988	733	0	1 308 328	4 311	-11 864	1 300 775
Intressiriskile avatud finantsvarad kokku	1 073 731	595 988	7 332	11 228	1 688 279	4 387	-11 864	1 680 802
Intressiriskile avatud finantskohustised								
Klientide hoiused ja saadud laenud	941 142	444 205	112 254	6 155	1 503 756	4 370	0	1 508 126
Allutatud kohustised	0	0	0	38 100	38 100	39		38 139
Intressiriskile avatud finantskohustised kokku	941 142	444 205	112 254	44 255	1 541 856	4 409	0	1 546 265
Intressiriski tähtaja vahele avatud positsioon	132 589	151 783	-104 922	-33 027	146 423	-22	-11 864	134 537

Intressiriski juhtimine tähendab Kontserni kõigi varade ja kohustiste intressimäärariski analüüsi ja kestuse juhtimist. Pank arvutab intressiriski igapäevaselt vastavalt Euroopa Pangandusjärelevalve suunisele kauplemisportfellivälisest tegevusest tuleneva intressiriski juhtimise kohta, nagu on kirjeldatud järelevalvelise võõrväärtustestis. Kord kuus arvutatakse intressiriski pangaspetsiifiliselt kohandatud riskistsenaariumi järgi. Pangaportfelli intressiriski mõõtmiseks ja stressitestimiseks kasutatakse riskivaba intressikõvera paralleelnihke ja intressikõvera muude võimalike muutuste, sh kalde ja kuju muutuse mõju Kontserni puhasintressitulule ning omakapitali majanduslikule väärtusele.

Pank hindab järgmisi stressistsenaariumeid:

1. hinnatakse riskivaba intressikõvera -200 bp kuni +200 bp paralleelnihke mõju Kontserni puhasintressitulule 12 kuu jooksul ning omakapitali majanduslikule väärtusele;
2. hinnatakse intressikõvera kuju ja kalde muutuse mõju Kontserni omakapitali majanduslikule väärtusele, muutes intressikõvera tähtjavahemike lõikes intressimäärasid vahemikus +200 bp kuni -200 bp, sh lühi- ja pikaajaliste intressimäärade liikumine vastassuundades;
3. intressikõvera kalde muudatused:
  - lühiajaliste intressimäärade tõus ja langus,
  - lühiajaliste intressimäärade tõus, pikaajaliste intressimäärade langus,
  - lühiajaliste intressimäärade langus, pikaajaliste intressimäärade tõus.

Intressiriski arvutamisel lähtutakse muu hulgas järgmistest eeldustest:

- intressiriski hindamiseks leitakse nõudmiseni hoiuste püsijäägid, millele intressimäärade muutused kanduvad üle kuni 30% ulatuses ja muutuvosa, millele intressimäärade muutused kanduvad üle kuni 100% ulatuses intressimäärade muudatusest;
- intressiriski hindamisel kasutati 2023. aastal tegelikku hoiuste püsiosa määra 78%;
- omakapitali majandusliku väärtuse leidmisel arvestatakse nõudmiseni hoiuste püsijääkide tähtjaks kuni 2 aastat ning muutuvosale tähtaega ei arvestata;

- laenude ja hoiuste ennetähtaegne tagastamine toimub tavapärasel tasemel, v.a tähtajaliste hoiuste täiendav katkestamine 5% ulatuses intressimäärade 200 bp tõusu stsenaariumi korral. Laenude ennetähtaegne tagastamise määr ehk tavapärane tase 2023. aastal oli 6,1%. Tähtajaliste hoiuste katkestamise määr oli 2023. aastal 8,44%;

Alljärgnevas tabelis on toodud intressikõvera paralleelnihke mõju Kontserni aastasele netointressitulule.

	31.12.2023	31.12.2022
Paralleelne ülessuunaline šokk	4 742	5 705
Paralleelne allasuunaline šokk	-7 789	-5 506

Intressiriski stsenaarium arvestab hoiuse intressimäärade langemist minimaalselt 0% tasemeni.

Alljärgnevas tabelis on toodud intressikõvera paralleelnihke mõju Kontserni omakapitali väärtusele:

	31.12.2023	31.12.2022
Paralleelne ülessuunaline šokk	4 465	6 189
Paralleelne allasuunaline šokk	-3 131	-5 706

Intressiriski maandatakse eri valuutades olevate intressiriskile avatud varade ja kohustiste tähtaegade vahe piiramise, varade ja kohustiste tähtajalise struktuuri ühtlustamise ja vajaduse korral intressimäärade tuletisinstrumentide kasutamise kaudu.

Operatsiooniriski juhtimine

Operatsioonirisk on risk, mis tuleneb häiretest või puudustest Kontserni infosüsteemides, personalis, protsessides või välistest teguritest, mis põhjustavad kahju või häireid Kontserni igapäevases äritegevuses. Operatsioonirisk hõlmab infosüsteemide riski, infoturberiski, vastavusriski (sh rahapesu ja terrorismi rahastamise risk), protsessiriski, personaliriski, juriidilist riski, füüsilise turbe riski, töökeskkonna riski, välisteguri riski ja vara hävimise riski. Kontsern lähtub operatsiooniriski juhtimisel kehtestatud operatsiooniriski poliitikast.

Operatsiooniriski käsitletakse ja juhitakse Kontsernis kui eraldiseisvat riskijuhtimise valdkonda, milleks on eraldatud vajalikud ressursid. Operatsiooniriski juhtimine on integreeritud Kontserni igapäevategevusse ning suunatud eelkõige riski realiseerumist ennetavale ja kontrollivale tegevusele. Operatsiooniriski olemuse, mõju ja kontrolli vajaduse teadvustamine peab toimuma Kontsernis iga töötaja tasandil. Olulisemaid operatsiooniriski alamliike – infoturbe- ja vastavusriske – juhitakse eraldiseisvalt.

Operatsiooniriske hinnatakse Kontsernis eelkõige kvalitatiivselt. Operatsiooniriski juhtumid registreeritakse juhtumite andmebaasis koos ilmnenud kahju suurusega. Kontsern jälgib operatsiooniriski kvantitatiivset dünaamikat, analüüsides vähemalt kord kvartalis peamisi riskiindikaatoreid. Operatsiooniriski peamiste riskiindikaatorite ja olulisemate juhtumite kohta tehakse juhatusele regulaarseid kvartaliülevaateid. Kontsernis tehakse ka regulaarset operatsiooniriski enesehindamist. Kontsern kasutab operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel baasmeetodit.

Keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskide juhtimine

Keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskid (ESG) väljenduvad Kontserni tegevuse ja äritegevuse mõjudes keskkonnale, ühiskonnale ja sellega seotud huvigruppidele, mis võivad kaasa tuua Kontserni finantsseisundi halvenemise, kulude suurenemise, ressursside kahjustumise või olulise rahalise kahju. ESG riskijuhtimine on

integreeritud teiste riskikategooriatega, nagu krediidirisk, vastavusrisk, operatsioonirisk, strateegiline risk ja mainerisk. Kontsern püüab vältida teadlikke riske, millega võib kaasneda ESG riskide realiseerumine.

Coop Panga juhatuse liikmetest vastutab jätkusuutlikkuse valdkonna eest riskijuht. Kontserni äristrateegia uuendamise kontekstis rakendas Panga nõukogu ESG lähenemist. Kontsern on teadvustanud kliima- ja keskkonnamõjude olemasolu ning välistanud olulise negatiivse keskkonnamõjuga projektide rahastamise. Lisaks püüame vältida negatiivse mõju tekitamist ühiskonnale, näiteks ei paku me finantseerimist teatud tegevusvaldkondadele, mis ei ole kooskõlas vastutustundlikkuse ja jätkusuutlikkuse eesmärkidega.

ESG riskid võib Panga vaates jagada kaheks kategooriaks. Esimesel juhul on tegemist Panga kui organisatsiooni ESG riskidega ning teisel juhul Panga laenuportfelli riskidega. Täna oleme endale teadvustanud peamised organisatsioonispetsiifikaga seotud riskid nagu:

Keskkonnamõjud – peamiselt seotud meie kontoritegevuse ja serveriparkidega (nt. ülejutus). Nende riskide juhtimisel on oluline arvestada, et kontoriruumid asuvad meil üüripindadel ja varalist kahju me füüsiliste riskide puhul oluliselt ei kanna (va. võimalik varaline kahju meie IT seadmetele, mööblile jne, aga selle riski oleme kindlustanud). Füüsilise negatiivse sündmuse korral on enamikel töötajatel võimalik tööd jätkata kodukontoris.

Sotsiaalsed riskid – peamised riskid on seotud töösuhetega, inimõigustega, töötingimustega, võrdsete võimalustega ja mitmekesisuse temaatikaga. Sotsiaalse riski juhtimisega tegeleb aktiivselt personaliosakond ning juhtkond, et tagatud oleks töökeskkonna jätkuv parendamine, ebasoovitavate sündmuste ennetamine ja erinevate hüvede ning võimaluste loomine töötajatele.

Juhtimisega seotud riskid – peamised riskid on seotud regulatsioonidega ja Panga juhtimise läbipaistvusega. Riskid on juhitud läbi selle, et oleme börsiettevõtte ning meie kohanduvad oluliselt rangemad raamistikud ja järevalve nõuded kui tavaettevõtetele. Samuti on juriidilise osakonna ning vastavuskontrolli üksuse ülesanne tagada Panga tegevuse vastavus kehtivatele õigusnormidele. Lisanduv regulatiivne kohustus seoses ESG aruandlusega (Pillar3, CSRD, Taksonoomia jne), millist riski juhime, olles aegsasti teadlikud tulevastest ESG regulatsioonide nõuetest ning oleme loomas süsteemi nende õigusnormide õigeaegselt täitmiseks.

Panga laenuportfelli ESG riskid

Panga portfelli ESG riskide puhul läheneme kahesuunalise olulisuse printsiibist, pöörates tähelepanu nii teguritele, mida mõjutab Pank, kui ka aspektidele, mis mõjutavad Panka (nt. ülejutus mõjutab negatiivselt Panga tagatisvara; Panga poolt välja antud laen võib mõjutada negatiivselt keskkonda (nt. õlitööstus)). Coop Panga laenuportfelli peamiste mõjukohtade selgitamiseks (nii panga-siseselt kui ka panga-väliselt), oleme läbi viinud UNEP FI meetodika baasil esmase mõjuanalüüsi. Selliselt oleme tuvastanud peamised mõjukohad, mille edasise analüüsiga jätkame 2024. aastal.

Liising – liisingut mõjutab ESG kontekstis kõige rohkem asjaolu, et globaalne autoturg on järjest kiiremini liikumas elektriautode poole, pakkudes seeläbi võimaluse nende finantseerimiseks. Kontsern lähtub ka põhimõttest, et liisingu ESG riski juhtimisel on oluline aspekt finantseerida olulises mahus juba toodetud autoparki ning mitte keskenduda ainult uute sõidukite finantseerimisele. Oleme tänaseks loonud Panga esimese rohetoote, mis on suunatud keskkonnasõbralike autode soetamiseks ning jätkuvalt on kasvamas kasutatud autode finantseerimise osakaal meie portfellis.

Tarbimisfinantseerimine – peamiseks riskiks on sotsiaalne risk ehk vastutustundlik laenamine. Risk on juhitud läbi selle, et Pangas hinnatakse kliendipõhiselt laenuteenindamise võimekust vastavalt kehtivatele

regulatsioonidele ning teostatakse sellekohast järelkontrolli. Pidevalt arendatakse vastavasisulisi IT lahendusi, et viia riski realiseerumine miinimumtasemele.

Erakliendi kinnisvara finantseerimine – peamiseks riskiks on keskkonnaalane risk. Koostöös Pangaliiduga ja Eesti Kinnisvara Hindajate Ühinguga on väljatöötamisel ühine ESG hinnang, mida hakatakse kasutama tagatisvara hindamisel. Keskkonnaalane risk on tänaseks Pangal maandatud läbi selle, et kõikidel tagatistel on nõutud kindlustus.

Äriklendi finantseerimine – siinkohal esinevad kõik ESG-alased riskid sarnaselt Panga kui organisatsiooni ESG riskidega ning tagatisvara riskid (vt. erakliendi kinnisvara finantseerimine). Kaasnevate riskide juhtimiseks on Pank otsustanud mitte finantseerida tegevusvaldkondi, mis on negatiivse sotsiaalse- või keskkondliku mõjuga. Vastavalt sisemistele kordadele on 2023. aasta jooksul olnud soovituslik hinnata ESG riske eraldiseisvalt klientidel, kes kuuluvad CSRD nõuete alusel hindamisse (nn suurkliendid, kliendid, kellel on tegevusvaldkonnast tingitud oluline keskkonnamõju ja kliendid, kelle võimalik laenupositsioon on suurem kui 10% Panga esimese taseme omavahenditest). Hinnangute alusel oleme seni teinud järeldusi krediidiriski võimaliku suurenemise kohta kvalitatiivselt. 2024. aastal planeerime jõuda kvantifitseeritud hinnanguteni.

Arvestades ESG riskide juhtimise tänast arengut nii Pangas kui regulatiivsel tasemel, ei ole meie ECL mudelites 2023. aastal ESG riskide suurust sisendina arvesse võetud. Kaudse mõjuna saame esile tuua selle, et kuna meie krediidipoliitika kohaselt (alates 2017) ei ole lubatud finantseerida ei olulise keskkonnamõjuga ega negatiivse sotsiaalse mõjuga projekte, siis on meie ECL määrade leidmisel aluseks olnud portfelli, milles on teadlikult välditud olulist ESG riski.

Riskide edukaks juhtimiseks ja maandamiseks peame oluliseks neid paremini tundma õppida. 2024. aastal jätkame mõjuvaldkondade süvaanalüüsiga, ESG riskide ja võimaluste kaardistamisega, teostame lünkade analüüsi kestlikkusteabe avalikustamise nõuetega (CSRD direktiiv) vastavuses olemise valmisolekuks ning hoiame jätkuva tähelepanu all ka muid jätkusuutlikkusega ja riskidega seotud seadusandlikke protsesse, mh Euroopa Liidu kestlike tegevuste taksonoomia.

Varade ja kohustiste õiglane väärtus

Kontsern hindab selliste finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust, mida ei kajastata Kontserni finantsseisundi aruandes õiglasel väärtusel. Eelkõige on sellisteks finantsvaradeks, mida ei kajastata õiglasel väärtusel, laenud ja nõuded klientidele, ning finantskohustisteks klientide hoiused.

IFRS 13 määrab kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid, mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

tase 1 – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See tase hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste noteeritud instrumente;

tase 2 – muud sisendid kui tasemel 1 kajastuvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise puhul jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on tuletatud hindadest). Sisendparameetrite (nt eurovõlakirjade intressikõver või vastaspoole krediidirisk) allikad on Bloomberg ja Reuters;

tase 3 – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Laenude ja nõuete õiglase väärtus oli 31.12.2023 seisuga 0,08% suurem (1 242 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ning hoiuste õiglase väärtus oli -0,14% väiksem (-2 424 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest.

31.12.2023	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglase väärtus	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglasest väärtusest					
Võlainstrumendid õiglasest väärtusest muutustega läbi muu koondkasumi	36 421	0	0	36 421	36 421
Omakapitaliinstrumendid	0	13	0	13	13
Finantsvarad õiglasest väärtusest kokku	36 421	13	0	36 434	36 434
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	-	428 354	-	428 354	428 354
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	1 492 115	1 492 115	1 490 873
Nõuded eraisikutele	-	-	771 380	771 380	770 012
sh tarbimislaenud	-	-	96 339	96 339	95 419
sh liisingfinantseerimine	-	-	72 832	72 832	72 800
sh eluasemelaenud ja muud laenud	-	-	602 209	602 209	601 793
Nõuded juriidilistele isikutele	-	-	720 735	720 735	720 861
sh liisingfinantseerimine	-	-	97 744	97 744	97 763
sh muud laenud ettevõtetele	-	-	622 991	622 991	623 098
Muud finantsvarad	-	-	832	832	832
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	428 354	1 492 947	1 921 301	1 920 059
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoiused ja saadud laenud	-	1 719 341	-	1 719 341	1 721 765
sh eraisikud	-	809 221	-	809 221	810 992
sh juriidilised isikud	-	910 120	-	910 120	910 773
Rendikohustised	-	-	5 417	5 417	5 417
Muud finantskohustised	-	-	14 444	14 444	14 444
Allutatud kohustised	-	-	50 187	50 187	50 187
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	1 719 341	70 048	1 789 389	1 791 813

Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressi alusel. Laenude turuintress on arvatud, kasutades Kontsernis rakendatud viimase kuue kuu keskmist intressimäära enne bilansipäeva. Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele, kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega.

Laenude ja nõuete õiglase väärtus oli 31.12.2022 seisuga 0,60% väiksem (7 654 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest ning hoiuste õiglase väärtus oli 0,04% suurem (621 tuhat eurot) bilansilisest väärtusest.

31.12.2022	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglase väärtus	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses					
Võlainstrumendid õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi	18 747	-	-	18 747	18 747
Omakapitaliinstrumendid	-	13	-	13	13
Finantsvarad õiglases väärtuses kokku	18 747	13	-	18 760	18 760
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses					
Raha ja raha ekvivalendid	-	364 878	-	364 878	364 878
Laenud ja nõuded klientidele	-	-	1 293 121	1 293 121	1 300 775
Nõuded eraisikutele	-	-	645 573	645 573	653 271
sh tarbimislaenud	-	-	85 081	85 081	85 621
sh liisingfinantseerimine	-	-	61 277	61 277	61 353
sh eluasemelaenud ja muud laenud	-	-	499 215	499 215	506 297
Nõuded juriidilistele isikutele	-	-	647 548	647 548	647 504
sh liisingfinantseerimine	-	-	81 774	81 774	81 769
sh muud laenud ettevõtetele	-	-	565 774	565 774	565 735
Muud finantsvarad	-	-	1 380	1 380	1 380
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	364 878	1 294 501	1 659 379	1 667 033
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses					
Klientide hoiused ja saadud laenud	-	1 508 747	-	1 508 747	1 508 126
sh eraisikud	-	640 536	-	640 536	640 178
sh juriidilised isikud	-	868 211	-	868 211	867 948
Rendikohustised	-	-	6 142	6 142	6 142
Muud finantskohustised	-	-	7 052	7 052	7 052
Allutatud kohustised	-	-	38 139	38 139	38 139
Finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	-	1 508 747	51 333	1 560 080	1 559 459

Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse rahavoogusid turuintressi alusel. Laenude turuintress on arvatud, kasutades Kontsernis rakendatud viimase kuue kuu keskmist intressimäära enne bilansipäeva. Hoiuste õiglase väärtuse leidmisel diskonteeritakse olemasolevaid hoiuseid uutele, kaasatavatele hoiustele pakutavate intressimääradega.

Lisa 3. Tütarettevõtte ja firmaväärtus

Mais 2017 omandas pank 100% Coop Finants AS-i aktsiatest, et suurendada oma turuosa tarbimislaenude segmendis. Tütarettevõtte soetusest tekkis firmaväärtus, mis sisaldab tekkinud sünergiat ja immateriaalset vara, mis ei ole eraldiseisvate varadena identifitseeritavad. Firmaväärtus hõlmab peamiselt omandatud ettevõtte kasumlikkusest, olulistest sünergiatest ja kombineeritud kulude säästust tekkivat efekti. Firmaväärtus on allokeeritud tarbimisfinantseerimise segmendile. Firmaväärtus seisuga 31.12.2023 oli 6 757 tuhat eurot (31.12.2022: 6 757).

Seisudega 31.12.2023 ja 31.12.2022 tehti firmaväärtuse kaetava väärtuse test. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgmistel eeldustel:

- prognoosiperiood 6 aastat (2022: 6 aastat);
- prognoositav laenuportfellide mahu kasv 10–13% aastas (2022: 10–11%);
- netotulude kasv keskmiselt 3% aastas (2022: 5%);
- kulude kasv keskmiselt 8% aastas (2022: 10%);
- laenu allahindluste keskmine kahjustuse määr 3,2% aastas (2022: 3,4%);
- diskontomäärana on kasutatud kaalutud keskmist kapitali hinda 14% (2021: 12%);
- terminaalkasvatuse kasvumäärana on kasutatud 2% (2022: 2%).

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste kohta. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi. Juhul, kui laenuportfelli kasvatada ei õnnestu, intressimäärad tarbimislaenude turul langevad, samas kui majanduskeskkonna võimaliku halvenemise korral provisjonide kulud kasvavad ja lisaks kasvavad ka tegevuskulud, oleks vajalik firmaväärtuse allahindlus.

Võtmenäitajate sensitiivsuse testimise eeldused muude näitajate samaks jäämise korral olid järgmised:

- laenuportfelli ja netointressitulu kasv 2% (2022: 2%);
- kulude kasv 5% (2022: 10-15%);
- laenukahjumid 3-7% (2022: 5%);
- kapitali kulu ehk diskontomäär 14% (2021: 12%).

Lähtudes võimalike mõistlike muutuste hinnangutest võtmenäitajatele, ei ole juhtkond tuvastanud olulisi põhjuseid, mis võiks viidata sellele, et raha teeniva üksuse bilansiline väärtus ületaks tema tegelikku kaetavat väärtust.

Lisa 4. Tegevussegmentid

Tegevussegmentide aruandlus vastab sisearuandlusele, mis esitatakse peamistele otsustajatele. Segmentide kasumlikkuse mõõtmise aluseks on kasum enne tulumaksu. Peamine otsustaja, kes vastutab ressursside jaotuse ja segmentide tegevuse hindamise üle, on Panga juhatus.

Kontsern jagab oma äritegevuse segmentideks, lähtudes nii juriidilisest struktuurist kui ka täiendavast kliendipõhisest jaotusest Pangas. Juriidilise struktuuri järgi omab Kontsern tarbimisläenude ja liisingu segmenti, mis pakuvad tarbimisläene eraklientidele ja liisingutooteid nii eraklientidele kui ka ettevõtetele. Tarbimisläenude segment teenib intressituluseid läenude väljastamiselt ja teenustasutuluseid järelmaksukaartide väljastamiselt. Liisingu segment teenib intressituluseid läenude väljastamiselt. Kindlustusmaakler teenib tuluseid kindlustuslepingute vahendamisel.

Panga kliendipõhisest jaotusest tulenevalt on Kontsernil ettevõtete panganduse (juriidilised isikud) ja jaepanganduse (eraisikud) segmentid. Mõlemad segmentid pakuvad klientidele arveldustooteid ja läenutooteid ning kaasavad hoiuseid. Segmentid teenivad intressituluseid läenude väljastamiselt ning teenustasutuluseid maksete ja pangakaartide tehingute vahendamisel.

Segmentid on aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel Kontserni juhatuse ja nõukogu poolt ning segmentide kohta on kättesaadavad eraldiseisvad finantsandmed. Vastavalt Kontserni struktuurile jaotab Kontsern ettevõtete panganduse ja jaepanganduse segmentid veel detailsemalt ka läenude ja igapäevapanganduse äriiindeks (hoiused, arveldused). Kontsern kasutab äriiindekside jaotust ka planeerimisel ja eelarvestamisel. Kontserni juhatus on määratud otsustajaks rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest.

Segmentide teenitud tulud koosnevad tuludest välistelt klientidelt ning intressitulust või intressikulust segmentidevaheliselt läenamisel, mis toimub Kontsernis kehtestatud sisemise raha hinna mudeli alusel ja mis on allolevates tabelites näidatud kui elimineerimine. Kontsernil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tululiigist. Intressitulude geograafiline jaotus on esitatud lisa 5. Teenustasutulude geograafiline jaotus on esitatud lisa 6.

Kasum segmentide järgi 2023, tuhandetes eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	52 444	40 674	15 243	10 050	19 809	-17 569	120 651
sh välimine tulu	47 593	33 584	15 243	10 050	14 181	0	120 651
sh sisemine tulu	4 851	7 090	0	0	5 628	-17 569	0
Intressikulud	-16 711	-14 753	-2 550	-3 822	-19 119	17 569	-39 386
Neto intressitulud	35 733	25 921	12 693	6 228	690	0	81 265
Teenustasutulud	1 962	2 771	1 895	267	714	0	7 609
Teenustasukulud	-566	-1 834	-224	-7	-131	0	-2 762
Neto teenustasud	1 396	937	1 671	260	583	0	4 847
Muud tulud, neto	79	101	657	75	-1 820	0	-908
Netotulud kokku	37 208	26 959	15 021	6 563	-547	0	85 204
Tegevuskulud kokku	-11 288	-12 780	-5 895	-3 578	-1 587	0	-35 128
Kasum enne allahindluste kulu ja tulumaksu	25 920	14 179	9 126	2 985	-2 134	0	50 076
Allahindlus krediitkajajumite katteks	-2 383	-707	-3 232	20	0	0	-6 302
Kasum enne tulumaksu	23 537	13 472	5 894	3 005	-2 134	0	43 774
Tulumaksukulu	-2 897	-1 673	0	0	0	0	-4 570
Puhaskasum	20 640	11 799	5 894	3 005	-2 134	0	39 204

Teenustasutulude jagunemine 2023, tuhandetes eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Arvelduspakettide kuutasud ja ülekandetasud	272	1 073	0	0	0	0	1 345
Kaarditehingute tasud	402	1 270	1 895	0	0	0	3 567
Kindlustusvahenduse komisjonitasud	0	0	0	0	658	0	658
Valuutavahetus	50	5	0	0	56	0	111
Muud teenustasutulud	1 238	423	0	267	0	0	1 928
Teenustasutulud kokku	1 962	2 771	1 895	267	714	0	7 609

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2023, miljonites eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Laenuportfell	812	602	96	153	387	-559	1 491
Muud varad	191	177	38	47	42	0	495
Varad kokku	1 003	779	134	200	429	-559	1 986
Kohustused kokku	924	707	122	181	425	-559	1 800

* Muude all kajastuvad treasury, tütaretevõtted Prana Property ja Coop Kindlustusmaakler.

Intressitulu ja teenustasutulu jaotus toodete lõikes on toodud lisas 5 ja 6.

Kasum segmentide järgi 2022, tuhandetes eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Intressitulud	28 880	16 134	13 251	5 058	2 209	-5 442	60 090
sh välimine tulu	25 642	14 817	13 251	5 058	1 322	0	60 090
sh sisemine tulu	3 238	1 317	0	0	887	-5 442	0
Intressikulud	-6 235	-5 372	-966	-1 422	-828	5 442	-9 381
Neto intressitulud	22 645	10 762	12 285	3 636	1 381	0	50 709
Teenustasutulud	1 477	2 304	1 624	244	523	0	6 172
Teenustasukulud	-533	-1 513	-227	-9	-105	0	-2 387
Neto teenustasud	944	791	1 397	235	418	0	3 785
Muud tulud, neto	70	95	348	86	-462	0	137
Netotulud kokku	23 659	11 648	14 030	3 957	1 337	0	54 631
Tegevuskulud kokku	-7 974	-9 747	-5 367	-2 916	-1 173	0	-27 177
Kasum enne allahindluste kulu ja tulumaksu	15 685	1 901	8 663	1 041	164	0	27 454
Allahindlus krediidikahjumite katteks	-3 025	-100	-2 087	-33	0	0	-5 245
Kasum enne tulumaksu	12 660	1 801	6 576	1 008	164	0	22 209
Tulumaksukulu	-1 261	-491	0	0	-107	0	-1 859
Puhaskasum	11 399	1 310	6 576	1 008	57	0	20 350

Teenustasutulude jagunemine 2022, tuhandetes eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Arvelduspakettide kuutasud ja ülekandetasud	282	1 004	0	0	0	0	1 286
Kaarditehingute tasud	354	1 015	1 624	0	0	0	2 993
Kindlustusvahenduse komisjonitasud	0	0	0	0	479	0	479
Valuutavahetus	38	6	0	0	44	0	88
Muud teenustasutulud	803	279	0	244	0	0	1 326
Teenustasutulud kokku	1 477	2 304	1 624	244	523	0	6 172

Varad ja kohustused seisuga 31.12.2022, miljonites eurodes	Äriklendi-pangandus	Eraklendi-pangandus	Tarbimis-finantseerimine	Liising	Muud*	Elimineerimine	Kokku
Laenuportfell	777	507	86	130	420	-619	1 301
Muud varad	167	147	37	38	24	0	413
Varad kokku	944	654	123	168	444	-619	1 714
Kohustused kokku	878	598	112	153	443	-619	1 565

* Muude all kajastuvad treasury, tütaretevõtted CP Varad, Prana Property ja Coop Kindlustusmaakler.

Intressitulu ja teenustasutulu jaotus toodete lõikes on toodud lisa 5 ja 6.

Lisa 5. Neto intressitulu

	Lisa	2023	2022
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil:			
Laenud ettevõtetele		46 520	25 066
Tarbimislaenu ja järelm aks		15 243	13 251
Muud laenud eraisikutele		33 584	14 817
Võlakirjad		1 016	349
Muud varad		13 264	1 072
Muud samalaadsed intressitulud:			
Liising		11 024	5 535
Intressitulud ja muud samalaadsed tulud kokku		120 651	60 090
Klientide hoised ja saadud laenud		-36 028	-6 635
Allutatud kohustused	17	-3 222	-2 251
Intressikulu varadelt		0	-416
Intressikulu rendikohustistelt	15	-136	-79
Intressikulud kokku		-39 386	-9 381
Neto intressitulu		81 265	50 709

2023. aastal teenis Kontsern 98% intressituludest Eesti residentidelt ja 2% muude riikide residentidelt (valdav osa mitteresidentidest on EL-i riikide residendid). 2022. aastal teenis Kontsern intressitulud Eesti residentidelt. Intressitulu jaotus tegevussegmentide järgi on toodud lisas 4. Laenuportfell on esitatud lisas 11.

Lisa 6. Neto teenustasutulu

	2023	2022
Kaarditehingute tasud	3 567	2 993
Arvelduspakettide kuutasud ja ülekandetasud	1 345	1 286
Kindlustusvahenduse komisjonitasud	658	479
Valutavahetus	111	88
Muud teenustasutulud	1 928	1 326
Teenustasutulud kokku	7 609	6 172
Kaartidega seotud kulud	-2 014	-1 749
Arveldustega seotud kulud	-258	-245
Muud teenustasukulud	-490	-393
Teenustasukulud kokku	-2 762	-2 387
Neto teenustasutulu	4 847	3 785

Teenustasutulu jaotus tegevussegmentide järgi on toodud lisas 4.

2023. aastal teenis Kontsern 87% teenustasutuludest Eesti residentidelt ja 13% muude riikide residentidelt (valdav osa mitteresidentidest on EL-i riikide residendid). 2022. aastal teeniti 85% teenustasutuludest Eesti residentidelt ja 15% muude riikide residentidelt. Kõik teenustasutulud kajastatakse nende tekkimise hetkel.

Lisa 7. Tööjõukulud

	2023	2022
Töötasud	-14 330	-11 014
Sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks	-5 904	-4 488
Kokku	-20 234	-15 502

Sotsiaalmaksu alla kuuluvad ka sissemaksud riiklikesse pensionifondidesse summas 238 (2022: 190) tuhat eurot. Kontsernil ei ole õiguslikku ega faktilist kohustust teha lisaks sotsiaalmaksule täiendavaid pensioni- või

muid sarnaseid makseid. 2023. aastal oli Kontserni keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale) 396 (2022: 351).

Lisa 8. Tegevuskulud

	Lisa	2023	2022
Infosüsteemide haldamine		-1 772	-1 658
Turunduskulud		-2 587	-1 758
Tagatisfondi osamaksud		-1 568	-534
Koolitus- ja lähetuskulud		-627	-346
Kontorikulud		-587	-472
Ostetud teenused		-539	-461
Kasutusõiguse varade kommunaalkulud		-352	-364
Järelevalvetasu osamaksud		-308	-199
Audiitori teenused		-229	-153
Lühiajalised ja väikese väärtusega rendikohustised	14	-187	-283
Juriidilised teenused, riigilõivud		-113	-80
Kindlustuskulud		-97	-90
Liikmemaksud		-46	-34
Transpordikulud		-44	-39
Muud tegevuskulud		-1 157	-881
Kokku		-10 213	-7 352

Lisa 9. Raha, nõuded keskpankadele ja muud hoiused

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha	2 276	3 598
Keskpangas hoitava kohustusliku reservi arvestuslik baastase*	17 098	14 236
Nõudmiseni hoiused keskpangas	394 089	333 305
Nõudmiseni hoiused krediidasutustes ja teistes finantsasutustes	14 891	13 739
Kokku	428 354	364 878

* Ei kuulu rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentide koosseisu.

Kohustuslik reserv keskpangas on minimaalne summa, mida Pank peab hoidma keskpangas hoiuste kattevarana ning see summa ei ole vabalt kasutatav. Keskpanga kohustusliku reservi baasmäär seisuga 31.12.2023 oli 1% (31.12.2022: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (kliientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

Lisa 10. Finantsinvesteeringud

	31.12.2023	31.12.2022
Valitsuste võlakirjad	29 988	13 874
Krediidasutused	4 596	2 173
Muude mittefinantsettevõtete võlakirjad	1 837	2 700
Võlainstrumendid kokku	36 421	18 747
Muude mittefinantsettevõtete aktsiad	13	13
Omakapitaliinstrumendid kokku	13	13
Finantsinvesteeringud kokku	36 434	18 760

Seisuga 31.12.2023 ja seisuga 31.12.2022 on kõik võlainstrumendid ja omakapitaliinstrumendid kajastatud õiglaselt väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande.

Lisa 11. Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded eraisikutele kokku	776 083	657 341
sh tarbimislaenud	100 063	89 068
sh liisingfinantseerimine	72 920	61 448
sh eluasemelaen ja muud laenud	603 100	506 825
Nõuded juriidilistele isikutele kokku	731 184	655 298
sh liisingfinantseerimine	98 395	82 392
sh muud laenud ettevõtetele	632 789	572 906
Kokku nõuded	1 507 267	1 312 639
Laenude ja nõuete allahindlus	-16 394	-11 864
Kokku	1 490 873	1 300 775

Kapitalirendi nõuded	31.12.2023	31.12.2022
Liisingu brutoinvesteering – saadaolevad rendimaksed, sh	200 575	161 087
kuni 1 aasta	60 462	48 263
1–2 aastat	41 502	35 072
2–3 aastat	38 019	29 671
3–4 aastat	27 896	27 355
4–5 aastat	25 791	16 010
üle 5 aasta	6 905	4 716
Tuleviku intressitulu	-28 865	-16 661
kuni 1 aasta	-10 900	-6 490
1–2 aastat	-7 795	-4 643
2–3 aastat	-5 277	-3 091
3–4 aastat	-3 115	-1 698
4–5 aastat	-1 502	-612
üle 5 aasta	-276	-127
Liisingu netoinvesteering *	171 710	144 426
kuni 1 aasta	49 562	41 773
1–2 aastat	33 707	30 429
2–3 aastat	32 742	26 580
3–4 aastat	24 781	25 657
4–5 aastat	24 289	15 398
üle 5 aasta	6 629	4 589

* Kapitalirendi nõuete brutoinvesteering sisaldab tekkepõhist intressi summas 619 (31.12.2022: 352) tuhat eurot ja ajatatud lepingutasusid summas -1 015 (31.12.2022: -938) tuhat eurot.

Laenude allahindlused	31.12.2023	31.12.2022
Allahindluste saldo aruande perioodi alguses	-11 864	-8 827
Aruandeperioodi allahindlused*	-6 503	-5 223
Aruandeperioodil bilansiväliseks viidud laenud tulenevalt nõuete müügist või mahakandmisest	1 973	2 186
Allahindluste saldo aruandeperioodi lõpus	-16 394	-11 864

* Aruandeperioodi laenude allahindluste kulu erineb kasumiaruandes kajastatud „allahindlus krediidikahjumite katteks“ kulusummast. Vahe tuleneb varasematel perioodidel lootusetute nõuete laenuportfelli välja viidud laenusummadest, mis aruandeperioodi jooksul laekusid 84 (2022: 257) tuhande

euro ulatuses; bilansivälisesse arvestusse kuuluvatele laenulempiitide positsioonidele arvestatud allahindluse kulust -117 (2022: -279) tuhande euro ulatuses.

Krediidiriskiga seotud riskide ja laenu tagatiste jaotis on esitatud krediidiriski juhtimise all lisas 2.

Antud laenuvõtte jaotus valuutade järgi on esitatud tururiskide juhtimise all lisas 2.

Antud laenuvõtte jaotus tähtsuse järgi on esitatud likviidsusriski juhtimise all lisas 2.

Antud laenuvõtte geograafiline jaotus on esitatud riskikontsentratsiooni all lisas 2.

Antud laenuvõtte intressituludest on antud ülevaade lisas 5.

Lisa 12. Muud finantsvarad ja muud varad

	31.12.2023	31.12.2022
Finantsvarad		
Tagatisraha	20	20
Nõuded ostjate vastu	343	397
Muud finantsvarad	469	963
Finantsvarad kokku*	832	1 380
Muud varad		
Arveldused maksuametiga	6	29
Muud ettemaksed**	1 269	668
Muud varad kokku	1 275	697
Müügiootel varad		
Müügiks ostetud kinnisvara ja lõpetamata arendusobjektid***	1 607	3 388
Muu vara	115	24
Müügiootel varad kokku	1 722	3 412

* Finantsvarade krediitkvaliteet on hea ja puuduvad märgid väärtuse langusest.

** Muud ettemaksed hõlmavad kindlustust, sideteenuseid, perioodikat, koolitusi ja muid sarnaseid ettemakseid.

*** Osa müügiks soetatud kinnisvarast müüdi 2022. aastal. Müügist saadud tulud ja kahjumid kajastati kasumiaruandes varade müügi ja müüdud varade kulude real.

Lisa 13. Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

	Kasutusõiguse varad	Maa ja ehitised	Muu materiaalne põhivara	Sisemised arenduskulud	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Jääkmaksumus 31.12.2021	6 625	124	2 910	2 899	4 558	17 116
Soetamine ja lisandumised	348	0	569	2 310	1 533	4 760
Rendilepingute lõpetamised	-74	0	0	0	0	-74
Rendimaksete korrigeerimine	38	0	0	0	0	38
Müük jääkmaksumuses	0	0	0	0	0	0
Arvestatud kulum	-807	-3	-792	-869	-1 852	-4 323
Saldo 31.12.2022						
Soetusmaksumus	8 764	136	6 880	5 771	10 843	32 394
Kulum	-2 634	-15	-4 193	-1 431	-6 604	-14 877
Jääkmaksumus 31.12.2022	6 130	121	2 687	4 340	4 239	17 517
Soetamine ja lisandumised	211	0	1 796	3 584	1 820	7 411
Rendilepingute lõpetamised	-32	0	0	0	0	-32
Rendimaksete korrigeerimine	-135	0	0	0	-112	-247
Müük jääkmaksumuses	0	0	-3	0	0	-3
Arvestatud kulum	-794	-3	-852	-1 550	-1 482	-4 681
Saldo 31.12.2023						
Soetusmaksumus	8 808	136	7 186	9 351	12 507	37 988
Kulum	-3 428	-18	-3 558	-2 977	-8 042	-18 023
Jääkmaksumus 31.12.2023	5 380	118	3 628	6 374	4 465	19 965

Kasutusõiguse vara sisaldab kinnisvara rendilepinguid. Maa ja ehitised sisaldab Kontserni omandis olevaid kontoripindu. Muu materiaalne põhivara sisaldab arvuteid ja kontoritehnikat, mööblit, kontori renoveerimiseks tehtud kapitaliseeritud kulusid. Muu immateriaalne vara sisaldab Panga tarkvaraga seotud litsentse ja sisseostetud arenduskulusid.

Lisa 14. Rendikohustised

Kontsern rendib erinevaid kontorirume. Rendilepingud on tavaliselt tähtajaga kuni 5 aastat (peamaja rendilepingu tähtaeg on 10 aastat), kuid hõlmavad tavaliselt pikendamise ja lõpetamise võimalusi. Renditingimused lepivad kokku lepingupõhiselt ja lepingud võivad hõlmata mitmesuguseid erinevaid tingimusi. Rendilepinguid kajastatakse rendilepinguid kasutusõiguse esemeks oleva varana ja kohustisena. Rendikohustiste tähtaegade analüüs on esitatud likviidsusrisiki juhtimise osas lisa 2.

	2023	2022
Algsaldo 01.01.	6 142	6 639
Rahavood	-1 040	-850
Intressikulu	136	79
Uued liisingud*	211	348
Lõppenud liisingud	-32	-74
Lõppsaldo 31.12.	5 417	6 142

* 2023. aastal indekseeriti rendilepingute kohaselt mitme rendipinna rendimakseid (sh rendipinna makseid Skyoni ärihoones). Augustis 2021 sõlmis pank 10-aastase tähtajaga peakontori büroopindade rendilepingu Skyoni ärihoones Maakri tänaval.

Kontserni konsolideeritud koondkasumiaruandes on seoses rendilepingutega kajastatud järgmised summad.

	2023	2022
Intressikulu (kajastatud finantskulude all) (lisa 5)	136	79
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulu (kajastatud tegevuskulude all)	130	206
Väikese väärtusega rentidega seotud kulu (kajastatud tegevuskulude all)	57	78

Lisa 15. Klientide hoiused ja saadud laenud

	31.12.2023	31.12.2022
Eraisikud	810 992	640 178
Juriidilised isikud	910 773	867 948
Kokku	1 721 765	1 508 126
Nõudmiseni hoiused	494 092	717 743
Tähtajalised hoiused	1 217 991	779 569
Sihtotstarbelised laenud	9 682	10 814
Kokku	1 721 765	1 508 126

Pank on varasemalt sõlminud Euroopa Investeeringufondiga (EIF) 10-aastase laenulepingu summas 8 miljonit eurot, mis võimaldab finantseerida väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid. Seisuga 31.12.2023 on laenu jääk 3,8 miljonit eurot (2022: 4,7 miljonit eurot). Ülejäänud sihtotstarbelised laenud on saadud Maaelu Edendamise Sihtasutuselt.

Lisa 16. Muud finantskohustised ja muud kohustised

	31.12.2023	31.12.2022
Finantskohustised		
Raha teel	6 144	2 467
Klientide ettemaksed	2 593	2 503
Kaardikliiring	2 117	225
Lõpetatud kliendilepingute saldo	1 515	386
Võlgnevused hankijatele	713	431
Arveldused ühistutega	875	734
Muud finantskohustised	487	306
Muud finantskohustised kokku	14 444	7 052
Muud kohustised		
Võlad töövõtjatele	3 302	2 610
Maksuvõlad	3 104	1 341
Eraldised	461	578
Ajatatud kohustised	1 301	488
Muud ettemaksed	406	584
Muud kohustised kokku	8 574	5 601
Kokku	23 018	12 653

Lisa 17. Allutatud kohustised

Coop Panga kontsern on pikaajalise kapitali kaasamise eesmärgil emiteerinud allutatud võlakirju. Kontserni maksejõuetuse korral rahuldatakse allutatud võlakirjadest tulenevad nõuded pärast kõigi muude, allutamata võlanõuete täielikku rahuldamist, kuid enne aktsionäridele väljamaksete tegemist.

Järgnevas tabelis on esitatud allutatud võlakohustiste bilansilised väärtused iga aruandeperioodi lõpu seisuga.

	Emiteerimise aasta	Intressi määr	Lunastustäht aeg	Summa
Allutatud võlakiri	2017	6,75%	04.12.2027	5 000
Allutatud võlakiri	2019	7,58%	29.03.2029	2 000
Allutatud võlakiri	2021	5,50%	31.03.2031	10 000
Rahavood finantseerimistegevusest				10 000
Allutatud võlakohustised seisuga 31.12.2021				17 000
Allutatud võlakiri	2022	5,00%	10.03.2032	10 000
Allutatud võlakiri (Tier 1)	2022	10,00%	tähtajatu	16 100
Allutatud võlakirja lunastamine	2017	6,75%	04.12.2027	-5 000
Rahavood finantseerimistegevusest				21 100
Allutatud võlakohustised seisuga 31.12.2022				38 100
Allutatud võlakiri (Tier 1)	2023	12,00%	tähtajatu	12 000
Rahavood finantseerimistegevusest				12 000
Allutatud võlakohustised seisuga 31.12.2023				50 100
Allutatud võlakohustiste tekkepõhine intress 31.12.2021				64
Arvestatud intressikulud 2022. aastal (lisa 5)				2 251
Välja makstud intressikulud 2022. aastal				-2 276
Allutatud võlakohustiste tekkepõhine intress 31.12.2022				39
Arvestatud intressikulud 2023. aastal (lisa 5)				3 222
Välja makstud intressikulud 2023. aastal				-3 174
Allutatud võlakohustiste tekkepõhine intress 31.12.2023				87

Allutatud võlakohustiste tekkepõhine intress kajastatakse finantsseisundi aruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Lisa 18. Omakapital

Tehingud aktsiatega	Aeg	Aktsiate arv	Aktsia hind eurodes	Aktsiakapital tuhandetes eurodes	Ülekurss tuhandetes eurodes
Aktsiakapital 31.12.2021		91 254 176		62 186	12 230
Aktsiakapitali sissemakse	Mai 2022	70 000	0,8420	47	30
	Dets 2022	10 147 131	2,0000	6 915	13 175
Aktsiakapital 31.12.2022		101 471 307		69 148	25 435
Aktsiakapitali sissemakse	Mai 2023	770 000	1,010	525	344
Aktsiakapital 31.12.2023		102 241 307		69 673	25 779

2023. aastal toimunud aktsiakapitali tõstmine oli seotud töötajate optsoonide realiseerimisega. 2022. aastal toimusid aktsiakapitali tõstmised aktsiate täiendava avaliku emissiooniga ja töötajate optsoonide

realiseerimisega. Aktsiate eest tasuti täies ulatuses rahas. Seisuga 31.12.2023 on Panga aktsiakapitali suuruseks 69 673 (31.12.2022: 69 148) tuhat eurot, mis jaguneb 102 241 307 (31.12.2022: 101 471 307) nimiväärtusega lihtaktsiaks. Ühe nimiväärtusega aktsia arvestuslikuks väärtuseks on 0,6815 eurot (31.12.2022: 0,6815).

Põhikirja järgi võib ilma põhikirja muutmata suurendada aktsiakapitali 160 miljoni euroni. 2023. aastal kasutas Coop Pank AS õigust suurendada aktsiakapitali 525 tuhande euro võrra seoses töötajate optiooniprogrammi realiseerimisega, s.o summalt 69 148 tuhat eurot kuni summani 69 673 tuhat eurot. Aktsiate märkimise koguväärtuseks kujunes 778 tuhat eurot. Ühe aktsia väljalaskehind oli 1,01 eurot aktsia kohta, millest 0,6815 eurot on arvestuslik väärtus ja 0,3285 eurot ülekurs. 2022. aastal kasutas Coop Pank õigust suurendada Kontserni aktsiakapitali 6 915 tuhande euro võrra seoses aktsiate täiendava avaliku emissiooniga, s.o summalt 62 233 tuhat eurot summale 69 148 tuhat eurot. Aktsiate emissiooni pakkumise koguväärtuseks kujunes 20,3 miljonit eurot. Aktsiate pakkumishind oli 2,00 eurot aktsia kohta, millest 0,6815 eurot on arvestuslik väärtus ja 1,3185 eurot ülekurs.

Esimene dividendimakse teostati 3. mail 2022, kui Coop Pank maksis aktsionäridele 2021. aasta kasumi arvelt dividende 0,03 eurot (neto) aktsia kohta, kokku netosummas 2 738 tuhat eurot, millele arvestati netodividendidelt makstav tulumaks määraga 20/80.

2023. aasta kevadel maksis Coop Pank aktsionäridele 2022. aasta kasumi arvelt dividende 0,045 eurot (neto) aktsia kohta, kokku netosummas 4 566 tuhat eurot. Osa dividendidest (1/3 aastal 2022 makstud dividendidest) maksustati madalama maksumääraga 14/86 ja ülejäänud osa maksustati määraga 20/80.

Seisuga 31. detsember 2023 on võimalik välja maksta aktsionäridele dividende 0,087 eurot (neto) aktsia kohta, kokku netosummas 8 895 tuhat eurot. Osa võimalikest dividendidest (1/3 aastal 2022 ja 2023 makstud dividendidest) maksustatakse madalama maksumääraga 14/86 ja ülejäänud osa maksustatakse määraga 20/80.

Tulumaksu kulu info on esitatud lisas 23.

Pank väljastab juhatuse liikmetele, osakonnajuhtidele ja võtmetöötajatele aktsioptione. Optiooni realiseerimise tähtaeg on kolm aastat ja selle alusvaraks olevate aktsiate emiteerimine toimub aktsionäride iga-aastaselt korralisel üldkoosolekul või realiseerimise tähtaja saabumisele lähedasel aktsionäride erakorralisel koosolekul. Väljastatud optioonide reserv oli seisuga 31.12.2023 summas 1 493 (31.12.2022: 715) tuhat eurot. Vastavad kulud kasumiaruandes olid 2023. aastal 869 (2022: 480) tuhat eurot ning 91 (2022: 18) tuhat eurot kanti reservist ülekursi reale seoses optioonide realiseerimisega. Optioonide õiglase väärtuse arvutamisel kasutatakse Blacki-Scholesi mudelit, mis kasutab sisenditena panga aktsia hinda, optiooni realiseerimishinda, volatiilsust ja riskivaba intressimäära. 2023. aastal väljastatud optioonide puhul kasutati põhisisenditena järgmisi väärtuseid: panga aktsia hind 2,893 (2022: 2,762) eurot, optiooni realiseerimishind 1,526 (2022: 1,255) eurot, volatiilsus 20% (2022: 20%) ja riskivaba intressimäär 3% (2022: 1%). Töötajatel ei ole õigust optioonide summat rahas välja võtta. Optioone ei saa vahetada, müüa, pantida ega koormata. Optioonid on päritavad. Optioonileping aegub, kui töötaja lahkub ettevõttest enne optioonide täitmise tähtaega, kuid nõukogu võib otsustada ka teisiti. 2023. aastal realiseeriti optioone 770 000 aktsia ostuks hinnaga 1,0100 eurot aktsia kohta. 2022. aastal realiseeriti optioone 70 000 aktsia ostuks hinnaga 0,8420 eurot aktsia kohta. Pank võib väljastada optioone ka 2023. majandusaasta tulemuste eest.

Tehingud optioonidega	Optsoonide arv
Seisuga 31.12.2021	1 720 000
Väljastatud	698 300
Realiseeritud	-70 000
Tühistatud	-136 100
Seisuga 31.12.2022	2 212 200
Väljastatud	891 100
Realiseeritud	-770 000
Tühistatud	-76 800
Seisuga 31.12.2023	2 256 500

Täitmisele kuuluvad optioonid seisuga 31.12.2023

Väljastamise aeg	Aegumistähtaeg	Täitmishind	Optsoonide arv
Aprill 2021	Aprill 2024	1,1000	745 000
Aprill 2022	Aprill 2025	1,2550	678 500
Aprill 2023	Aprill 2026	1,5260	833 000
Täitmisele kuuluvad optioonid kokku		1,3039	2 256 500

Reservkapital on moodustatud äriseadustiku § 336 kohaselt iga-aastaste kasumieraldistena minimaalselt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab minimaalselt 1/10 aktsiakapitalist. Kui reservkapital saavutab äriseadustikus ettenähtud suuruse, lõpetatakse reservkapitali suurendamine puhaskasumi arvelt. Kohustuslikku reservkapitali võib aktsionäride üldkoosoleku otsuse alusel kasutada kahjumi katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Lisa 19. Tingimuslikud kohustised

	31.12.2023	31.12.2022
Finantsgarantiid	16 292	15 419
Krediidiliinid ja arvelduskrediidid	128 491	139 330
Kokku	144 783	154 749

Kontsern rakendab tingimuslikele kohustistele oodatava krediidikahju mudelit (vt lisa 2). 31.12.2023 seisuga on arvestatud bilansiväliste tingimuslike kohustiste ECL allahindluseks kokku 461 (2022: 578) tuhat eurot.

Maksuhalduril on õigus kontrollida Kontserni ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsioonide esitamisest ning vigade ilmnemisel määrata täiendavaid maksusummasid, intresse ja trahve. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks Kontsernile tingimuslikult tekkida olulisi kohustusi täiendava maksustamise kaudu.

Lisa 20. Kohtuvaidlused

2023. aastal oli kohtutes menetluses kümme Kontserni vastu (st Kontserni ettevõtte on kostja rollis) esitatud hagi.

Esimeses hagis puudub rahaline nõue Panga vastu ja Pank on sisuliselt kolmas isik kostja poolel, kuigi menetluslikult on Pank kaasatud kostjaks. Nimetatud kaasuses toimub naabritevaheline vaidlus kinnistu suuruse üle.

Teise hagi sisuks on õigusabikulude hüvitamise nõue summas 5 tuhat eurot, mis on seotud kliendi ja Panga vahelise vaidlusega arvelduskonto sulgemise teemal.

Kolmanda hagi sisuks oli täitemenetluse lõpetamise nõue aegumise tõttu, mille kohus jättis läbi vaatamata, kuna esitatud oli vale hagi.

Neljas kuni kuues hagi on oma sisult sarnased: kolm juriidilist isikut on vaidlustanud Panga algatusel arveldusteenuse lepingu erakorralised ülesütlemised ning nõuavad arveldusteenuse lepingu jätkamist.

Seitsmendas hagis on juriidiline isik vaidlustanud Panga keeldumise arveldusteenuse lepingu sõlmimisest.

Kaheksandas hagis on füüsiline isik esitanud täitemenetluse lubamatuks tunnistamise hagi, kuna peab täitemenetlust aegunuks.

Üheksas hagi on esitatud laenulepingu tühiseks tunnistamise nõudes, kuna väidetavalt on leping sõlmitud pettuse teel.

Kümnenda hagi nõudeks on laenulepingu tühiseuse tuvastamise nõue seonduvalt laenu tagatise kinketehingu vaidlustamisega. Pank on kaasatud menetlusse kolmanda isikuna.

31.12.2023 seisuga oli kohtumenetluste käigus Kontserni erinevate ettevõtete kasuks välja mõistetud kokku 506 tuhat eurot (2022: 685 tuhat eurot), millele lisanduvad viivised. Samal ajal oli menetluses Kontserni esitatud hagisid (sh maksekäsud) kogusummas 271 tuhat eurot (2022: 102 tuhat eurot), millele lisanduvad viivised. Nõuete peamiseks sisuks on krediitdilepingutest tulenevad erinevad nõuded klientide vastu. Krediitdilepingutest tulenevad nõuded on hea perspektiiviga ja üldjuhul mõistetakse kohtu poolt täies ulatuses välja

Lisa 21. Seotud osapooled

Seotud osapooled on:

- olulise mõjuga aktsionär ja tema kontserni kuuluvad ettevõtted;
- Kontserni juhtkond, st emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmed, siseauditi üksuse juht ja nende kontrollitavad ettevõtted;
- Kontserni juhtkonnaga samaväärset majanduslikku huvi omavad isikud ja nendega seotud ettevõtted.

Seotud osapooltele antud laenud ei erine intressimäärade poolest teistele klientidele antud laenudest. Laenude intressimäärad jäävad vahemikku 2,5–6,0% ja krediitkaartidel ligikaudu 18%. Deposiitide intressimäärad on vahemikus 0,01–5,0%. Tehingud seotud osapooltega toimuvad hinnakirja alusel ja/või turuväärtuses. Suurima aktsionäriga Coop Investeeringud OÜ, kes omab 22,17% aktsiatest, tehinguid ei tehtud.

Saldod	31.12.2023	31.12.2022
Aktsionärid:		
Laenuid	0	0
Hoiuseid	9 897	5 648
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Laenuid	2 396	1 914
Hoiuseid	1 011	606

Aruandeperioodil ei ole seotud osapoolte nõudeid alla hinnatud.

Tehingud	2023	2022
Aktsionärid:		
Aruandeperioodi intressikulu	81	3
Juhatuse ja nõukogu liikmed ning nendega seotud isikud ja ettevõtted:		
Aruandeperioodi intressitulud	91	52
Aruandeperioodi intressikulu	11	5
Muud müüdud kaubad ja teenused	2	2
Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud	849	698

Juhatuse liikmetele tingimuslikult makstav maksimaalne lahkumiskompensatsioon on 324 tuhat eurot (31.12.2022: 258).

Teave juhatuse liikmetele väljastatud aktsioptionsioonide kohta on esitatud alljärgnevas tabelites.

Tehingud optionsioonidega	Optionsioonide arv
Seisuga 31.12.2021	540 000
Väljastatud	212 100
Realiseeritud	0
Tühistatud	-70 000
Seisuga 31.12.2022	682 100
Väljastatud	257 500
Realiseeritud	-200 000
Tühistatud	-47 900
Seisuga 31.12.2023	691 700

Täitmisele kuuluvad optionsioonid seisuga 31.12.2023

Väljastamise aeg	Aegumistähtaeg	Täitmishind	Optionsioonide arv
Aprill 2021	Aprill 2024	1,1000	270 000
Aprill 2022	Aprill 2025	1,2550	212 100
Aprill 2023	Aprill 2026	1,5260	209 600
Täitmisele kuuluvad optionsioonid kokku		1,2766	691 700

Lisa 22. Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Et leida tava kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga. Et leida lahustatud kasumit aktsia kohta, on emaettevõtte omanikele omistatud puhaskasum jagatud lahustatud kaalutud keskmise aktsiate arvuga, võttes arvesse optsoonilepingutega kaetud potentsiaalseid aktsiaid.

	31.12.2023	31.12.2022
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum (tuhandetes eurodes)	39 204	20 350
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuhandetes aktsiates)	101 933	93 843
Tavakasum aktsia kohta (eurodes)	0,38	0,22
Korrigeerimine lahustatud kasumi arvutamisel aktsia kohta – aktsiaoptioonid (tuhandetes aktsiates)	2 262	2 067
Kaalutud keskmine aktsiate arv, kasutades lahustatud kasumi arvutust aktsia kohta (tuhandetes aktsiates)	104 195	95 911
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,38	0,21

Lisa 23. Tulumaksu kulu

Alates 2018. aastast arvestavad krediidasutused avansilist tulumaksu määraga 14%. Avansilise tulumaksu arvestamise baasiks on Panga konsolideerimata kasum. Tulumaksu kulud kajastatakse kasumiaruandes nende tekkimise hetkel.

	2023	2022
Kasum enne tulumaksu	43 774	22 209
s.h. mittemaksustatav kasum	11 130	8 932
Krediidasutuse avansiline tulumaks	-4 570	-1 859
Ettevõtte tulumaks	-173	-163
Tulumaksu kulu kokku	-4 743	-2 022
Efektiivne maksumäär	11%	9%

2023. aastal Coop Pank on tasunud avansilist tulumaksu summas kokku 2973 (2022: 1 390) tuhat eurot, millest 2 290 tuhat eurot on arvestatud 2023. aastal teenitud kasumi baasil.

3. mail 2022 maksis Coop Pank aktsionäridele 2021. aasta kasumi arvelt dividende netosummas 2 738 tuhat eurot, millele arvestati netodividendidelt makstav tulumaks summas 684, määraga 20/80. Dividendidelt arvestatud tulumaksukohustus tasaarvestati panga poolt tasutud krediidasutuse avansiline tulumaksuga.

3. mail 2023 maksis Coop Pank aktsionäridele 2022. aasta kasumi arvelt dividende netosummas 4 566 tuhat eurot. Osa dividendidest (1/3 aastal 2022 makstud dividendidest) maksustati madalama maksumääraga 14/86 summas 149 tuhat eurot ja ülejäänud osa maksustati määraga 20/80 summas 913 tuhat eurot. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaksukulu kokku oli 1 062 tuhat eurot. Dividendidelt arvestatud tulumaksukohustus tasaarvestati panga poolt tasutud krediidasutuse avansiline tulumaksuga.

Seisuga 31. detsember 2023 on võimalik aktsionäridele dividendidena välja maksta 8 895 tuhat eurot. Osa võimalikest dividendidest (1/3 aastal 2022 ja 2023 makstud dividendidest) maksustatakse madalama

maksumääraga 14/86 summas 396 tuhat eurot ja ülejäänud osa maksustatakse määraga 20/80 summas 1,615 tuhat eurot. Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaksukulu kokku oleks 2 011 tuhat eurot. Prognoosi kohaselt on Kontserni poolt tasutud avansiline tulumaks piisav, et katta dividendidelt arvestatav tulumaksukohustus.

Makstud dividendidega seotud info on esitatud lisas 18.

Lisa 24. Bilansipäevajärgsed sündmused

Detsembris 2023 sõlmisid Coop Pank AS ja Euroopa Liidu poolt kaastrahastatud European Energy Efficiency Fund (EEEF) lepingu, mille alusel kaasas Pank 2024. aasta veebruaris 15 miljonit eurot tagamata allutatud laenu energiatõhususe ja taastuvenergeetika projektide rahastamiseks. Allutatud laenulepingu näol on tegemist Panga teise taseme omavahenditesse kuuluva kapitaliinstrumendiga, lepingu on Pank sõlminud pikaajalise kapitali kaasamise eesmärgil. Kümne-aastase tähtajaga laenu intressimäär on 6 kuu euribor + 3,25% aastas. Allutatud laen kuulub tagasimaksmisele ühes osas, kuid Pangal on õigus pärast 5 aasta möödumist, Finantsinspektsiooni eelneval loal, laen ennetähtaegselt tagasi maksta. Panga allutatud laenukohustus kajastub bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Lisa 25. Emaettevõtte konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte kasumiaruanne ja muu koondkasumi aruanne

	2023	2022
Intressitulud efektiivse intressimäära meetodil	104 121	46 515
Intressi- ja sarnased kulud	-39 390	-9 382
Neto intressitulu	64 731	37 133
Teenustasutulud	4 793	3 828
Teenustasukulud	-2 542	-2 167
Neto teenustasutulu	2 251	1 661
Varade müük	80	0
Müüdud varade kulu	-85	0
Netotulem õiglasel väärtusel kajastatavatel finantsvaradel	57	4
Nõuete menetlemine	162	103
Muud tulud	-305	1 055
Muud tulud, neto	-91	1 162
Tööjõukulud	-18 654	-14 214
Tegevuskulud	-8 412	-5 912
Põhivara kulum	-4 164	-3 571
Tegevuskulud kokku	-31 230	-23 697
Kasum enne allahindluste kulu ja tulumaksu	35 661	16 259
Allahindlus krediidikahjumite katteks	-3 017	-2 982
Kasum enne tulumaksu	32 644	13 277
Tulumaksu kulu	-4 570	-1 859
Aruandeperioodi puhaskasum	28 074	11 418
Muu koondkasum / koondkahjum		
Kirjed, mida võib ümber liigitada kasumisse või kahjumisse		
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	424	-868
Aruandeperioodi koondkasum / koondkahjum	28 498	10 550

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Sularaha ja nõuded keskpanga, krediidasutuste ja teiste finantseerimisasutuste vastu	411 254	350 641
Kohustuslik reserv keskpangas	17 098	14 236
Võlainstrumendid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	36 421	18 747
Omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtusel muutustega läbi muu koondkasumi	13	13
Laenud ja nõuded klientidele	1 441 236	1 263 204
Investeeringud tütarettevõtetesse	12 291	13 816
Muud finantsvarad	476	541
Muud varad	997	660
Varad müügiks	0	85
Kasutusõiguse varad	5 380	6 130
Materiaalsed põhivarad	3 746	2 807
Immateriaalsed põhivarad	8 775	6 579
Varad kokku	1 937 687	1 677 458
Kohustised		
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 723 269	1 509 582
Rendikohustised	5 417	6 142
Muud finantskohustised	11 451	4 173
Muud kohustised	6 919	4 557
Allutatud kohustised	50 187	38 139
Kohustised kokku	1 797 243	1 562 593
Omakapital		
Aktsiakapital	69 673	69 148
Ülekurss	25 779	25 435
Kohustuslik reservkapital	4 855	3 838
Jaotamata kasum	39 103	16 612
Muud reservid	1 034	-168
Omakapital kokku	140 444	114 865
Kohustised ja omakapital kokku	1 937 687	1 677 458

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

	2023	2022
Rahavood äritegevusest		
Saadud intressid	101 162	44 908
Makstud intressid	-24 875	-8 381
Saadud teenustasud	4 793	3 828
Makstud teenustasud	-2 542	-2 167
Muud saadud tulud	1 772	703
Makstud tööjõukulud	-18 786	-13 211
Makstud muud tegevuskulud	-8 412	-5 912
Makstud tulumaks	-2 973	-1 390
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	50 139	18 378
Äritegevusega seotud varade muutus:		
Laenuõuded klientidele	-178 364	- 339 340
Keskpangas hoitava reservi arvestusliku baastaseme muutus	-2 862	-4 724
Muud varad	-255	303
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:		
Klientide hoiuste ja saadud laenude muutus	199 290	408 827
Muud kohustused	10 293	1 514
Neto rahavood äritegevusest	78 241	84 958
Rahavood investeerimistegevusest		
Soetatud põhivara	-6 620	-4 005
Müüdüd põhivara	86	0
Soetatud võlakirjainvesteeringud	-18 226	-14 261
Müüdüd ja lunastatud võlakirjainvesteeringud	274	1 612
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-301	-331
Emaettevõtte ühinemine tütarettevõttega	0	3 730
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-24 787	-13 255
Rahavood finantseerimistegevusest		
Aktsiakapitali sissemakse	778	20 149
Allutatud võlakirjade emiteerimine	12 000	26 100
Allutatud võlakirjade lunastamine	0	-5 000
Makstud dividendid	-4 566	-2 738
Rendikohustiste põhiosa tagasimaksud	-1 040	-850
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	7 172	37 661
Valuutakursi muutuste mõju raha ja raha ekvivalentidele	-13	-9
Raha ja raha ekvivalentide muutus	60 613	109 356
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	350 641	241 285
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	411 254	350 641
Raha ja raha ekvivalentide jääk koosneb:		
Sularaha	2 276	3 598
Nõudmiseni hoiused keskpankades	394 089	333 305
Nõudmiseni ja lühikese tähtajaga hoiused krediidasutustes	14 889	13 738

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

	Aktia- kapital	Üle- kurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Ümberhind lusreserv	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2021	62 186	12 230	3 165	253	-15	6 900	84 719
Aktiakapitali sissemakse	6 962	13 205	0	-18	0	0	20 149
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	-2 738	-2 738
Ühinemine tütarettevõtjaga	0	0	0	0	0	1 705	1 705
Muutus reservides	0	0	673	0	0	-673	0
Aktiaoptsioonid	0	0	0	480	0	0	480
Puhaskasum	0	0	0	0	0	11 418	11 418
Muu koondkasum	0	0	0	0	-868	0	-868
Koondkasum kokku	0	0	0	0	-868	11 418	10 550
Omakapital seisuga 31.12.2022	69 148	25 435	3 838	715	-883	16 612	114 865
Aktiakapitali sissemakse	525	344	0	-91	0	0	778
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	-4 566	-4 566
Muutus reservides	0	0	1 017	0	0	-1 017	0
Aktiaoptsioonid	0	0	0	869	0	0	869
Puhaskasum	0	0	0	0	0	28 074	28 074
Muu koondkasum	0	0	0	0	424	0	424
Koondkasum kokku	0	0	0	0	424	28 074	28 498
Omakapital seisuga 31.12.2023	69 673	25 779	4 855	1 493	-459	39 103	140 444
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital							
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus							-12 291
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus, arvestatuna kapitaliosaluse meetodil							57 672
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2023							185 825

Juhatuse kinnitus

Coop Pank AS-i 2023. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisateave on tõene ja terviklik ning esitatud andmetest ja teabest ei ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust. Tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate Coop Panga kontserni äritegevuse arengust ja tulemustest ning hõlmab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust. Konsolideeritud raamatupidamise aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Coop Panga kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud rahvusvahelistes finantsaruandluse standardites sätestatud põhimõtteid nii, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus ja nagu neile on viidatud Eesti raamatupidamise seaduse paragrahvis 17. Siinne Coop Pank AS-i 2023. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele. Konsolideerimisgrupp on jätkuvalt tegutsev.

Coop Pank AS-i 2023. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne esitatakse aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks aprillis 2024. Eelmine, 2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne, kinnitati aktsionäride üldkoosolekul 12.04.2023.

Margus Rink
juhatuse esimees
Allkirjastatud digitaalselt

Paavo Truu
juhatuse liige
Allkirjastatud digitaalselt

Heikko Mäe
juhatuse liige
Allkirjastatud digitaalselt

Arko Kurtmann
juhatuse liige
Allkirjastatud digitaalselt

Karel Parve
juhatuse liige
Allkirjastatud digitaalselt

15.03.2024

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdf formaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistusega. Originaaldokument on esitatud masinloetavas .xhtml formaadis Nasdaq Tallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3100007857/reports>).

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud;
- tegevusaruanne koostatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt; ja
- tasustamisaruanne koostatud vastavalt Eesti Vabariigi väärtpaberituru seaduse §-le 135³ lg 3.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva auditori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Auditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja auditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused

Panga juhatus vastutab selle eest, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastaks ESEF-i määruse nõuetele.

See kohustab juhatust valima ja rakendama sobivaid märgistusi iXBRL-märgistuskeeles ESEF taksonoomia baasil ning looma, rakendama ning hoidma sisekontrolle, mis on asjakohased konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi koostamiseks, mis ei sisalda olulisi väärkajastamisi ESEF-i määruse nõuetele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad finantsaruandluse protsessi järelevalve eest, mille all tuleb mõista ka konsolideeritud finantsaruannete koostamist vastavalt ESEF-i määrusest tulenevale vormingule.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustandev kokkuvõte, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistest aspektides ESEF-i määrusele.

Viisime oma töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõtude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) "Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused" (ISAE (EE) 3000 (muudetud)) põhjendatud kindlustandva töövõtuna. See standard nõuab, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime kindlustandva töövõtu läbi, omandamaks põhjendatud kindlustunnet, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis vastab kõigis olulistest aspektides kohaldatavatele nõuetele.

Kuigi põhjendatud kindlustunne on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISAE (EE) 3000 (muudetud) standardiga kooskõlas läbiviidud töövõtt garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse (oluline nõuetele mittevastavus).

Kvaliteedijuhtimine ja kutse-eesitika

Me rakendame Rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt oleme kehtestanud mitmekülgse kvaliteedijuhtimissüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme vastavuses Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks) sõltumatuse ja muude eetikanõuetega. Eetikakoodeks põhineb järgmistel aluspõhimõtetel: ausus, objektiivsus, kutsealane kompetentsus ja nõutav hoolsus, konfidentsiaalsus ja kutsealane käitumine.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõte

Meie planeeritud ja läbiviidud protseduuride eesmärgiks oli saada põhjendatud kindlust, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviis on vastavuses, kõigis olulistest aspektides, kohaldatavate nõuetega ja selline vastavus ei sisalda olulisi vigu ega väljajätmissi. Meie protseduurid hõlmasid eelkõige järgmist:

- arusaamise loomine sisekontrollisüsteemist ja protsessidest, mis on olulised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektroonilise aruandlusvormingu rakendamisel, sealhulgas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande XHTML-vormingus koostamisel ja märgistuskeele kasutamisel;
- kontrollimine, kas XHTML-vormingut rakendati õigesti;
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande märgistamise täielikkuse hindamine iXBRL-märgistuskeele abil vastavalt ESEF-i määruses kirjeldatud elektroonilise aruandlusvormingu rakendamise nõuetele;
- Kontserni ESEF-i taksonoomiast valitud XBRL-märgistuste kasutamise, ja kui ESEF-i taksonoomiast pole sobiv taksonoomiaelement leitud, laiendussiltide loomise asjakohasuse hindamine; ja
- ESEF-i taksonoomia laienduselementide ankurdamise asjakohasuse hindamine.

Usume, et kogutud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie kokkuvõtte avaldamiseks.

Kokkuvõte

Meie arvates, tuginedes käesolevas aruandes kirjeldatud protseduuridele, vastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest aspektides ESEF-i määrusele.

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Coop Pank AS-i audiitoriks 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäride otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Coop Pank AS-ile kui avaliku huvi üksusele on kokku 10 aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitorteenuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Coop Pank AS-i audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2033 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Lauri Past
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 567

15. märts 2024
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

Coop Pank AS-i juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada Kontserni 2023. aasta kasum summas 39 204 tuhat eurot järgmiselt:

1. maksta dividende 0,087 eurot aktsia kohta, kokku netosummas 8 895 tuhat eurot, millele lisandub dividendidelt makstav tulumaks 2 011 tuhat eurot;
2. kanda 1 960 tuhat eurot kohustuslikuks reservkapitaliks;
3. kanda 28 349 tuhat eurot jaotamata kasumiks.

Tulude jaotus EMTA klassifikaatorite järgi

Nimetus	Tegevusala EMTAK-i järgi	Kood	Müügitulu (eurodes)
Finantstegevus	Krediidasutused (konsolideeritud)	64191	127 353 018
Finantstegevus	Krediidasutused (soolo)	64191	108 824 007
Finantstegevus	Tarbimisfinantseerimine	64929	17 793 066
Liisingtegevus	Liising	64911	11 330 339
Kindlustustegevus	Kindlustusvahendus	66221	623 585

Panga kontaktid

669 0966

klienditugi@coopbank.ee

www.coopbank.ee

coop | Pank